

Ο ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ **Logistics** ΚΑΙ ΤΗΣ **Εφοδιαστικής Αλυσίδας** ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ LOGISTICS

Τεχνική Έκθεση υπό την αιγίδα της
Ελληνικής Εταιρείας Logistics (EEL)

Ακαδημαϊκή Επιμέλεια:

Μαντάς Μιχαήλ – Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Ζεϊμπέκης Βασίλειος – Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Συγγραφική Ομάδα:

Καλαϊτζής Ιωάννης, Κολυδά Μαρία, Κυπριανού Μαρία, Λαζαρίδης Ιωάννης, Τερζής Σταύρος
Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Θεσσαλονίκη, Δεκέμβριος 2024

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την Ελληνική Εταιρεία Logistics (EEL) για την ένθεση της αιγίδας της, καθώς και για την αμέριστη υποστήριξη του Διοικητικού της Συμβουλίου κατά την εκπόνηση της παρούσας Τεχνικής Έκθεσης.

Ιδιαίτερα θερμές ευχαριστίες και εύσημα θα πρέπει να αποδοθούν στην ομάδα προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος Εφαρμοσμένης Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, οι οποίοι εργάστηκαν με υψηλό επαγγελματισμό και ζήλο σε όλη τη διάρκεια συγγραφής μιας πολύμηνης και εκτεταμένης εργασίας αναζήτησης, αποδελτίωσης, αποτύπωσης και ανάλυσης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των Logistics και της εφοδιαστικής αλυσίδας στην Ελλάδα.

ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ

Για τη συγγραφή της παρούσας Τεχνικής Έκθεσης έχει καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ακρίβειας, πληρότητας και αντιπροσωπευτικότητας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στην ευρύτερη θεματική περιοχή των Logistics και της εφοδιαστικής αλυσίδας. Για τυχόν σφάλματα, παραλείψεις ή προτάσεις βελτίωσης του περιεχομένου, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με τους Ακαδημαϊκούς Επιμελητές. Οι διορθώσεις και οι προτάσεις σας είναι πολύτιμες και θα εκτιμηθούν ιδιαίτερα, καθώς στοχεύουμε πάντα στη βελτίωση και επικαιροποίηση της αρχικής μας έρευνας.

Για αποστολή διορθώσεων ή προτάσεων, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με τους Ακαδημαϊκούς Επιμελητές στις κάτωθι διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

- Δρ. Μιχάλης Μαντάς, mmadas@uom.edu.gr
- Δρ. Βασίλης Ζεϊμπέκης, vzeimp@fme.aegean.gr

Σας ευχαριστούμε για την κατανόηση και την υποστήριξή σας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	2
ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ	3
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	4
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ	19
ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ	20
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	22
1.1 Ρόλος και Σπουδαιότητα Κλάδου	22
1.1.1 Ορισμοί και Οριοθέτηση Κλάδου	22
1.1.2 Συμβολή του Κλάδου στην Οικονομία	24
1.1.3 Συμβολή του Κλάδου στην Απασχόληση	25
1.2 Η Ζήτηση στην Εξίσωση της Απασχόλησης στον Κλάδο	27
1.2.1 Σύγχρονες Τάσεις και Προκλήσεις για τους Μελλοντικούς Logisticians	27
1.2.2 Μελλοντικά Επαγγέλματα και Δεξιότητες	31
1.3 Η Προσφορά στην Εξίσωση της Απασχόλησης στον Κλάδο	34
1.3.1 Κατανομή Απασχόλησης ανά Επίπεδο Εκπαίδευσης	34
1.3.2 Εκπαιδευτικά Προγράμματα στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	36
1.4 Στόχοι & Μεθοδολογία Ανάλυσης	36
2. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	39
2.1 Συναφή προπτυχιακά προγράμματα/τμήματα και μαθήματα	39
2.1.1 Τμήμα Διαχείρισης Λιμένων και Ναυτιλίας (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών)	39
2.1.1.1 Ανάλυση Ναυτιλιακών Αγορών	42
2.1.1.2 Βασικές Αρχές Ναυτιλίας και Λιμένων	42
2.1.1.3 Διαχείριση Υποστήριξης Λιμένων και Ναυτιλίας	42
2.1.1.4 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	42
2.1.1.5 Διοίκηση Λειτουργιών Ναυτιλίας και Τερματικών Σταθμών	42
2.1.1.6 Καινοτομίες σε Ναυτιλία και Λιμένες	42
2.1.1.7 Λιμενικός Σχεδιασμός και Πολιτική	42
2.1.1.8 Ναυτιλιακή Οικονομική	43
2.1.1.9 Οικονομική των Λιμένων	43
2.1.1.10 Οικονομική των Μεταφορών	43
2.1.1.11 Οργάνωση και Διοίκηση Λιμένων	43
2.1.1.12 Οργάνωση και Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων	43
2.1.1.13 Πολιτική Θαλάσσιων Μεταφορών της ΕΕ	43
2.1.1.14 Συνδυασμένες Μεταφορές	43
2.1.2 Τμήμα Διοίκησης Γεωργικών Επιχειρήσεων και Συστημάτων Εφοδιασμού (Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών)	43

2.1.2.1	Αγροδιατροφική Εφοδιαστική Αλυσίδα	45
2.1.2.2	Αειφόρος Εφοδιαστική Αλυσίδα	45
2.1.2.3	Αντίστροφη Εφοδιαστική Αλυσίδα και Κυκλική Οικονομία	45
2.1.2.4	Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Υπηρεσιών	45
2.1.2.5	Διαχείριση Προμηθειών	45
2.1.2.6	Διεθνής Εφοδιαστική Αλυσίδα	45
2.1.2.7	Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	45
2.1.2.8	Διοίκηση Παραγωγής	45
2.1.2.9	Διοίκηση Αποθηκών και Διαχείριση Αποθεμάτων	45
2.1.2.10	Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	46
2.1.2.11	Ναυτιλία και Logistics	46
2.1.2.12	Οικονομικά των Μεταφορών	46
2.1.2.13	Πληροφοριακά Συστήματα στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	46
2.1.2.14	Συστήματα Μεταφορών και Διανομής	46
2.1.3	Τμήμα Διοίκησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος)	46
2.1.3.1	Ανάλυση και Σχεδιασμός Δικτύων Διανομής	48
2.1.3.2	Ανθρωπιστική Εφοδιαστική Αλυσίδα	48
2.1.3.3	Βιώσιμη Ανάπτυξη και Κυκλική Οικονομία	48
2.1.3.4	Διαχείριση Αποθεμάτων	48
2.1.3.5	Διαχείριση Ποιότητας στην Εφοδιαστική	48
2.1.3.6	Διοίκηση Μεταφορών I	48
2.1.3.7	Διοίκηση Μεταφορών II	48
2.1.3.8	Διοίκηση Παραγωγής	48
2.1.3.9	Διοίκηση Προμηθειών	48
2.1.3.10	Εισαγωγή στη Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	48
2.1.3.11	Ευφυή Συστήματα Εφοδιαστικής Αλυσίδας	48
2.1.3.12	Ηλεκτρονική Εφοδιαστική Αλυσίδα	48
2.1.3.13	Ναυτιλιακά Logistics	49
2.1.3.14	Οργάνωση και Διαχείριση Αποθηκών I	49
2.1.3.15	Οργάνωση και Διαχείριση Αποθηκών II	49
2.1.3.16	Πληροφορική στην Εφοδιαστική	49
2.1.3.17	Πράσινες Εφοδιαστικές Αλυσίδες	49
2.1.3.18	Προσομοίωση Λειτουργιών και Δικτύων Εφοδιασμού	49
2.1.3.19	Σήμανση και Ιχνηλασιμότητα στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	49
2.1.3.20	Τεχνολογία και Διαχείριση Υλικών	49
2.1.3.21	Τεχνολογίες Παραγωγής	49
2.1.4	Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών (Πανεπιστήμιο Πειραιώς)	49
2.1.4.1	Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	53
2.1.4.2	Διαχείριση Λειτουργιών Λιμενικών και Τερματικών Εγκαταστάσεων	53

2.1.4.3 Διαχείριση Συστημάτων Μεταφορών	53
2.1.4.4 Εισαγωγή στη Ναυτιλία	53
2.1.4.5 Ευρωπαϊκές Πολιτικές για Μεταφορές και Λιμάνια	53
2.1.4.6 Λιμάνια και Συνδυασμένες Μεταφορές	53
2.1.4.7 Λιμάνια και Χωροταξικός Σχεδιασμός	53
2.1.4.8 Λιμενικός Σχεδιασμός και Οργάνωση	53
2.1.4.9 Ναυτιλιακές Αγορές και Λιμενική Βιομηχανία	53
2.1.4.10 Ναυτιλιακή Οικονομική και Πολιτική	53
2.1.4.11 Οικονομική των Λιμένων	53
2.1.4.12 Οικονομική των Μεταφορών	53
2.1.4.13 Συστήματα Μεταφορών	53
2.1.5 Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών (Πανεπιστήμιο Αιγαίου)	53
2.1.5.1 Ανάλυση Μεταφορικών και Συγκοινωνιακών Συστημάτων	56
2.1.5.2 Γεωπολιτική και Θαλάσσιες Μεταφορές	56
2.1.5.3 Διεθνής Ναυτιλιακή Πολιτική	56
2.1.5.4 Διοίκηση Επιβατηγού Ναυτιλίας	56
2.1.5.5 Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων	56
2.1.5.6 Διοίκηση - Οργάνωση Παραγωγής	56
2.1.5.7 Ειδικά Θέματα Μεταφορών	56
2.1.5.8 Εισαγωγή στις Ναυτιλιακές Σπουδές	56
2.1.5.9 Λειτουργική Διαχείριση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων I	56
2.1.5.10 Λειτουργική Διαχείριση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων II	56
2.1.5.11 Λήψη Αποφάσεων στις Μεταφορές	56
2.1.5.12 Ναυτιλιακή Οικονομική	56
2.1.5.13 Ναυτιλιακή Τεχνολογία	56
2.1.5.14 Οικονομική των Μεταφορών	56
2.1.5.15 Οικονομική Διοίκηση Λιμένων και Τερματικών Εγκαταστάσεων	56
2.1.5.16 Οργάνωση Διακίνησης - Διανομής	56
2.1.5.17 Περιβάλλον και Μεταφορές I	56
2.1.5.18 Περιβάλλον και Μεταφορές II	56
2.1.5.19 Πολιτική και Ανάπτυξη Λιμένων	56
2.1.5.20 Ποσοτικές Μέθοδοι για Μεταφορές - Εμπόριο	57
2.1.5.21 Συνδυασμένες Μεταφορές	57
2.1.5.22 Τηλεματική για Ναυτιλία & Μεταφορές	57
2.2 Συναφή μαθήματα σε μη συναφή προπτυχιακά προγράμματα/τμήματα	58
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	58
2.2.1 Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών	58
2.2.1.1 Οικονομική των Μεταφορών	58
2.2.1.2 Συγκοινωνιακή Τεχνική	58

2.2.1.3 Σχεδιασμός Μεταφορών	58
2.2.2 Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης	58
2.2.2.1 Πολιτική και Οικονομική των Μεταφορών	58
2.2.2.2 Σχεδιασμός Δικτύων και Συστημάτων Μεταφορών	58
2.2.3 Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	58
2.2.3.1 Διαχείριση Αποθεμάτων	58
2.2.3.2 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	58
2.2.3.3 Προγραμματισμός και Έλεγχος Παραγωγής	58
2.2.4 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	58
2.2.4.1 Διοίκηση Επιχειρησιακών Λειτουργιών	58
2.2.4.2 Διοίκηση Λιανικού Εμπορίου και Δικτύου Διανομής	58
2.2.4.3 Εισαγωγή στην Εφοδιαστική και τη Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	59
2.2.4.4 Υποδείγματα Αποθεμάτων και Προβλέψεων	59
2.2.5 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	59
2.2.5.1 Οικονομική των Μεταφορών	59
2.2.5.2 Συστήματα Μεταφορών	59
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	59
2.2.6 Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	59
2.2.6.1 Διαχείριση Λειτουργιών	59
2.2.6.2 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	59
2.2.7 Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης	59
2.2.7.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	59
2.2.8 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	59
2.2.8.1 Οικονομική και Management των Μεταφορών και Υποδομών	59
2.2.9 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	59
2.2.9.1 Οικονομία Μεταφορών	59
2.2.9.2 Σιδηροδρομική	59
2.2.9.3 Σχεδιασμός Αεροδρομίων	59
Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος	59
2.2.10 Τμήμα Δημιουργικού Σχεδιασμού και Ένδυσης	59
2.2.10.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας στην Ένδυση	59
2.2.11 Τμήμα Διοίκησης Οργανισμών, Μάρκετινγκ & Τουρισμού	59
2.2.11.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	59
2.2.11.2 Διοίκηση και Οργάνωση Αερομεταφορών και Εμπορευμάτων	59
2.2.12 Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων	60
2.2.12.1 Διαχείριση Εφοδιαστικών Αλυσίδων	60
2.2.13 Τμήμα Λογιστικής και Πληροφοριακών Συστημάτων	60
2.2.13.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας με ERP	60

2.2.13.2 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	60
2.2.14 Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης	60
2.2.14.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	60
2.2.14.2 Logistics και Μεταφορές	60
2.2.15 Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	60
2.2.15.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	60
2.2.15.2 Διαχείριση Αποθεμάτων	60
2.2.15.3 Διοίκηση Συστημάτων Παραγωγής	60
2.2.15.4 Προγραμματισμός και Έλεγχος Παραγωγής	60
2.2.15.5 Τεχνικές Οργάνωσης Παραγωγής	60
2.2.16 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	60
2.2.16.1 Εφοδιαστική Αλυσίδα	60
2.2.17 Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων	60
2.2.17.1 Διοίκηση Δικτύου Διανομών (Logistics)	60
2.2.17.2 Διοίκηση Παραγωγής και Λειτουργιών	60
2.2.17.3 Διοίκηση Προμηθειών	60
2.2.17.4 Σχεδιασμός και Βελτιστοποίηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	60
2.2.18 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	61
2.2.18.1 Οικονομία Μεταφορών	61
2.2.18.2 Πολιτική Μεταφορών	61
2.2.18.3 Σχεδιασμός Λειτουργία Θαλάσσιων Συστημάτων	61
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	61
2.2.19 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών	61
2.2.19.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	61
2.2.19.2 Διοίκηση Λειτουργιών και Οργάνωση Παραγωγής	61
2.2.20 Τμήμα Τεχνολογιών Ψηφιακής Βιομηχανίας	61
2.2.20.1 Εφοδιαστική Αλυσίδα	61
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	61
2.2.21 Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών	61
2.2.21.1 Διοίκηση Παραγωγής και Συστημάτων Υπηρεσιών	61
2.2.22 Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	61
2.2.22.1 Αντίστροφη Εφοδιαστική και Κυκλική Οικονομία	61
2.2.22.2 Εφοδιαστική (Μεταφορές - Διανομή)	61
2.2.22.3 Οργάνωση Παραγωγής & Διοίκηση Επιχειρήσεων I	61
2.2.22.4 Οργάνωση Παραγωγής & Διοίκηση Επιχειρήσεων II	61
2.2.22.5 Προγραμματισμός και Έλεγχος Παραγωγής	61
2.2.22.6 Συστήματα Παραγωγής και Διακίνηση Υλικών	61
2.2.23 Τμήμα Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών	62
2.2.23.1 Ελληνική και Διεθνής Εμπορική Ναυτιλία	62

2.2.23.2 Εφοδιαστική (Logistics) στις Θαλάσσιες Μεταφορές	62
2.2.23.3 Λιμένες και Συνδυασμένες Μεταφορές	62
2.2.23.4 Οικονομική Θαλάσσιων Μεταφορών I	62
2.2.23.5 Οικονομική Θαλάσσιων Μεταφορών II	62
2.2.23.6 Οργάνωση Παραγωγής & Διοίκηση Επιχειρήσεων I	62
2.2.23.7 Προγραμματισμός και Έλεγχος Παραγωγής I	62
2.2.23.8 Προγραμματισμός και Έλεγχος Παραγωγής II	62
2.2.24 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	62
2.2.24.1 Ποσοτικές Μέθοδοι στις Μεταφορές	62
2.2.24.2 Συνδυασμένες Μεταφορές - Ειδικά Συστήματα	62
2.2.24.3 Σχεδιασμός και Διαχείριση Αεροδρομίων	62
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	62
2.2.25 Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού	62
2.2.25.1 Μεταφορές στον Τουρισμό	62
Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο	62
2.2.26 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού	62
2.2.26.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	62
2.2.26.2 Μεταφορές και Τουρισμός	62
2.2.26.3 Οικονομική των Μεταφορών	62
2.2.27 Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	63
2.2.27.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	63
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	63
2.2.28 Τμήμα Περιφερειακής Ανάπτυξης - Διοίκησης Επιχειρήσεων	63
2.2.28.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Logistics Management)	63
2.2.29 Τμήμα Πληροφορικής	63
2.2.29.1 Πληροφοριακά Συστήματα και Εφοδιαστική Αλυσίδα	63
2.2.30 Τμήμα Τουρισμού	63
2.2.30.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics	63
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	63
2.2.31 Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	63
2.2.31.1 Ανάλυση και Σχεδιασμός Συστημάτων Διανομής και Μεταφοράς	63
2.2.31.2 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	63
2.2.31.3 Διοίκηση Παραγωγής και Υπηρεσιών	63
2.2.32 Τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας	63
2.2.32.1 Δίκτυα Διανομής και Logistics	63
2.2.32.2 Διοίκηση Παραγωγής και Υπηρεσιών	63
2.2.33 Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων	63
2.2.33.1 Δίκτυα Διανομής και Logistics	63
2.2.33.2 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Logistics)	63

2.2.33.3 Διοίκηση Παραγωγής και Υπηρεσιών	63
2.2.34 Τμήμα Πληροφορικής	63
2.2.34.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Logistics)	63
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	63
2.2.35 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων	63
2.2.35.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	63
2.2.35.2 Οικονομική των Μεταφορών	64
2.2.36 Τμήμα Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης	64
2.2.36.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας I	64
2.2.36.2 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας II	64
2.2.36.3 Διοίκηση Λειτουργιών	64
2.2.36.4 Συστήματα Παραγωγής	64
2.2.37 Τμήμα Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού	64
2.2.37.1 Διοίκηση Επιχειρησιακών Λειτουργιών	64
2.2.37.2 Μεταφορές και Τουρισμός	64
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής	64
2.2.38 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων	64
2.2.38.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Αποθεμάτων	64
2.2.39 Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού	64
2.2.39.1 Διοίκηση Αποθεμάτων Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων	64
2.2.39.2 Μεταφορές και Τουρισμός	64
2.2.40 Τμήμα Μηχανικών Βιομηχανικής Σχεδίασης και Παραγωγής	64
2.2.40.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Logistics)	64
2.2.41 Τμήμα Μηχανικών Τοπογραφίας και Γεωπληροφορικής	64
2.2.41.1 Ανάλυση και Σχεδιασμός Μεταφορών	64
2.2.42 Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	64
2.2.42.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	64
2.2.43 Τμήμα Ναυπηγών Μηχανικών	64
2.2.43.1 Διοίκηση και Λειτουργία Λιμένων	64
2.2.43.2 Εφοδιαστική Αλυσίδα στις Θαλάσσιες Μεταφορές	65
2.2.43.3 Οικονομική Θαλάσσιων Μεταφορών	65
2.2.44 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	65
2.2.44.1 Σχεδιασμός Αεροδρομίων	65
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	65
2.2.45 Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	65
2.2.45.1 Εφοδιαστική Αλυσίδα	65
2.2.46 Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής	65
2.2.46.1 Εισαγωγή στην Εφοδιαστική και τη Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	65

2.2.47 Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων	65
2.2.47.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	65
2.2.47.2 Σχεδιασμός Μεταφορών	65
2.2.48 Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	65
2.2.48.1 Διαχείριση Αποθεμάτων	65
2.2.48.2 Διαχείριση Εφοδιαστικών Αλυσίδων	65
2.2.49 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	65
2.2.49.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας - Logistics	65
2.2.50 Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων	65
2.2.50.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	65
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	65
2.2.51 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων	65
2.2.51.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	65
2.2.52 Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής	65
2.2.52.1 Οργάνωση και Διοίκηση Αγροδιατροφικής Αλυσίδας	65
2.2.53 Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	66
2.2.53.1 Η Επιστήμη των Δεδομένων στην Διοίκηση της Εφοδιαστικής Αλυσίδας	66
2.2.53.2 Συντονισμός Εφοδιαστικής Αλυσίδας	66
2.2.54 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	66
2.2.54.1 Εφοδιαστική (Logistics)	66
2.2.54.2 Οικονομική των Μεταφορών	66
2.2.55 Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων	66
2.2.55.2 Αρχές Εφοδιαστικής Αλυσίδας	66
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	66
2.2.56 Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής	66
2.2.56.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	66
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	66
2.2.57 Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής	66
2.2.57.1 Μεθοδολογίες και Τεχνολογίες Διοίκησης Παραγωγής	66
2.2.57.2 Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής Αλυσίδας	66
2.2.58 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	66
2.2.58.1 Εφοδιαστική Αλυσίδα - Logistics	66
2.2.58.2 Οικονομικά της Ναυτιλίας	66
2.2.58.3 Οικονομικά των Μεταφορών	66
2.2.58.4 Πληροφοριακά Συστήματα Logistics	66
2.2.59 Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων	66
2.2.59.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	66
2.2.59.2 Εισαγωγή στη Διοίκηση Λειτουργιών	66

2.2.59.3 Σύγχρονες Προσεγγίσεις στη Διοίκηση Λειτουργιών	66
Πανεπιστήμιο Πατρών	67
2.2.60 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων	67
2.2.60.1 Διοίκηση Παραγωγής και Εφοδιαστικής (Logistics)	67
2.2.61 Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού	67
2.2.61.1 Διοίκηση Αερολιμένων και Λιμένων	67
2.2.61.2 Διοίκηση Αερομεταφορών	67
2.2.62 Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών	67
2.2.62.1 Στρατηγική Διοίκηση της Παραγωγής	67
2.2.62.2 Συστήματα Παραγωγής I και Εργαστήριο	67
2.2.62.3 Συστήματα Παραγωγής II και Εργαστήριο	67
2.2.63 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	67
2.2.63.1 Ανάλυση και Σχεδιασμός Μεταφορών I	67
2.2.63.2 Ανάλυση και Σχεδιασμός Μεταφορών II	67
2.2.63.3 Ευφυή Συστήματα Μεταφορών	67
Πανεπιστήμιο Πειραιώς	67
2.2.64 Τμήμα Βιομηχανικής Διοίκησης και Τεχνολογίας	67
2.2.64.1 Διοίκηση Αλυσίδας Εφοδιασμού	67
2.2.64.2 Διοίκηση Προμηθειών και Εφοδιασμού	67
2.2.64.3 Ειδικά Θέματα Διοίκησης Εφοδιασμού	67
2.2.65 Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης	67
2.2.65.1 Μεταφορές και Εφοδιαστική Αλυσίδα	67
2.2.65.2 Οικονομική των Επιχειρήσεων και των Αποθεμάτων	67
2.2.65.3 Οικονομική των Μεταφορών και της Ναυτιλίας	67
2.2.66 Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων	68
2.2.66.1 Διοίκηση Μεταφορικών Επιχειρήσεων	68
2.2.66.2 Διοίκηση Παραγωγής	68
2.2.66.3 Διοικητική της Διανομής	68
2.2.66.4 Οργάνωση και Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων	68
2.2.66.5 Συστήματα Εφοδιαστικής και Φυσικής Διανομής (Logistics)	68
2.2.67 Τμήμα Πληροφορικής	68
2.2.67.1 Πληροφοριακά Συστήματα στην Ναυτιλία	68
2.2.68 Τμήμα Τουριστικών Σπουδών	68
2.2.68.1 Διαχείριση Προμηθειών στην Τουριστική Βιομηχανία	68
2.2.68.2 Τουρισμός και Μεταφορές	68
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	68
2.2.69 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών	68
2.2.69.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	68
2.2.70 Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	68

2.2.70.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	68
2.2.71 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	68
2.2.71.1 Οικονομική των Μεταφορών	68
2.2.72 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	68
2.2.72.1 Ευφυή Συστήματα Μεταφορών	68
Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών	68
2.2.73 Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης	68
2.2.73.1 Οικονομική Ανάλυση και Πολιτική Μεταφορών	68
Πολυτεχνείο Κρήτης	69
2.2.74 Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης	69
2.2.74.1 Σχεδιασμός και Βελτιστοποίηση της Εφοδιαστικής Αλυσίδας	69
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	69
2.2.75 Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης	69
2.2.75.1 Διοίκηση Ολικής Ποιότητας και Ειδικά Θέματα Εφοδιαστικής	69
2.2.75.2 Εφοδιαστική και Εξυπηρέτηση Πελατών στο Νέο Οικονομικό Περιβάλλον	69
2.2.76 Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεματικής	69
2.2.76.1 Διαχείριση Επιχειρηματικών Διαδικασιών στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	69
3. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	70
3.1 Συναφή μεταπτυχιακά προγράμματα/τμήματα και μαθήματα	70
3.1.1 ΠΜΣ - Ανθρωπιστικά Logistics και Διαχείριση Κρίσεων (Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος)	70
3.1.1.1 Ανθρωπιστικά Logistics	72
3.1.1.2 Εργαλεία και Τεχνολογίες στα Ανθρωπιστικά Logistics και στη Διαχείριση Κρίσεων	72
3.1.2 ΠΜΣ - Βιομηχανική Διοίκηση και Τεχνολογία (Πανεπιστήμιο Πειραιώς)	72
3.1.2.1 Ανθρωπιστική Εφοδιαστική Αλυσίδα	74
3.1.2.2 Αστικά (Urban/City Last Mile) Logistics	74
3.1.2.3 Βιώσιμες & Παγκοσμιοποιημένες Εφοδιαστικές Αλυσίδες	74
3.1.2.4 Διαχείριση Αποθεμάτων	74
3.1.2.5 Διοίκηση Αποθήκευσης και Διακίνησης Προϊόντων	74
3.1.2.6 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	74
3.1.2.7 Μεταφορές & Συστήματα Διανομής	74
3.1.2.8 Πληροφοριακά Συστήματα Logistics	74
3.1.2.9 Προμήθειες και Εφοδιασμός	74
3.1.2.10 Συστήματα ERP στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	74
3.1.2.11 Συστήματα ERP στην Διοίκηση Έργων - Εφαρμογές με το SAP	74
3.1.3 ΠΜΣ - Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος)	75
3.1.3.1 Διαχείριση Αποθεμάτων και Συστήματα Αποθήκευσης	76

3.1.3.2 Διοίκηση Λειτουργιών Εφοδιαστικής	76
3.1.3.3 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	76
3.1.3.4 Ειδικά Θέματα Εφοδιαστικής και Σύγχρονες Εξελίξεις στην Εφοδιαστική	76
3.1.3.5 Εφαρμογές Επιχειρησιακής Έρευνας στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	76
3.1.3.6 Οργάνωση και Διοίκηση Μεταφορών	76
3.1.3.7 Οργάνωση και Διοίκηση Προμηθειών	77
3.1.3.8 Πληροφοριακά Συστήματα και Τεχνολογίες Εφοδιαστικής Αλυσίδας	77
3.1.3.9 Πράσινη Εφοδιαστική Αλυσίδα	77
3.1.3.10 Συστήματα Ποιότητας στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	77
3.1.4 ΠΜΣ - Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics (Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης)	77
3.1.4.1 Αειφορία-Κυκλική Οικονομία σε Δίκτυα και Υποδομές Συστημάτων Διανομής	79
3.1.4.2 Αναλυτικές Μέθοδοι και Εφαρμογές στη Διοίκηση σε Συστήματα Logistics	79
3.1.4.3 Διοίκηση Έργων, Υποδομών και Δικτύων Διανομής	79
3.1.4.4 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας: Αρχές και Πλαίσιο	79
3.1.4.5 Διοίκηση Λειτουργιών και Κοστολόγηση Υπηρεσιών	79
3.1.4.6 Οικονομικά των Μεταφορών και Logistics	79
3.1.5 ΠΜΣ - Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics (ΔΕΑΛ) (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)	79
3.1.5.1 Αλγόριθμοι Δικτύων Μεταφορών - Logistics	80
3.1.5.2 Ανάλυση Συστημάτων Παραγωγής - Αποθεμάτων	81
3.1.5.3 Εφαρμογές Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics	81
3.1.5.4 Προσομοίωση Εφοδιαστικών Αλυσίδων	81
3.1.5.5 Στρατηγική Διοίκηση Μεταφορών - Logistics	81
3.1.5.6 Σχεδιασμός και Λειτουργία Εγκαταστάσεων Logistics	81
3.1.6 ΠΜΣ - Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μεταφορές: Οικονομική και Πολιτική (Πανεπιστήμιο Μακεδονίας)	81
3.1.6.1 Διεθνής Σχέσεις και Πολιτικές στη Ναυτιλία και τις Θαλάσσιες Μεταφορές	83
3.1.6.2 Διοίκηση Θαλάσσιων Μεταφορών & Ναυτιλιακών Υπηρεσιών	83
3.1.6.3 Θαλάσσια Πολιτική, Διακυβέρνηση και Ρύθμιση	83
3.1.6.4 Οικονομική και Πολιτική Λιμένων	83
3.1.6.5 Οικονομική Ναυτιλίας και Θαλάσσιων Μεταφορών	83
3.1.6.6 Παγκόσμια Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	83
3.1.6.7 Ποσοτικές Μέθοδοι στη Ναυτιλία και την Οικονομική των Θαλάσσιων Μεταφορών	83
3.1.7 ΠΜΣ - Ναυτιλία, Μεταφορές, Διεθνές Εμπόριο (N.A.M.E.) (Πανεπιστήμιο	

Αιγαίου)	83
3.1.7.1 Ενεργειακά Συστήματα στη Ναυτιλία και τις Μεταφορές - “Πράσινη Ενέργεια”	86
3.1.7.2 Επιχειρησιακή Λειτουργία Λιμένων και Τερματικών Σταθμών	86
3.1.7.3 Εφοδιαστική Αλυσίδα και Συνδυασμένες Μεταφορές	86
3.1.7.4 Ναυτιλιακή Οικονομική	86
3.1.7.5 Ναυτιλιακή Τεχνολογία	86
3.1.7.6 Οικονομική και Διοίκηση Λιμένων - Ευρωπαϊκή Λιμενική Πολιτική	86
3.1.7.7 Προχωρημένη Ανάλυση Μεταφορικών Συστημάτων	86
3.1.7.8 Σχεδιασμός και Διαχείριση Μεταφορικών Συστημάτων	86
3.1.8 ΠΜΣ - Νέες Τεχνολογίες στη Ναυτιλία και τις Μεταφορές (Πανεπιστήμιο Αιγαίου / Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής)	86
3.1.8.1 Ναυτιλιακή Λειτουργική Διοίκηση	88
3.1.8.2 Ναυτικά Πληροφοριακά Συστήματα	88
3.1.8.3 Ποσοτική Ανάλυση Ναυτιλιακών Αγορών	88
3.1.8.4 Συστήματα Λιμένων	88
3.1.8.5 Συστήματα Μεταφορών και Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	88
3.1.8.6 GIS στη Ναυτιλία και Μεταφορές	88
3.1.9 ΠΜΣ - Οργάνωση, Λειτουργία, Ανάπτυξη και Διοίκηση Λιμένων (Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής)	88
3.1.9.1 Ανάλυση Κινδύνου και Ασφάλεια Λιμένων	90
3.1.9.2 Διαχείριση Μαρίνων και Λιμένων Κρουαζιέρας	90
3.1.9.3 Διοίκηση και Διαχείριση Λιμένων	90
3.1.9.4 Λιμενική Πολιτική και Στρατηγικές Ανάπτυξης	90
3.1.9.5 Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μεταφορές	90
3.1.9.6 Οικονομικά των Λιμένων	90
3.1.9.7 Περιβαλλοντική Διαχείριση Λιμένων	90
3.1.9.8 Συμβάσεις Παραχώρησης	90
3.1.9.9 Σχεδιασμός Λιμένων	90
3.1.10 ΠΜΣ - Logistics & Supply Chain Management (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)	91
3.1.10.1 Αναλυτική Μεγάλων Δεδομένων και Προβλέψεις στην Εφοδιαστική & Διοίκηση Αλυσίδας Εφοδιασμού	92
3.1.10.2 Διαχείριση Αποθεμάτων	92
3.1.10.3 Διαχείριση Προμηθειών και Κινδύνων	92
3.1.10.4 Διοίκηση και Λειτουργία Θαλάσσιων Μεταφορών	93
3.1.10.5 Διοίκηση Συστημάτων Μεταφορών και Τερματικών Σταθμών	93
3.1.10.6 Ευφυής Εφοδιαστική - Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Μηχανική Μάθηση	93
3.1.10.7 Εφοδιαστική και Διοίκηση Αλυσίδας Εφοδιασμού	93

3.1.10.8 Μέθοδοι Επιχειρησιακής Έρευνας στη Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	93
3.1.10.9 Πληροφοριακά Συστήματα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων (ERP) & Διαχείρισης Αποθήκης (WMS)	93
3.1.10.10 Πράσινη Εφοδιαστική και Διοίκηση Βιώσιμης Εφοδιαστικής Αλυσίδας	93
3.1.11 ΠΜΣ - Master of Business Administration (MBA) in Shipping (Πανεπιστήμιο Αιγαίου)	93
3.1.11.1 Digitalization, Automation and Blockchain in Shipping and Supply Chains	94
3.1.11.2 Maritime Logistics and Intermodality	94
3.1.11.3 Shipping Finance and Risk Management	94
3.1.12 ΠΜΣ - Supply Chain Management (Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο)	95
3.1.12.1 Διαχείριση Προμηθειών	96
3.1.12.2 Διοίκηση Μεταφορικών Συστημάτων	96
3.1.12.3 Θαλάσσια Εφοδιαστική και Μεταφορική Αλυσίδα	96
3.1.12.4 Μελέτες Περίπτωσης στη Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	96
3.1.12.5 Ποσοτικές Μέθοδοι για Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	96
3.1.12.6 Στρατηγικές Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Διαχείριση Κινδύνου	96
3.1.12.7 Συστήματα Διανομής	96
3.1.12.8 Χρηματοοικονομική και Λογιστική για Εφοδιαστική Αλυσίδα	97
3.2 Συναφή μαθήματα σε μη συναφή μεταπτυχιακά προγράμματα/τμήματα	98
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	98
3.2.1 Χωρικός Σχεδιασμός για Βιώσιμη και Ανθεκτική Ανάπτυξη	98
3.2.1.1 Σχεδιασμός Ευφών και Ανθεκτικών Συστημάτων Μεταφορών	98
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	98
3.2.2 Οργάνωση και Διοίκηση Τροφίμων και Γεωργίας	98
3.2.2.1 Εφοδιαστική Αλυσίδα Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων	98
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	98
3.2.3 Διοίκηση Καινοτομίας Τεχνολογίας και Επιχειρήσεων	98
3.2.3.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	98
3.2.3.2 Έλεγχος Αποθεμάτων και Συστήματα Παραγωγή	98
3.2.4 Διοίκηση Επιχειρήσεων	98
3.2.4.1 Management των Μεταφορών	98
Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος	98
3.2.5 Διοίκηση Επιχειρήσεων	98
3.2.5.1 Διεθνές Διεπιχειρησιακό Marketing και Διεθνής Εφοδιαστική Αλυσίδα	98
Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	98
3.2.6 Τεχνο-Οικονομικά Συστήματα Διοίκησης	98

3.2.6.1 Διεθνή Δίκτυα Διανομής και Μεταφορών	98
3.2.6.2 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας & Αλυσίδας Αξίας	98
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	98
3.2.7 Συστήματα Αυτοματισμού	98
3.2.7.1 Συστήματα Μεταφορικών Μέσων	98
3.2.8 Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων	98
3.2.8.1 Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μεταφορές	98
3.2.8.2 Το Λιμενικό Σύστημα	99
3.2.8.3 Τουριστικοί Λιμένες	99
3.2.9 Επιστήμη και Τεχνολογία Υλικών	99
3.2.9.1 Οικονομική των Υλικών και Εφοδιαστική	99
3.2.10 Ναυτική και Θαλάσσια Τεχνολογία	99
3.2.10.1 Συστήματα Θαλάσσιων Μεταφορών	99
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	99
3.2.11 Διεθνής Ναυτιλία, Χρηματοοικονομική και Διοίκηση	99
3.2.11.1 Διεθνές Εμπόριο Θαλάσσιων Μεταφορών Εμπορευμάτων	99
3.2.11.2 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Ναυτιλία Τακτικών Γραμμών	99
3.2.11.3 Διοίκηση Λειτουργιών της Επιχείρησης	99
3.2.11.4 Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων	99
3.2.11.5 Ναυλώσεις	99
3.2.11.6 Ναυτιλιακά Οικονομικά και Επιχειρήσεις	99
3.2.11.7 Οικονομική των Λιμένων και Λιμενικές Πολιτικές	99
3.2.11.8 Ποσοτικές Μέθοδοι για Ναυτιλιακά Δεδομένα	99
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	99
3.2.12 Οικονομική & Διοίκηση για Μηχανικούς	99
3.2.12.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	99
Πολυτεχνείο Κρήτης	99
3.2.13 Διοίκηση Επιχειρήσεων	99
3.2.13.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	99
3.2.14 Σχεδίαση και Παραγωγή Προϊόντων	99
3.2.14.1 Αποθέματα και Εφοδιαστικές Αλυσίδες	99
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	100
3.2.15 Πληροφορική και Τηλεματική	100
3.2.15.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	100
4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	101
4.1 Refugee Logistics and Management	101
4.2 E-Commerce Logistics	101
4.3 Logistics και Διεθνείς Μεταφορές (Εκμάθηση του λογισμικού OrianERP Freight and	

logistics)	101
4.4 Smart & Sustainable Freight Transport	101
4.5 Supply Chain Manager - Managerial Level	101
4.6 Supply Chain Manager - Operational Level	101
4.7 Warehouse Management & Operations	101
4.8 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	101
4.9 Κατάρτιση Εργαζομένων στον Κλάδο των Logistics	101
4.10 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Supply Chain Management)	101
4.11 Logistics & Διοίκηση Μεταφορών	101
4.12 Ναυτιλιακά Οικονομικά	101
4.13 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Logistics Management	101
4.14 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Οικονομία	102
5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	103
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	111

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1: Κύριες δραστηριότητες κυκλώματος εφοδιαστικής αλυσίδας	24
Πίνακας 1: Κύριες και δευτερεύουσες δραστηριότητες εφοδιαστικής (logistics)	24
Σχήμα 2: Η συνεισφορά των logistics στο ΑΕΠ της Ελλάδας (EEL και Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 2024)	25
Σχήμα 3: Η συνεισφορά των logistics στην ΑΠΑ της Ελλάδας (EEL και Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 2024)	26
Σχήμα 4: Εργαζόμενοι στον κλάδο της Εφοδιαστικής στην Ελλάδα (2017-2023) (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2024; EUROSTAT, 2024)	27
Σχήμα 5: Κατανομή Απασχόλησης (%) ανάμεσα σε υποκλάδους της Εφοδιαστικής (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2024)	28
Πίνακας 2: Λίστα Επαγγελμάτων Υψηλής Ζήτησης	33
Πίνακας 3: Ήπιες Δεξιότητες για τον Κλάδο της Εφοδιαστικής Αλυσίδας στην Ελλάδα	34
Σχήμα 6: Συμβολή Ήπιων Δεξιοτήτων στα Επαγγέλματα Υψηλής Ζήτησης του Κλάδου	35
Σχήμα 7: Κατανομή Απασχόλησης (%) στην Εφοδιαστική Αλυσίδα ανά Κατηγορία Επαγγέλματος και Επίπεδο Απαιτούμενων Προσόντων (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2024)	36
Σχήμα 8: Κατανομή Απασχόλησης (%) στην Εφοδιαστική Αλυσίδα ανά Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2024)	36
Πίνακας 4: Συναφή Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (αλφαβητικά)	40
Πίνακας 5: Συναφή Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (αλφαβητικά)	71
Πίνακας 6: Οδηγός Ανάπτυξης Απαιτούμενων Γνώσεων και Δεξιοτήτων ανά Επάγγελμα	111

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ

Ο όρος διοικητική μέριμνα ή επιμελητεία ή εφοδιαστική (logistics) εμφανίστηκε αρχικά στη στρατιωτική ορολογία και αφορούσε δραστηριότητες όπως η προμήθεια, η αποθήκευση, η διαχείριση και μεταφορά υλικών, καθώς και η μετακίνηση προσωπικού. Στον χώρο των επιχειρήσεων, ο όρος logistics καθιερώθηκε σταδιακά τον 20ο αιώνα, εν μέσω ραγδαίων οικονομικών, κοινωνικών και τεχνολογικών εξελίξεων. Η ταχύτατη ανάπτυξη των οικονομιών και του εμπορίου, η απελευθέρωση των αγορών και η αύξηση του ανταγωνισμού σε διεθνές επίπεδο συνέβαλαν στην καθιέρωση των logistics ως διακριτής δραστηριότητας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων της αποθήκευσης και μεταφοράς. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις επένδυσαν στις εφοδιαστικές τους αλυσίδες για να ανταπεξέλθουν στις συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις των πελατών τους με ταυτόχρονη μείωση του λειτουργικού τους κόστους.

Στις μέρες μας, μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις του κλάδου της εφοδιαστικής αλυσίδας αποτελεί η έλλειψη προσωπικού για τη στελέχωση του εν λόγω αναδυόμενου τομέα της εθνικής οικονομίας. Έτσι, η εκπαίδευση νέων που ενδιαφέρονται να ακολουθήσουν σχετικά επαγγέλματα, καθώς και η επανεκπαίδευση (re-skilling / upskilling) εργαζόμενων και στελεχών που έχουν ήδη εργασιακό βίο στην εφοδιαστική αλυσίδα, αποτελούν κρίσιμο παράγοντα για την επιτυχή ανάπτυξη του κλάδου στην Ελλάδα. Μέχρι τώρα, δεν υπήρξε κάποια συστηματική και ολοκληρωμένη μελέτη σε εθνικό επίπεδο που να αποτυπώνει τον ακαδημαϊκό χάρτη των logistics και της εφοδιαστικής αλυσίδας και να αναδεικνύει μια σειρά από προκλήσεις και προτάσεις για την ορθότερη οργάνωση της εκπαιδευτικής στρατηγικής που πρέπει να ακολουθηθεί.

Ως εκ τούτου, στόχος της συγκεκριμένης έκθεσης είναι η λεπτομερής αποτύπωση του ακαδημαϊκού χάρτη στην Ελλάδα προκειμένου να προσδιοριστούν τόσο τα συναφή εκπαιδευτικά προγράμματα σε διάφορα επίπεδα σπουδών, όσο και τα συναφή μαθήματα, τα οποία σε διαφορετικό βαθμό και με ποικίλους τρόπους θεραπεύουν γνωστικές περιοχές της εφοδιαστικής αλυσίδας και συμβάλλουν στην ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων για τα στελέχη της εφοδιαστικής αλυσίδας του μέλλοντος. Η συνάφεια τμημάτων/προγραμμάτων και μαθημάτων τεκμαίρεται είτε λεξικογραφικά ή εννοιολογικά με τη χρήση λέξεων-κλειδιών όπως “εφοδιαστική αλυσίδα”, “εφοδιαστική”, “εφοδιασμός”, “logistics”, “μεταφορά”, “διανομή”, “ναυτιλία”, “λιμένες” κτλ., ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις επιχειρείται διεύρυνση σε δεύτερο επίπεδο συνάφειας με λέξεις-κλειδιά, όπως “διοίκηση παραγωγής”, “διαχείριση υλικών”, “διαχείριση αποθεμάτων”, “διαχείριση προμηθειών” κτλ.

Επιπλέον της καταγραφής των σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και μαθημάτων, η παρούσα μελέτη επιδιώκει να παράσχει μια συστηματική ανάλυση της δομής και των στόχων των σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καθώς και των αναλυτικών περιγραμμάτων (π.χ. δομή, περιεχόμενο, απαιτήσεις) των σχετικών μαθημάτων.

Για λόγους θεματικής οριοθέτησης της έρευνας, η ανάλυση διαχωρίστηκε αρχικά σε τρία διακριτά επίπεδα σπουδών/κατάρτισης που προσφέρονται από Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) της ημεδαπής (πλην Στρατιωτικών Σχολών) και τα οποία παρουσιάζονται στα Κεφάλαια 2-4. Στο Κεφάλαιο 2 παρουσιάζονται τα συναφή προπτυχιακά τμήματα/προγράμματα σπουδών σε συνδυασμό με τα περιγράμματα (σε Παράρτημα με τη μορφή υπερσυνδέσμων) των αντίστοιχων συναφών προπτυχιακών μαθημάτων, καθώς και

συναφή μαθήματα που προσφέρονται από μη συναφή προπτυχιακά τμήματα/προγράμματα σπουδών. Με βάση την έρευνά μας, σε προπτυχιακό επίπεδο εντοπίστηκαν και καταλογοποιήθηκαν 5 συναφή Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ), προσφερόμενα από 5 διαφορετικά ΑΕΙ της ημεδαπής. Συνολικά σε αυτά τα ΠΠΣ, προσφέρονται 84 συναφή μαθήματα σε προπτυχιακό επίπεδο σπουδών. Επίσης σε προπτυχιακό επίπεδο εντοπίστηκαν και καταλογοποιήθηκαν ακόμα 155 συναφή προπτυχιακά μαθήματα, τα οποία προσφέρονται από 76 μη συναφή Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) σε 21 διαφορετικά ΑΕΙ της ημεδαπής.

Ομοίως, το Κεφάλαιο 3 παρουσιάζει τα συναφή μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών σε συνδυασμό με τα περιγράμματα (σε Παράρτημα με τη μορφή υπερσυνδέσμων) των συναφών μεταπτυχιακών μαθημάτων, καθώς και τα συναφή μαθήματα που προσφέρονται από μη συναφή μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Με βάση την έρευνά μας, σε μεταπτυχιακό επίπεδο εντοπίστηκαν και καταλογοποιήθηκαν 12 συναφή Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ), προσφερόμενα από 9 διαφορετικά ΑΕΙ της ημεδαπής. Συνολικά, προσφέρονται 86 συναφή μαθήματα σε μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών. Επιπρόσθετα, σε μεταπτυχιακό επίπεδο εντοπίστηκαν και καταλογοποιήθηκαν ακόμα 26 συναφή μεταπτυχιακά μαθήματα, τα οποία προσφέρονται από 15 μη συναφή Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) σε 10 διαφορετικά ΑΕΙ της ημεδαπής

Το Κεφάλαιο 4 εστιάζει σε εξειδικευμένα προγράμματα δια βίου μάθησης και μεταλκειακής επαγγελματικής κατάρτισης με αντικείμενο συναφές με την εφοδιαστική αλυσίδα και τα logistics, τα οποία προσφέρονται από τα Κέντρα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) των ΑΕΙ της χώρας. Με βάση την έρευνά μας, εντοπίστηκαν και καταλογοποιήθηκαν 14 συναφή προγράμματα δια βίου μάθησης, προσφερόμενα από τα ΚΕΔΙΒΙΜ των 6 οικείων ΑΕΙ.

Στο πλαίσιο της μελέτης παρουσιάζεται επιπρόσθετα το “ιδανικό” χαρτοφυλάκιο εκπαιδευτικών προγραμμάτων/μαθημάτων μέσω των οποίων δύναται να αναπτυχθεί το κατάλληλο μίγμα απαιτούμενων εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων ανά επάγγελμα στον Τομέα της Εφοδιαστικής Αλυσίδας. Το εν λόγω μίγμα εκπαιδευτικών προγραμμάτων/μαθημάτων καλύπτει εν δυνάμει το σύνολο των απαιτούμενων τεχνικών και ήπιων δεξιοτήτων των μελλοντικών επαγγελματιών υψηλής ζήτησης με βάση τη σχετική μελέτη της EEL και ΕΣΕΕ (2023).

Σε κάθε περίπτωση, απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να μπορέσουν τα υφιστάμενα εκπαιδευτικά προγράμματα / μαθήματα να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της αγοράς είναι η εστίαση, πέραν του απαιτούμενου θεωρητικού υποβάθρου και των τεχνικών δεξιοτήτων, στην εκμάθηση πρακτικών εργαλείων, σύγχρονων μεθόδων/τεχνικών, αναδυόμενων τεχνολογιών και ήπιων δεξιοτήτων ώστε να προετοιμάσουν κατάλληλα τους εκπαιδευόμενους με στόχο να ανταπεξέλθουν στις ραγδαία μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς των logistics και της εφοδιαστικής αλυσίδας στην Ελλάδα και τον κόσμο.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

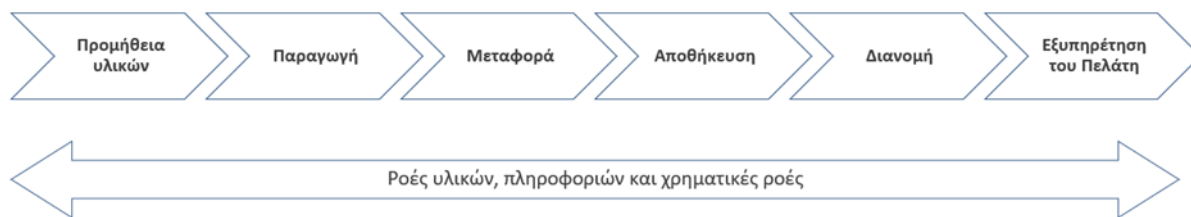
1.1 Ρόλος και Σπουδαιότητα Κλάδου

1.1.1 Ορισμοί και Οριοθέτηση Κλάδου

Ο όρος διοικητική μέριμνα ή επιμελητεία ή εφοδιαστική (logistics) εμφανίστηκε αρχικά στη στρατιωτική ορολογία και αφορούσε δραστηριότητες όπως η προμήθεια, η αποθήκευση, η διαχείριση και μεταφορά υλικών, καθώς και η μετακίνηση προσωπικού (Ballou, 2004). Ανέκαθεν, η διοικητική μέριμνα αποτελούσε καθοριστικό παράγοντα στην έκβαση στρατιωτικών επιχειρήσεων. Ο Μέγας Αλέξανδρος θεωρείται ο κορυφαίος logistician, καθότι χρησιμοποίησε την υπεροχή στην επιμελητεία για να φέρει σε πέρας επιτυχώς τη μεγαλύτερη στρατιωτική εκστρατεία όλων των εποχών (Taylor, 2008). Βασικές τακτικές του Μεγάλου Αλεξάνδρου απετέλεσαν η μεγιστοποίηση της ταχύτητας δράσης και της ευελιξίας του στρατεύματος, η χρήση θαλάσσιων μεταφορών ως ιδιαίτερα αποδοτικού μέσου εφοδιασμού, καθώς και η έγκαιρη προετοιμασία υποδομών, εγκαταστάσεων και εφοδίων εν αναμονή της άφιξης του στρατεύματος. Η διοικητική μέριμνα διαδραμάτισε επίσης σημαντικό ρόλο στην έκβαση του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και συγκεκριμένα στις στρατιωτικές επιχειρήσεις των συμμαχικών δυνάμεων στην Ευρώπη, οι οποίες υποστηρίχθηκαν από εξαιρετικά επιτυχή σχεδιασμό, προγραμματισμό και εκτέλεση της διαδικασίας εφοδιασμού των στρατευμάτων.

Στον χώρο των επιχειρήσεων ο όρος logistics καθιερώθηκε σταδιακά τον 20^ο αιώνα, εν μέσω ραγδαίων οικονομικών, κοινωνικών και τεχνολογικών εξελίξεων. Η ταχύτατη ανάπτυξη των οικονομιών και του εμπορίου, η απελευθέρωση των αγορών και η αύξηση του ανταγωνισμού σε διεθνές επίπεδο συνέβαλαν στην καθιέρωση των logistics ως διακριτής δραστηριότητας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων της αποθήκευσης και μεταφοράς (ΣΕΒ, 2012). Επιπλέον, οι επιχειρήσεις επένδυσαν στις εφοδιαστικές τους αλυσίδες για να ανταπεξέλθουν στις συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις των πελατών τους με ταυτόχρονη μείωση του λειτουργικού τους κόστους.

Σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να διευκρινίσουμε πως οι δραστηριότητες των logistics αποτελούν μέρος των δραστηριοτήτων της Εφοδιαστικής Αλυσίδας. Αν και οι δύο όροι χρησιμοποιούνται πολλές φορές χωρίς διάκριση, ο όρος Εφοδιαστική Αλυσίδα (Supply Chain) αναφέρεται στη ροή υλικών και πληροφοριών που εκτείνεται από την προμήθεια των υλικών έως την παράδοση των προϊόντων στον τελικό χρήστη/πελάτη ([Σχήμα 1](#)). Οι προμηθευτές, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών, η παραγωγή και οι πελάτες αποτελούν ενδιάμεσους ή καταληκτικούς κρίκους ή «παίκτες» της αλυσίδας εφοδιασμού (CSCMP, 2013). Σύμφωνα με τον Ballou (2004), η διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας (Supply Chain Management) ενοποιεί (ολοκληρώνει) τις σχετικές δραστηριότητες και βελτιώνει τις διεπαφές τους για να επιτευχθεί βιώσιμο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Σχήμα 1: Κύριες δραστηριότητες κυκλώματος εφοδιαστικής αλυσίδας

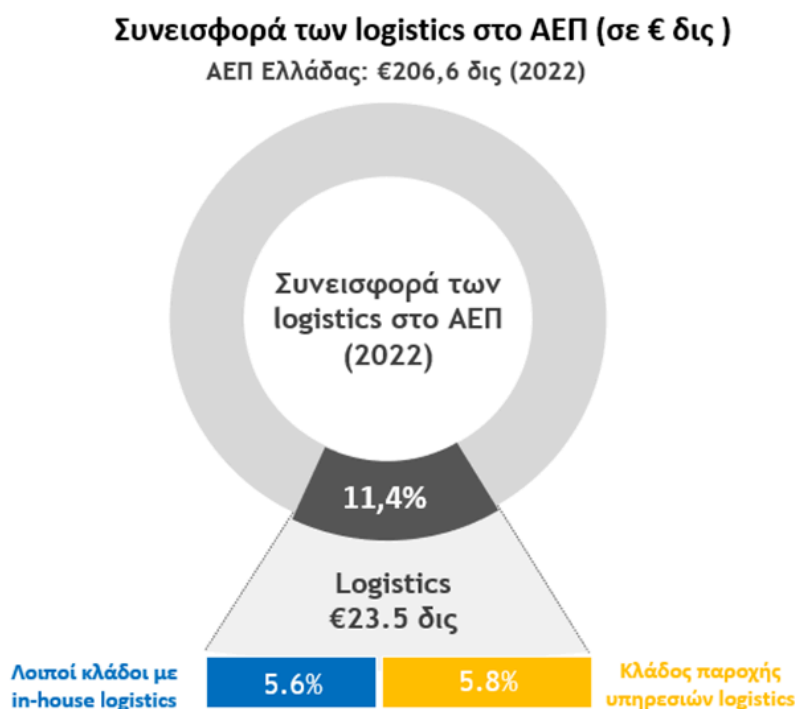
Ο ορισμός των logistics στην Ελλάδα δόθηκε για πρώτη φορά στον Ν. 4302/2014. Σύμφωνα με το Άρθρο 1, η «Εφοδιαστική είναι το σύνολο των διεργασιών που είναι απαραίτητες για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο της ροής (της μεταφοράς, της διαμεταφοράς και της αποθήκευσης) αγαθών και εμπορευμάτων από οποιοδήποτε σημείο προέλευσης σε οποιοδήποτε σημείο προορισμού και αντιστρόφως, καθώς και για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο της παροχής συναφών υπηρεσιών και της σχετικής πληροφορίας». Με τον όρο logistics νοείται το υποσύνολο της εφοδιαστικής αλυσίδας που περιλαμβάνει δραστηριότητες σχετικές με τη μεταφορά, την αποθήκευση και τη διανομή αγαθών και εμπορευμάτων, καθώς και τη διαχείριση και επεξεργασία της σχετικής πληροφορίας. Οι κύριες και δευτερεύουσες δραστηριότητες logistics παρουσιάζονται στον [Πίνακα 1](#). Η αποτελεσματική εκτέλεση των δραστηριοτήτων αυτών υποστηρίζει τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν την εξυπηρέτηση των πελατών τους, να μειώσουν το λειτουργικό τους κόστος και να αυξήσουν την παραγωγικότητά τους. Παράλληλα ενισχύεται η ανταγωνιστικότητα και η εξωστρέφεια των επιχειρήσεων.

Κύριες δραστηριότητες
Αποθήκευση εμπορευμάτων και διαχείριση απογραφών
Ομαδοποίηση /Διαχωρισμός αγαθών
Συλλογή, φόρτωση, μεταφορά, μεταφόρτωση, εκφόρτωση και παράδοση αγαθών και εμπορευμάτων
Διαχείριση επιστροφών/φθαρμένων/κατεστραμμένων εμπορευμάτων (reverse logistics)
Δευτερεύουσες δραστηριότητες
Συσκευασία/Ανασυσκευασία
Ετικετοκόλληση
Έλεγχος ποιότητας
Συναρμολόγηση/Τροποποιήσεις
Εκτελωνιστικές εργασίες
Έκθεση/Δειγματοσμός προϊόντων
Πηγή: ν. 4302/2014

Πίνακας 1: Κύριες και δευτερεύουσες δραστηριότητες εφοδιαστικής (logistics)

1.1.2 Συμβολή του Κλάδου στην Οικονομία

Σύμφωνα με την πρόσφατη μελέτη της Ελληνικής Εταιρείας Logistics (EEL) και του Πανεπιστημίου Αιγαίου (2024), καθώς επίσης λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, η συνεισφορά του κλάδου στο ΑΕΠ της Ελλάδος το 2022 άγγιξε το 11,4% (ήτοι €23,5 δις.). Ειδικότερα, παρατηρείται ότι 5,6% της συνεισφοράς του κλάδου στο ΑΕΠ προκύπτει από τις εταιρείες που εκτελούν διαδικασίες logistics ενδοεπιχειρησιακά (in-house), ενώ το υπόλοιπο 5,8% της συνεισφοράς προέρχεται από εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες logistics για λογαριασμό τρίτων καθώς και μεταφορικό έργο ([Σχήμα 2](#)).

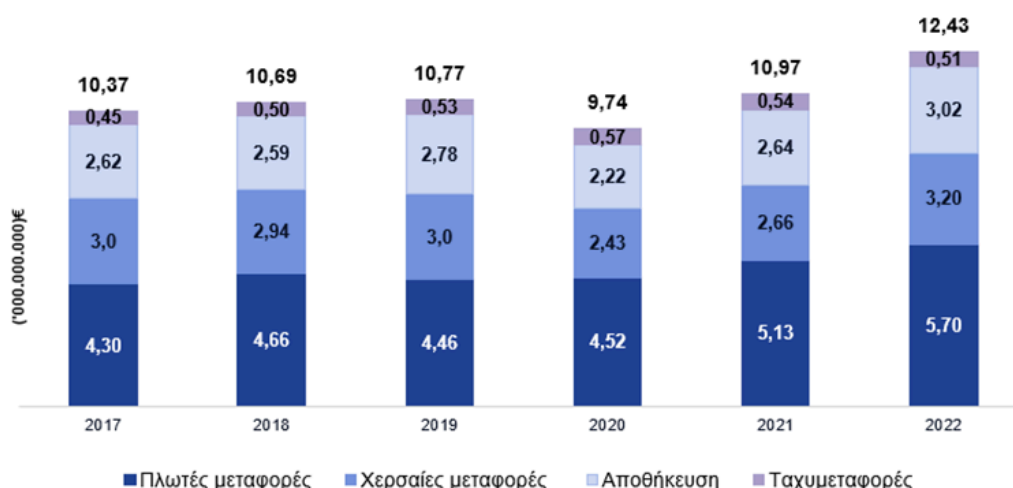
Σχήμα 2: Η συνεισφορά των logistics στο ΑΕΠ της Ελλάδας (EEL και Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 2024)

Αναφορικά με τη συνεισφορά του κλάδου των logistics στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ)¹ ([Σχήμα 3](#)), τα στοιχεία είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά, καθώς παρατηρείται αύξηση κατά το 2022, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία. Όπως διαφαίνεται από τα στοιχεία, οι πλωτές μεταφορές παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη συνεισφορά (5,7%), ενώ στη δεύτερη και τρίτη θέση σε συνεισφορά είναι οι χερσαίες μεταφορές (3,2%) και η αποθήκευση (3,2%), με τις ταχυμεταφορές να συνεισφέρουν κατά 0,51% (EEL και Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 2024).

¹ Η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) είναι η διαφορά μεταξύ παραγωγής και ενδιάμεσης ανάλωσης. Ισούται με το άθροισμα του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας, της ανάλωσης πάγιου κεφαλαίου, του καθαρού λειτουργικού πλεονάσματος και των λοιπών φόρων μείον τις επιδοτήσεις παραγωγής (EUROSTAT, 2013). Ως παραγωγή νοείται το σύνολο των προϊόντων και υπηρεσιών που παράγονται κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, ενώ η ενδιάμεση ανάλωση αφορά στα αγαθά και στις υπηρεσίες που αναλώνονται ως εισροές στην παραγωγική διαδικασία, εξαιρουμένων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

Συνεισφορά των logistics στην ΑΠΑ (σε € δις)

ΑΠΑ: €181,7 δις (2022)

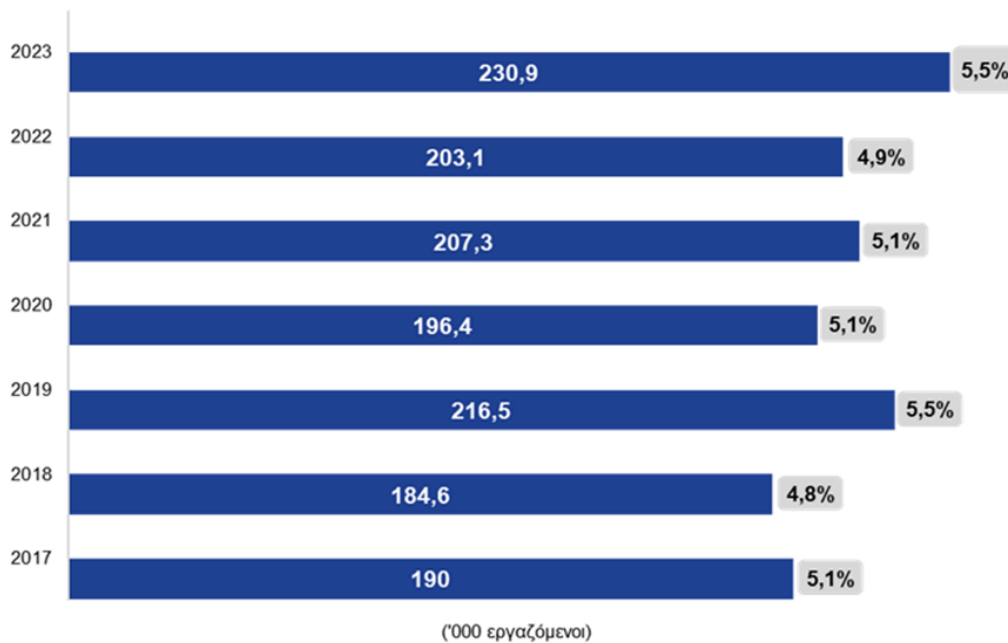
Σχήμα 3: Η συνεισφορά των logistics στην ΑΠΑ της Ελλάδας (EEL και Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 2024)

1.1.3 Συμβολή του Κλάδου στην Απασχόληση

Η συνεισφορά του κλάδου στην απασχόληση είναι ιδιαίτερα σημαντική και ανθεκτική. Βασική κινητήριος δύναμη αποτελεί η δραστηριότητα της αποθήκευσης και των λοιπών συναφών δραστηριοτήτων καθώς και οι εμπορευματικές μεταφορές. Οι εν λόγω δραστηριότητες αφορούν κατά κύριο λόγο στους ΣΤΑΚΟΔ 49 και ΣΤΑΚΟΔ 52 και ουσιαστικά περιλαμβάνουν τόσο το μεταφορικό έργο όσο και το ευρύτερο χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών και δραστηριοτήτων των παρόχων υπηρεσιών logistics προς τρίτους (Third Party Logistics Service Providers ή 3PL). Η σημαντική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων, μεταφοράς, αποθήκευσης και των λοιπών 3PL υπηρεσιών έχει οδηγήσει σε μια σημαντική αύξηση των εργαζομένων του κλάδου της Εφοδιαστικής ([Σχήμα 4](#)).

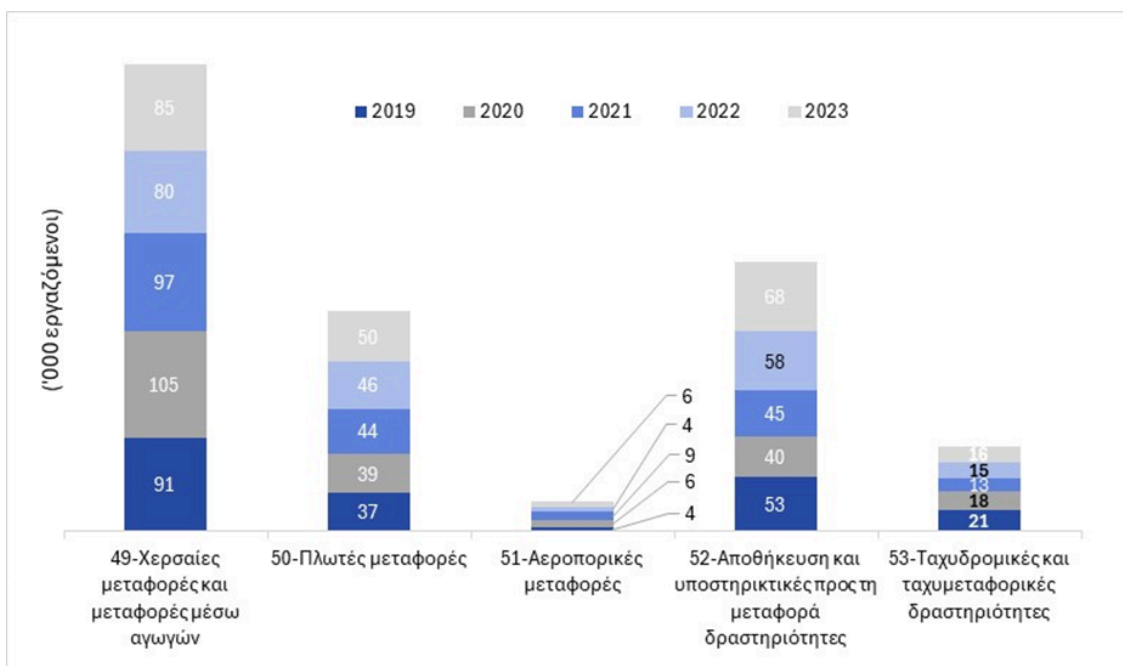
Ειδικότερα, με βάση τα πρόσφατα στοιχεία που ανέλυσε η Ελληνική Εταιρεία Logistics (EEL), λαμβάνοντας υπόψη δευτερογενή δεδομένα από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. και την EUROSTAT, εξάγονται τα εξής συνολικά αποτελέσματα:

- Ο συνολικός αριθμός εργαζομένων στον κλάδο της Εφοδιαστικής στην Ελλάδα παρουσιάζει σημαντική αύξηση κατά το 2023 και επανέρχεται στα επίπεδα απασχόλησης πριν την πανδημία με συνολικό αριθμό εργαζομένων που προσεγγίζει τις 231 χιλ. και αντιπροσωπεύει περίπου το 5,5% του συνολικού εργατικού δυναμικού.
- Ο συνολικός αριθμός εργαζομένων στον κλάδο σε επίπεδο Ε.Ε. υπολογίζεται κατά προσέγγιση σε 10 εκατ. σε αντίστοιχο με την Ελλάδα ποσοστό του συνόλου του εργατικού δυναμικού της Ε.Ε. (5,3%).

Σχήμα 4: Εργαζόμενοι στον κλάδο της Εφοδιαστικής στην Ελλάδα (2017-2023) (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2024; EUROSTAT, 2024)

Η πλειοψηφία του εργατικού δυναμικού του κλάδου στην Ελλάδα παραδοσιακά απορροφάται από τους υποκλάδους των χερσαίων μεταφορών (ΣΤΑΚΟΔ 49) και της αποθήκευσης και λοιπών υποστηρικτικών δραστηριοτήτων στις μεταφορές (ΣΤΑΚΟΔ 52) ([Σχήμα 5](#)). Η απασχόληση στον υποκλάδο των χερσαίων μεταφορών (ΣΤΑΚΟΔ 49) επανέρχεται σταδιακά σε αυξητικούς ρυθμούς το 2023, χωρίς ωστόσο να έχει πλήρως ανακάμψει στα επίπεδα απασχόλησης πριν την πανδημία. Βασική κινητήριος δύναμη για την ανάκαμψη του κλάδου μετά τη δημοσιονομική κρίση αλλά και την περίοδο της πανδημίας υπήρξε η δραστηριότητα της αποθήκευσης και των λοιπών συναφών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων στις μεταφορές. Οι εν λόγω δραστηριότητες εμπίπτουν κατά κύριο λόγο στον ΣΤΑΚΟΔ 52 και ουσιαστικά περιλαμβάνουν το ευρύτερο χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών και δραστηριοτήτων των παρόχων υπηρεσιών logistics προς τρίτους (Third Party Logistics Service Providers ή 3PL). Η σημαντική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων αποθήκευσης και των λοιπών 3PL υπηρεσιών οδήγησε εκ των πραγμάτων σε μια ανακατανομή της απασχόλησης στον κλάδο, με αξιοσημείωτη τάση αύξησης της απασχόλησης στους (υπο)κλάδους της αποθήκευσης και λοιπών συναφών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων προς τις μεταφορές από 17% (2007) σταδιακά σε 24% (2016), 26% (2019) και 30% (2023) (κυρίως εις βάρος της απασχόλησης στις χερσαίες μεταφορές).

Σχήμα 5: Κατανομή Απασχόλησης (%) ανάμεσα σε υποκλάδους της Εφοδιαστικής (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2024)

Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, δεν θα πρέπει να παραβλεφθεί η σημαντική έλλειψη εργαζομένων (staff shortage) στον ευρύτερο κλάδο της εφοδιαστικής αλυσίδας σε παγκόσμιο επίπεδο. Πρόσφατες εκτιμήσεις (π.χ. CSCMP, Gartner) αναδεικνύουν τη σημαντική έλλειψη ταλέντων και την αντικειμενική δυσκολία της πλειοψηφίας των εταιρειών της εφοδιαστικής (περίπου 2 στις 3 εταιρείες) να καλύψουν θέσεις εργασίας στον κλάδο, με έμφαση σε εξειδικευμένους τομείς, όπως οι μεταφορές/διανομή και η αποθήκευση. Η έλλειψη κατάλληλου και επαρκούς προσωπικού στην αλυσίδα εφοδιασμού αποτελεί αυξανόμενη ανησυχία εδώ και αρκετά χρόνια και η πανδημία έχει απλώς ενισχύσει το πρόβλημα. Οι σημαντικές προκλήσεις της έλλειψης προσωπικού στην εύρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων του κλάδου καθιστά επιτακτική την ανάγκη ανάπτυξης νέου, ικανού στελεχιακού δυναμικού από τα εκπαιδευτικά προγράμματα (προπτυχιακά, μεταπτυχιακά, επαγγελματικής κατάρτισης), καθώς και την ενεργό προώθηση προγραμμάτων αναβάθμισης (upskilling) και επανεκπαίδευσης (reskilling) προσωπικού σύμφωνα με τις σύγχρονες επαγγελματικές απαιτήσεις του κλάδου.

1.2 Η Ζήτηση στην Εξίσωση της Απασχόλησης στον Κλάδο

1.2.1 Σύγχρονες Τάσεις και Προκλήσεις για τους Μελλοντικούς Logisticians

Ο κλάδος των logistics και της εφοδιαστικής αλυσίδας λειτουργεί σε ένα διαρκώς εξελισσόμενο και απαιτητικό περιβάλλον, το οποίο ακολουθεί το κύμα της τεχνολογικής προόδου και του ψηφιακού μετασχηματισμού σε συνδυασμό με τις αειφόρες περιβαλλοντικές πρακτικές και τις στρατηγικές ευελιξίας και ανθεκτικότητας σε εποχές οξύτατου

ανταγωνισμού και αβεβαιότητας. Για να ευδοκιμήσουν σε ένα τέτοιο απαιτητικό περιβάλλον, οι επιχειρήσεις του κλάδου, αλλά και ο ίδιος ο κλάδος, προσαρμόζονται στις εξελίξεις, οι οποίες με τη σειρά τους προκαλούν νέες απαιτήσεις και προκλήσεις στη διαμόρφωση της ζήτησης μελλοντικών στελεχών, καθώς και την κατανομή της απασχόλησης στον κλάδο. Ενδεικτικά:

- ❖ **Ανάπτυξη της ελληνικής και παγκόσμιας οικονομίας:** ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης επηρεάζει σημαντικά την εξαγωγική δραστηριότητα και τον ευρύτερο ρόλο, καθώς και το επίπεδο δραστηριότητας του κλάδου ως «όχημα» του παγκόσμιου και εθνικού εμπορίου. Τα μελλοντικά στελέχη του κλάδου θα κληθούν να υποστηρίξουν και να προάγουν τον εξαγωγικό προσανατολισμό και την εξωστρέφεια του κλάδου στην παγκόσμια αγορά.
- ❖ **Θεσμικό και νομικό πλαίσιο:** το φορολογικό πλαίσιο, η απελευθέρωση της αγοράς των μεταφορών, ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου του κλάδου, ειδικές διατάξεις για την Πράσινη Εφοδιαστική και τα Αστικά Κέντρα Ενοποίησης Εμπορευμάτων (ΑΚΕΕ) κτλ. αποτελούν σημαντικούς παράγοντες διαμόρφωσης ενός ευνοϊκού κλίματος ανάπτυξης των εμπορευματικών ροών, των υποδομών και ως συνεπακόλουθο της απασχόλησης στον κλάδο. Σε αυτό το περιβάλλον, αναμένεται αυξημένη συμμετοχή του ανθρώπινου δυναμικού ειδικά σε πρωτοβουλίες πράσινης και αστικής εφοδιαστικής.
- ❖ **Ηλεκτρονικό εμπόριο και διανομή στο τελευταίο μίλι:** η ραγδαία εξάπλωση του ηλεκτρονικού εμπορίου και οι σύγχρονες τάσεις πολυκαναλικής διανομής δημιουργούν συνθήκες αύξησης του όγκου των διεθνών συναλλαγών και των διασυνοριακών εμπορικών ροών με συνεπαγόμενη αύξηση του διακινούμενου εμπορευματικού έργου (διακινούμενη ποσότητα και διανυόμενη απόσταση) και των υπηρεσιών συνδυασμένης μεταφοράς και διαμεταφοράς. Ως εκ τούτου, εμφανίζονται ήδη αυξημένες ανάγκες ή ακόμα και σημαντικές ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό στην εκτελεστική εφοδιαστική αλυσίδα (π.χ. order fulfilment, μεταφορές/διανομή, αποθήκευση, forwarding) και σε εναλλακτικά μοντέλα ή υποδομές “last-mile” delivery (π.χ. PUDO points, dark stores), ενώ θα απαιτηθεί και σημαντικό upskilling ή reskilling του υφιστάμενου προσωπικού για να ανταποκριθεί στις εξειδικευμένες ανάγκες εκτέλεσης των ηλεκτρονικών παραγγελιών.
- ❖ **Υλικοτεχνικές υποδομές:** ο εκσυγχρονισμός των μεταφορικών υποδομών και τερματικών εγκαταστάσεων (π.χ. οδικές αρτηρίες, λιμάνια, αεροδρόμια, εμπορευματικά κέντρα / πάρκα εφοδιαστικής) με την αξιοποίηση νέων τρόπων ανάπτυξης (π.χ. Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα – ΣΔΙΤ), σε συνδυασμό με την καίρια γεωπολιτική θέση της χώρας αποτελούν εχέγγυο για την ανάδειξη της χώρας σε διαμετακομιστικό κέντρο των Βαλκανίων και της νοτιοανατολικής Ευρώπης. Ταυτόχρονα δημιουργούν και απαιτήσεις εξειδικευμένου ανθρώπινου

δυναμικού στη διαχείριση και λειτουργία τερματικών εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού τους.

- ❖ **Αξιοποίηση τεχνολογιών αιχμής και ψηφιακός μετασχηματισμός:** η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών (π.χ. Internet of Things, Robotics & Automation, Unmanned Aerial Vehicles, Machine Learning, Artificial Intelligence) επιφέρει σημαντικές εξοικονομήσεις κόστους, τροφοδοτεί την ανάγκη ανασχεδιασμού των επιχειρησιακών διαδικασιών και παρέχει δυνατότητες αυτοματισμού των εργασιών και βελτιστοποίησης της οργάνωσης και διαχείρισης ολόκληρης της εφοδιαστικής αλυσίδας (π.χ. διαχείριση αποθήκης και αναπλήρωση αποθεμάτων, διαχείριση στόλου, εκτέλεση παραγγελίας, φυσική διανομή, επικοινωνία/συνεργασία με προμηθευτές και πελάτες κτλ.) με σημαντικό αντίκτυπο στην κατανομή της απασχόλησης στον κλάδο. Φυσικά, ο πολυπόθητος ψηφιακός μετασχηματισμός (digital transformation) της εφοδιαστικής αλυσίδας μπορεί να επέλθει μόνο μέσω του ψηφιακού μετασχηματισμού και της τεχνολογικής ωριμότητας του ίδιου του προσωπικού της (μέσω upskilling ή reskilling) σε συνδυασμό με την εισροή νέων ειδικοτήτων και θέσεων εργασίας με ψηφιακό/τεχνολογικό προσανατολισμό. Είναι συνεπώς αναγκαία η εξασφάλιση ανθρώπινου δυναμικού με τις απαιτούμενες ψηφιακές δεξιότητες είτε σε τεχνικό επίπεδο (π.χ. προγραμματιστές, αναλυτές, τεχνικοί ασφαλείας, δικτύων κτλ.) ή σε επίπεδο χρηστών (π.χ. Πληροφοριακών Συστημάτων), αλλά και διοικητικών στελεχών που θα υλοποιήσουν τα έργα ψηφιακού μετασχηματισμού. Ιδιαίτερα σημαντικός θα είναι ο ρόλος των ανώτερων διοικητικών στελεχών που θα καθοδηγήσουν τη διαδικασία διαχείρισης της καινοτομίας, της ανάπτυξης, εφαρμογής και ολοκλήρωσης τεχνολογικών εφαρμογών και λύσεων πληροφορικής σε προβλήματα εφοδιαστικής, του ανασχεδιασμού των επιχειρησιακών διαδικασιών και του ψηφιακού μετασχηματισμού των εταιρειών του κλάδου.
- ❖ **Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και αειφορία:** η αυξημένη περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και νομοθεσία καλλιεργεί μια οικολογική συνείδηση τόσο σε επίπεδο καταναλωτών όσο και σε επίπεδο παραγωγών. Η τελευταία θα πρέπει να υποστηριχθεί και εξυπηρετηθεί μέσω μιας πιο πράσινης εφοδιαστικής αλυσίδας με την ενεργοποίηση μεθόδων, εξοπλισμού, τεχνολογίας και προσωπικού για τη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος, την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση υλικών, τη βελτιστοποίηση των ροών της αστικής εφοδιαστικής, την ανάπτυξη διαδικασιών αντίστροφης εφοδιαστικής κτλ. Ταυτόχρονα, οι αειφόρες πρακτικές διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας ενσωματώνουν ολοένα και περισσότερο τις προκλήσεις της εταιρικής υπευθυνότητας απέναντι στον ανθρώπινο παράγοντα, με έμφαση σε θέματα εύλογων απολαβών, δίκαιης μεταχείρισης και οπωσδήποτε ενός αυστηρού, αδιαπραγμάτευτου πλαισίου διασφάλισης της υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων στην εφοδιαστική αλυσίδα. Τα μελλοντικά στελέχη του κλάδου θα πρέπει να καταρτιστούν σε πρακτικές και προσεγγίσεις συμμόρφωσης με κριτήρια

Περιβαλλοντικής, Κοινωνικής και Εταιρικής Διακυβέρνησης (ESG) που προάγουν τις αρχές της βιώσιμης και αειφόρας ανάπτυξης. Καθοριστικός θα είναι ο ρόλος ανώτερων διοικητικών στελεχών που θα επιφορτιστούν με τη διάχυση και την κατάρτιση του στελεχιακού δυναμικού σε αυτές τις πρακτικές και την προώθησή τους στην οργανωσιακή κουλτούρα.

- ❖ **Σταδιακή σύγκλιση με τα ευρωπαϊκά επίπεδα logistics outsourcing:** παρά τη σημαντική υστέρηση του logistics outsourcing στην Ελλάδα (σε ποσοστό χαμηλότερο του 20% σύμφωνα με την πρόσφατη έρευνα της EEL) (EEL και Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 2024), ένας αυξανόμενος αριθμός ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων αναμένεται να ευθυγραμμιστεί μεσοπρόθεσμα με τη διεθνώς αυξανόμενη τάση ανάθεσης διαδικασιών εφοδιαστικής διαχείρισης σε τρίτους. Κάτι τέτοιο αναμένεται να προσδώσει σημαντικές αναπτυξιακές προοπτικές για τον κλάδο μέσω της ανάπτυξης και στελέχωσης εταιρειών 3PL με εξειδικευμένο προσωπικό. Σημαντικός μέρος αυτής της αύξησης της απασχόλησης σε εταιρείες 3PL θα απορροφηθεί από εργαζόμενους με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι σε βάθος χρόνου θα διαδεχτούν στελέχη με πλούσια μεν εμπειρία, αλλά χωρίς αντίστοιχη, εξειδικευμένη εκπαίδευση ή κατάρτιση.
- ❖ **Αβεβαιότητα:** ο κλάδος της εφοδιαστικής λειτουργεί σε ένα καθεστώς αυξημένης αβεβαιότητας, η οποία τροφοδοτείται από οικονομικές, πολιτικές και άλλες συνθήκες. Σε ένα τέτοιο ρευστό περιβάλλον, θα πρέπει να προσαρμοστούν άμεσα οι επιχειρήσεις του κλάδου προκειμένου να δημιουργήσουν ανθεκτικότερες εφοδιαστικές αλυσίδες, σημαντικό γράναζι των οποίων είναι τα εξειδικευμένα στελέχη που μπορούν να αντιμετωπίσουν αυτήν την αβεβαιότητα (π.χ. μέσω πρόβλεψης ζήτησης, αναλυτικής δεδομένων, διαχείρισης κινδύνων κτλ.).
- ❖ **Διαθεσιμότητα καταρτισμένου/εξειδικευμένου προσωπικού:** η αύξηση των προγραμμάτων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, καθώς και των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και πιστοποίησης σε θέματα εφοδιαστικής αλυσίδας τροφοδοτεί την αγορά εργασίας με καταρτισμένο, εξειδικευμένο προσωπικό υψηλών επαγγελματικών δεξιοτήτων με σημαντικό αναπτυξιακό αποτύπωμα και βέβαια δυναμική ανακατανομή της απασχόλησης στον κλάδο. Σημαντικές ελλείψεις προσωπικού τα τελευταία έτη (π.χ. οδηγοί, χειριστές εξοπλισμού αποθήκης, εκτέλεση παραγγελιών) παρατηρούνται κυρίως σε μεσαία και κατώτερα επίπεδα της διοικητικής ιεραρχίας και θα πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα με εξειδικευμένα προγράμματα μεταλκειακής επαγγελματικής κατάρτισης, προγράμματα βελτίωσης της εργασιακής ικανοποίησης και ελκυστικά πακέτα συνολικών απολαβών.

1.2.2 Μελλοντικά Επαγγέλματα και Δεξιότητες

Τα επαγγέλματα και οι μελλοντικές προοπτικές τους στον κλάδο των logistics και της εφοδιαστικής αλυσίδας στην Ελλάδα έχουν μελετηθεί συστηματικά από τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ, 2013; 2018) και την Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Logistics (EEL και ΕΣΕΕ, 2023). Στην αρχική μελέτη (ΣΕΒ, 2013) αναγνωρίστηκαν οι ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό στον τομέα της εφοδιαστικής αλυσίδας με βάση τις εκτιμήσεις εμπειρογνομόνων και στελεχών επιχειρήσεων ως προς τις εξελίξεις σημαντικών προσδιοριστικών παραγόντων και της επίπτωσής τους στα μελλοντικά επαγγέλματα του κλάδου. Συνολικά προτάθηκαν 20 επαγγέλματα, ενώ επιλέχθηκαν 12 από αυτά ως τα πλέον “κρίσιμα” επαγγέλματα με βάση το επικρατέστερο σενάριο εξέλιξης του κλάδου. Σε μεταγενέστερη έκδοση της προηγούμενης μελέτης, ο ΣΕΒ (2018) αναγνώρισε τις σημαντικές μεταβολές του κλάδου και την ανάγκη για νέες ειδικότητες, οι οποίες ταυτόχρονα αλλάζουν τη σύνθεση των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων ανά επάγγελμα. Με τη συμβολή στελεχών και επαγγελματιών οργανώσεων του κλάδου, επικαιροποιήθηκαν τα προηγούμενα αποτελέσματα και συντάχθηκε μια αναθεωρημένη καταλογοποίηση 10 “κρίσιμων” επαγγελμάτων του κλάδου σε μεσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Με αφετηρία τις προγενέστερες μελέτες του ΣΕΒ (2013; 2018) και κατόπιν επισκόπησης της διεθνούς βιβλιογραφίας και κλαδικής πρακτικής, οι EEL και ΕΣΕΕ (2023) πρότειναν την πλέον πρόσφατη καταλογοποίηση επαγγελμάτων υψηλής ζήτησης (συνοδευόμενη από συνοπτική παρουσίαση του βασικού καθηκοντολογίου ανά επάγγελμα) για τον ευρύτερο κλάδο των logistics και της εφοδιαστικής αλυσίδας στην Ελλάδα. Η προτεινόμενη λίστα επαγγελμάτων αποτελείται από 20 εξειδικευμένα επαγγέλματα του κλάδου σε μεσαίο και ανώτερο επίπεδο της διοικητικής ιεραρχίας και επαγγελματικής εμπειρίας με έμφαση σε επαγγέλματα υψηλών τεχνικών γνώσεων και επαγγελματικών δεξιοτήτων σύμφωνα με τις σύγχρονες τάσεις και προκλήσεις του κλάδου. Τα επαγγέλματα ομαδοποιούνται θεματικά σε 5 κύριες κατηγορίες: i) Transportation, Export and Forwarding, ii) Supply Chain Execution, iii) IT-related, iv) Innovation, Sustainability and Reengineering και v) Supply Chain Planning. Ταυτόχρονα προσδιορίστηκε η αντιστοιχία των εν λόγω επαγγελμάτων στις 3 κύριες υπο-ομάδες εταιρειών του κλαδικού οικοσυστήματος των logistics που ζητούν στελέχη στα συγκεκριμένα επαγγέλματα: α) εταιρείες εμπορίας και μεταποίησης με εξαγωγικό προσανατολισμό με ενδοεταιρική (in-house) διαχείριση των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής, β) πάροχοι υπηρεσιών εφοδιαστικής (LSPs), με έμφαση σε 3PL εταιρείες, μεταφορικές εταιρείες, πρακτορεία και διαμεταφορείς (forwarders) και γ) εταιρείες ΤΠΕ σε θέματα εφοδιαστικής (π.χ. εταιρείες λογισμικού FMS/WMS/Routing, αυτοματισμοί αποθήκης, ρομποτικά συστήματα κτλ.) ([Πίνακας 2](#)).

Επαγγέλματα Υψηλής Ζήτησης	Εταιρείες εμπορίας και μεταποίησης με εξαγωγικό προσανατολισμό	Πάροχοι υπηρεσιών εφοδιαστικής (LSPs)	Εταιρείες ΤΠΕ σε θέματα εφοδιαστικής	
Transportation, Export and Forwarding				
1	Transportation Manager	✓	✓	--
2	Export Manager	✓	--	--
3	Forwarding Manager	✓	✓	--
4	Distribution Manager	✓	✓	--
5	Reverse Logistics Manager	✓	--	--
Supply Chain Execution				
6	Logistics Manager	✓	✓	--
7	Warehouse Manager	✓	✓	--
8	Logistics Coordinator	✓	✓	--
9	Warehouse Coordinator	✓	✓	--
10	Customer Service / Account Manager	✓	✓	✓
IT-related				
11	Logistics IT Manager	✓	✓	--
12	Logistics Data Analyst	✓	✓	✓
13	Solution Architect	--	--	✓
Innovation, Sustainability and Reengineering				
14	Logistics Innovation & Process Improvement Manager (Digital Transformation Manager)	✓	✓	--
15	Logistics Consultant	--	✓	✓
16	Logistics Engineer	✓	✓	✓
17	Sustainability, Health & Safety Manager	✓	✓	✓
Supply Chain Planning				
18	Supply Chain Manager	✓	--	--
19	Demand Planner	✓	--	--
20	Purchasing / Procurement Manager	✓	✓	--

Πίνακας 2: Λίστα Επαγγελμάτων Υψηλής Ζήτησης

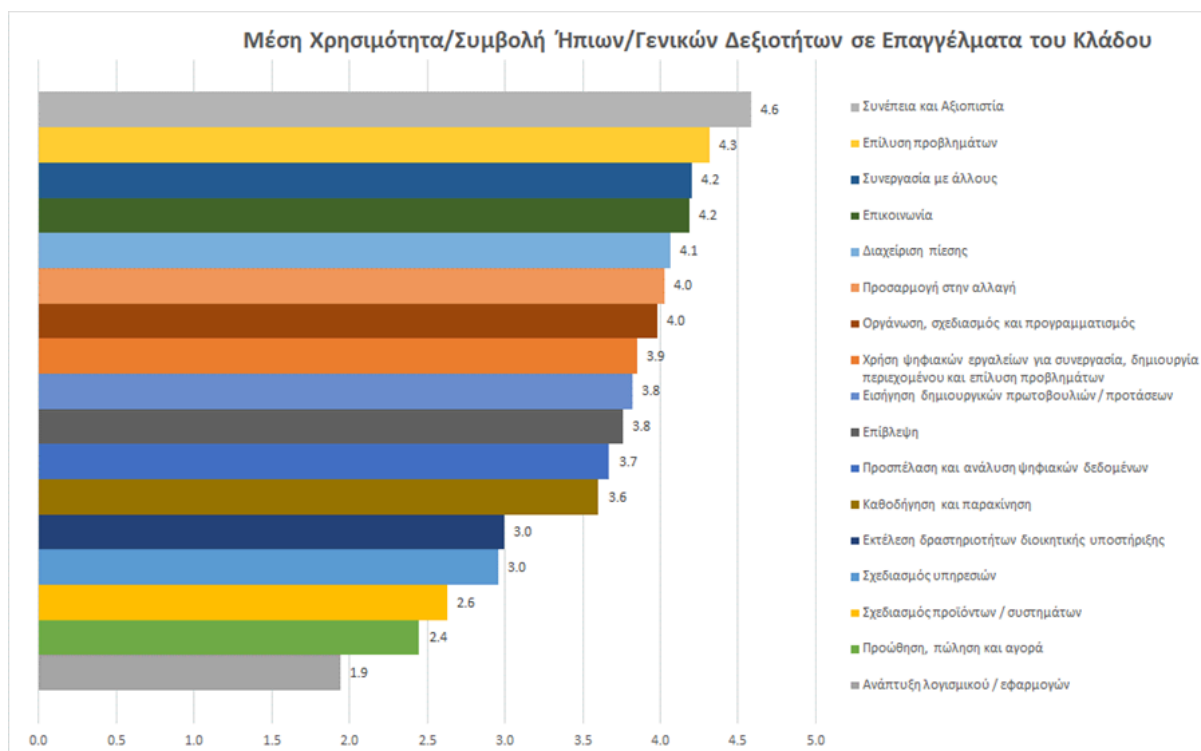
Στην ίδια κλαδική μελέτη προσδιορίστηκαν οι απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένα πλαίσια τεχνικών προσόντων και ήπιων δεξιοτήτων. Αρχικά αναπτύχθηκε μια αναλυτική λίστα τεχνικών δεξιοτήτων, οι οποίες κρίθηκαν απαραίτητες για την εκπλήρωση του αντίστοιχου καθηκοντολογίου κάθε επαγγέλματος. Στη συνέχεια, προσδιορίστηκε ένα σύνολο 17 ήπιων δεξιοτήτων ([Πίνακας 3](#)) σύμφωνα με τη διεθνή τυπολογία δεξιοτήτων του ESCO (ESCO, 2022) και περαιτέρω προσαρμογές της για την εγχώρια αγορά εργασίας (CEDEFOP, 2022). Οι συγκεκριμένες ήπιες δεξιότητες

θεωρήθηκαν ως οι πλέον συναφείς με τον κλάδο της εφοδιαστικής αλυσίδας στην Ελλάδα και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων δεξιότητες όπως η προσπέλαση και ανάλυση ψηφιακών δεδομένων, η χρήση ψηφιακών εργαλείων, η προώθηση, πώληση και αγορά, η συνεργασία, η επικοινωνία, η προσαρμογή στην αλλαγή, η συνέπεια και αξιοπιστία, η επίλυση προβλημάτων κτλ.

Ήπιες/γενικές δεξιότητες για τον κλάδο της εφοδιαστικής αλυσίδας και του εξαγωγικού εμπορίου στην Ελλάδα
Προσπέλαση και ανάλυση ψηφιακών δεδομένων
Χρήση ψηφιακών εργαλείων για συνεργασία, δημιουργία περιεχομένου και επίλυση προβλημάτων
Ανάπτυξη λογισμικού / εφαρμογών
Σχεδιασμός προϊόντων / συστημάτων
Σχεδιασμός υπηρεσιών
Προώθηση, πώληση και αγορά
Εκτέλεση δραστηριοτήτων διοικητικής υποστήριξης
Οργάνωση, σχεδιασμός και προγραμματισμός
Επίβλεψη
Καθοδήγηση και παρακίνηση
Συνεργασία με άλλους
Επικοινωνία
Εισήγηση δημιουργικών πρωτοβουλιών / προτάσεων
Προσαρμογή στην αλλαγή
Συνέπεια και Αξιοπιστία
Επίλυση προβλημάτων
Διαχείριση πίεσης

Πίνακας 3: Ήπιες Δεξιότητες για τον Κλάδο της Εφοδιαστικής Αλυσίδας στην Ελλάδα

Σε επόμενο στάδιο της ανάλυσης αξιολογήθηκε η συμβολή των ήπιων δεξιοτήτων για τη διεκπεραίωση του βασικού καθκοντολογίου των προσδιορισθέντων κρίσιμων επαγγελματιών του κλάδου. Η αξιολόγηση βασίστηκε στη μεθοδολογία Quality Function Deployment (QFD) και πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή μιας διευρυμένης ομάδας εμπειρογνομόνων και επαγγελματιών που συμμετείχαν σε Focus Groups. Με βάση τη συνολική αξιολόγηση της συμβολής των ήπιων δεξιοτήτων στα επαγγέλματα υψηλής ζήτησης του κλάδου ([Σχήμα 6](#)) προέκυψε ότι οι βασικές προτεραιότητες και απαιτήσεις σε δεξιότητες για στελέχη στον Τομέα της Εφοδιαστικής Αλυσίδας και του Εξαγωγικού Εμπορίου περιλαμβάνουν τη συνέπεια και αξιοπιστία, την επίλυση προβλημάτων, συνεργατικές και επικοινωνιακές δεξιότητες, τη διαχείριση της πίεσης και την ικανότητα προσαρμογής, καθώς και δεξιότητες που σχετίζονται με την οργάνωση, τον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό, εν προκειμένω των διαδικασιών της εφοδιαστικής.

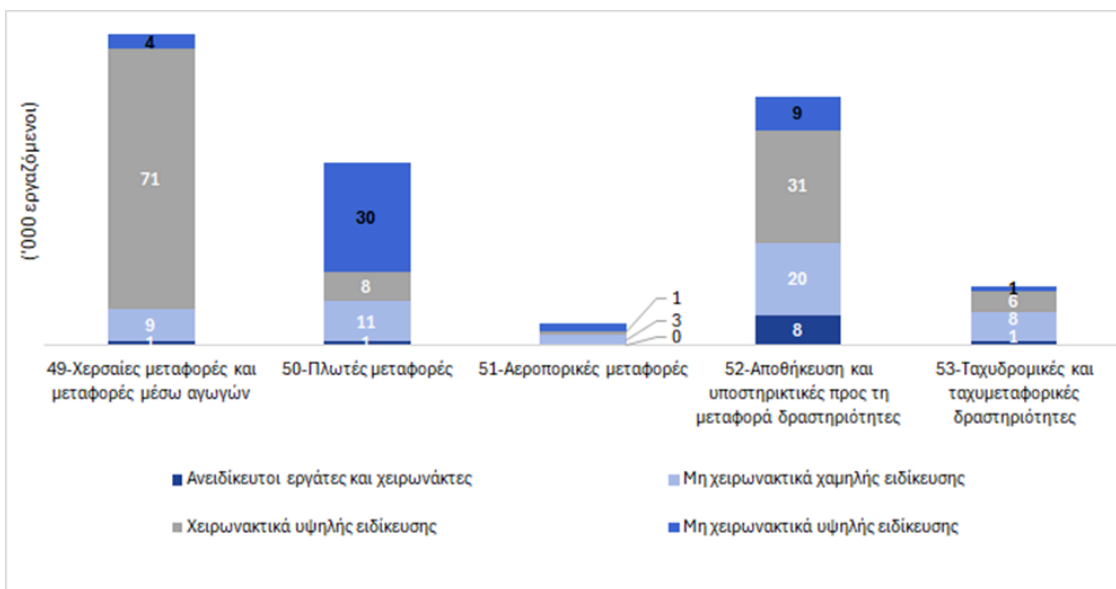
Σχήμα 6: Συμβολή Ήπιων Δεξιοτήτων στα Επαγγέλματα Υψηλής Ζήτησης του Κλάδου

1.3 Η Προσφορά στην Εξίσωση της Απασχόλησης στον Κλάδο

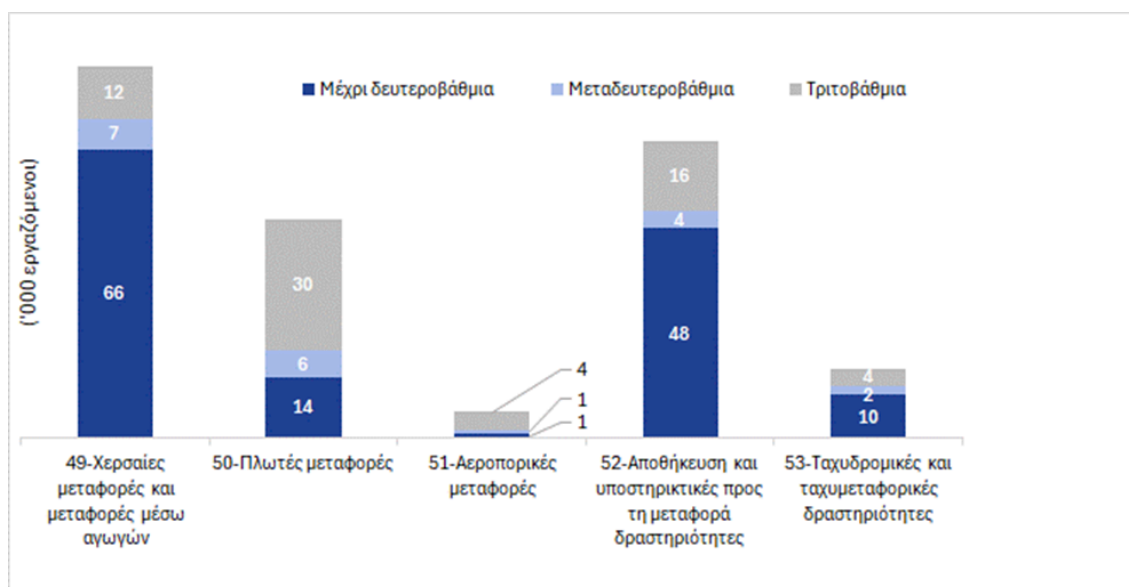
1.3.1 Κατανομή Απασχόλησης ανά Επίπεδο Εκπαίδευσης

Η ανακατανομή της απασχόλησης στον κλάδο της εφοδιαστικής αλυσίδας (από τις χερσαίες μεταφορές προς τις αποθηκευτικές και άλλες υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες) επέφερε σημαντικές αλλαγές στα χαρακτηριστικά και το προφίλ των θέσεων εργασίας, καθώς και στο απαιτούμενο ανθρώπινο δυναμικό στον κλάδο. Είναι γεγονός ότι ο ρόλος του ανθρώπινου κεφαλαίου και η αναγκαιότητα εξειδικευμένων δεξιοτήτων έχει αναδειχθεί περισσότερο από ποτέ. Παρατηρείται δε μια ελαφρώς αυξανόμενη τάση απασχόλησης εργαζομένων του κλάδου σε επαγγέλματα υψηλών προσόντων (π.χ. ανώτερα διοικητικά στελέχη, εξειδικευμένα στελέχη 3PL παρόχων, τεχνικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα), σύμφωνα με την ταξινόμηση κατά ISCO-08, έναντι αυτών που απασχολούνται σε επαγγέλματα χαμηλών προσόντων (ΣΕΒ, 2018). Σημαντικό ρόλο εδώ καταλαμβάνουν τα χειρωνακτικά επαγγέλματα υψηλής ειδίκευσης στις χερσαίες μεταφορές (κυρίως οδηγοί), καθώς και στις αποθηκευτικές δραστηριότητες (π.χ. pickers, packers), ενώ ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα μη χειρωνακτικά επαγγέλματα υψηλής ειδίκευσης σε πλωτές μεταφορές (π.χ. υπεύθυνος λειτουργικής διαχείρισης πλοίων - ναυτιλιακά operations), καθώς και αποθηκευτικές και λοιπές υποστηρικτικές δραστηριότητες προς τη μεταφορά (π.χ. υπεύθυνος οργάνωσης διαμεταφοράς, Dispo coordinator/manager ή υπεύθυνος πρακτόρευσης) (Σχήμα 7) (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2024).

Η αύξηση της απασχόλησης σε επαγγέλματα υψηλών προσόντων επέφερε με τη σειρά της μια εύλογη αύξηση στο μερίδιο των απασχολούμενων με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα, ο υποκλάδος των πλωτών μεταφορών (ΣΤΑΚΟΔ 50) και ο αναπτυσσόμενος υποκλάδος της αποθήκευσης και λοιπών υποστηρικτικών προς τη μεταφορά δραστηριοτήτων (ΣΤΑΚΟΔ 52), παρουσιάζουν αυξημένες απαιτήσεις ειδικείων και ως εκ τούτου υψηλό αριθμό απασχόλησης στελεχειακού δυναμικού με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Σχήμα 8) (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2024).

Σχήμα 7: Κατανομή Απασχόλησης (%) στην Εφοδιαστική Αλυσίδα ανά Κατηγορία Επαγγέλματος και Επίπεδο Απαιτούμενων Προσόντων (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2024)

Σχήμα 8: Κατανομή Απασχόλησης (%) στην Εφοδιαστική Αλυσίδα ανά Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2024)

1.3.2 Εκπαιδευτικά Προγράμματα στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Η ανάπτυξη στελεχών με τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες για την εκπλήρωση του καθήκοντολογίου των επαγγελματιών υψηλών προσόντων στους διάφορους υποκλάδους της εφοδιαστικής αλυσίδας μπορεί να επιτευχθεί μέσω κατάλληλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και μαθημάτων, τα οποία προσφέρονται σε τρία διαφορετικά επίπεδα σπουδών:

α) προπτυχιακά προγράμματα σπουδών,

β) μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και

γ) προγράμματα δια βίου μάθησης και μεταλκειακής επαγγελματικής κατάρτισης.

Τέτοια εκπαιδευτικά προγράμματα περιλαμβάνουν τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, τα οποία θεραπεύουν γνωστικά αντικείμενα συναφή με τα Logistics και την εφοδιαστική αλυσίδα και καλύπτουν μικρότερο ή μεγαλύτερο μέρος του απαιτούμενου μίγματος εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων για τα επαγγέλματα υψηλής ζήτησης, όπως αυτά καταγράφηκαν σε πρόσφατες μελέτες του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ, 2013; 2018), της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας και της Ελληνικής Εταιρείας Logistics (EEL και ΕΣΕΕ, 2023). Απαραίτητη προϋπόθεση για την προσαρμογή και ευθυγράμμιση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων με τις δυναμικά μεταβαλλόμενες απαιτήσεις του κλάδου σε γνώσεις, δεξιότητες και στελέχη για την εφοδιαστική αλυσίδα του μέλλοντος είναι η συστηματική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τα οποία αποτελούν το σύστημα προσφοράς και ανάπτυξης των στελεχών του ευρύτερου κλάδου. Ως εκ τούτου προέκυψε η ανάγκη μιας λεπτομερούς, συστηματικής καταγραφής του υφιστάμενου ακαδημαϊκού χάρτη στην Ελλάδα, μέσω των σχετικών προγραμμάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και τροφοδότησης των επιχειρήσεων του κλάδου της εφοδιαστικής αλυσίδας με τα στελέχη του μέλλοντος.

1.4 Στόχοι & Μεθοδολογία Ανάλυσης

Στόχος της συγκεκριμένης έκθεσης είναι η λεπτομερής αποτύπωση του ακαδημαϊκού χάρτη στην Ελλάδα προκειμένου να προσδιοριστούν τόσο τα συναφή εκπαιδευτικά προγράμματα σε διάφορα επίπεδα σπουδών, όσο και τα συναφή μαθήματα, τα οποία σε διαφορετικό βαθμό και με ποικίλους τρόπους θεραπεύουν γνωστικές περιοχές της εφοδιαστικής αλυσίδας και συμβάλλουν στην ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων για τα στελέχη της εφοδιαστικής αλυσίδας του μέλλοντος. Επιπλέον της καταγραφής των σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και μαθημάτων, η παρούσα μελέτη επιδιώκει να παράσχει μια συστηματική

ανάλυση της δομής και των στόχων των σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καθώς και των περιγραμμάτων (π.χ. δομή, περιεχόμενο, απαιτήσεις) των σχετικών μαθημάτων.

Για λόγους θεματικής οριοθέτησης της έρευνας, η ανάλυση διαχωρίστηκε αρχικά σε τρία διακριτά επίπεδα σπουδών/κατάρτισης που προσφέρονται από Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) της ημεδαπής (πλην Στρατιωτικών Σχολών) και τα οποία παρουσιάζονται στα Κεφάλαια 2-4. Στο [Κεφάλαιο 2](#) παρουσιάζονται τα συναφή προπτυχιακά τμήματα/προγράμματα σπουδών σε συνδυασμό με τα περιγράμματα (σε Παράρτημα με τη μορφή υπερσυνδέσμων) των αντίστοιχων συναφών προπτυχιακών μαθημάτων, καθώς και συναφή μαθήματα που προσφέρονται από μη συναφή προπτυχιακά τμήματα/προγράμματα σπουδών. Ομοίως, το [Κεφάλαιο 3](#) παρουσιάζει τα συναφή μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών σε συνδυασμό με τα περιγράμματα (σε Παράρτημα με τη μορφή υπερσυνδέσμων) των συναφών μεταπτυχιακών μαθημάτων, καθώς και τα συναφή μαθήματα που προσφέρονται από μη συναφή μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Το [Κεφάλαιο 4](#) εστιάζει σε εξειδικευμένα προγράμματα δια βίου μάθησης και μεταλυκειακής επαγγελματικής κατάρτισης με αντικείμενο συναφές με την εφοδιαστική αλυσίδα και τα logistics, τα οποία προσφέρονται από τα Κέντρα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) των ΑΕΙ της χώρας. Η συνάφεια τμημάτων/προγραμμάτων και μαθημάτων τεκμαίρεται είτε λεξικογραφικά ή εννοιολογικά με τη χρήση λέξεων-κλειδιών όπως “εφοδιαστική αλυσίδα”, “εφοδιαστική”, “εφοδιασμός”, “logistics”, “μεταφορά”, “διανομή”, “ναυτιλία”, “λιμένες” κτλ., ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις επιχειρείται διεύρυνση σε δεύτερο επίπεδο συνάφειας με λέξεις-κλειδιά, όπως “διοίκηση παραγωγής”, “διαχείριση υλικών”, “διαχείριση αποθεμάτων”, “διαχείριση προμηθειών” κτλ.

Η συγκεκριμένη αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης του ακαδημαϊκού χάρτη των logistics και της εφοδιαστικής αλυσίδας αφορά στα ακαδημαϊκά έτη 2023-2024 και 2024-2025 (ως έτος εισαγωγής) και ως εκ τούτου υπόκειται σε πιθανές επικαιροποιήσεις λόγω της δημιουργίας, κατάργησης ή αναθεώρησης προγραμμάτων σπουδών και μαθημάτων. Σε κάθε περίπτωση, η λίστα δεν θα πρέπει να εκληφθεί ως οριστική ή πλήρως διεξοδική, καθώς ενδέχεται να υπάρχουν ελλείψεις ή παραλείψεις και οπωσδήποτε δυναμικές μεταβολές που θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν σε μεταγενέστερη έκδοση της παρούσας έκθεσης.

Η συλλογή των απαιτούμενων στοιχείων πραγματοποιήθηκε από τις ιστοσελίδες των αντίστοιχων τμημάτων, προγραμμάτων ή μαθημάτων που φιλοξενούνται στον ιστότοπο του οικείου ΑΕΙ. Για τη συστηματική καταγραφή της πληροφορίας αναπτύχθηκε δομημένο εργαλείο συλλογής δεδομένων (data collection template) για προπτυχιακά/μεταπτυχιακά προγράμματα, προπτυχιακά/μεταπτυχιακά μαθήματα και προγράμματα δια βίου μάθησης και επαγγελματικής κατάρτισης αντίστοιχα. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η πληροφορία δεν ήταν διαθέσιμη ή επαρκής, το αντίστοιχο πεδίο πληροφορίας συμπληρώθηκε με τον χαρακτηρισμό “Μη Διαθέσιμη Πληροφορία”. Η καταγραφή δεδομένων που αφορά στα συναφή προπτυχιακά/μεταπτυχιακά προγράμματα περιλαμβάνει πληροφορίες όπως τίτλος προγράμματος, ιστοσελίδα προγράμματος, οικεία σχολή και τμήμα, αριθμός εισακτέων και

βάση εισαγωγής, γλώσσα διδασκαλίας, διάρκεια σπουδών, απαιτούμενες διδακτικές μονάδες (ECTS) για τη λήψη πτυχίου, κατευθύνσεις, δομή μαθημάτων, συναφή μαθήματα με την εφοδιαστική αλυσίδα, πτυχιακή/διπλωματική εργασία, πρακτική άσκηση, επαγγελματικές προοπτικές κτλ. Η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης των συναφών προπτυχιακών/μεταπτυχιακών μαθημάτων περιλαμβάνει πληροφορίες όπως τίτλος μαθήματος, ιστοσελίδα μαθήματος, εξάμηνο σπουδών, διδακτικές μονάδες (ECTS), τύπος μαθήματος, γλώσσα διδασκαλίας, τρόπος παρακολούθησης, μαθησιακά αποτελέσματα, γενικές ικανότητες, περιεχόμενο μαθήματος, πολιτική βαθμολόγησης κτλ. Ομοίως, η καταγραφή δεδομένων που αφορά στα συναφή προγράμματα δια βίου μάθησης και επαγγελματικής κατάρτισης περιλαμβάνει πληροφορίες όπως οικείο ίδρυμα, τίτλος προγράμματος, ιστοσελίδα προγράμματος, τρόπος παρακολούθησης, προφίλ υποψηφίων, διάρκεια σπουδών, κόστος προγράμματος, δομή και περιεχόμενο προγράμματος.

Το [Κεφάλαιο 5](#) συνοψίζει τα κύρια ευρήματα και συμπεράσματα της έκθεσης και διατυπώνει προτάσεις με στόχο την ανάπτυξη ενός “ιδανικού” χαρτοφυλακίου εκπαιδευτικών προγραμμάτων/μαθημάτων, μέσω των οποίων δύναται να αναπτυχθεί το κατάλληλο μίγμα απαιτούμενων εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων για τα επαγγέλματα υψηλής ζήτησης στην εφοδιαστική αλυσίδα του μέλλοντος.

2. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

2.1 Συναφή προπτυχιακά προγράμματα/τμήματα και μαθήματα

Στη συγκεκριμένη ενότητα παρουσιάζονται τα συναφή προπτυχιακά προγράμματα/τμήματα και τα αντίστοιχα συναφή προπτυχιακά μαθήματα, καθώς και τα περιγράμματά τους (σε Παράρτημα με τη μορφή υπερσυνδέσμων). Με βάση την έρευνά μας, σε προπτυχιακό επίπεδο εντοπίστηκαν και καταλογοποιήθηκαν 5 συναφή Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ), προσφερόμενα από 5 διαφορετικά ΑΕΙ της ημεδαπής ([Πίνακας 4](#)). Συνολικά, προσφέρονται 84 συναφή μαθήματα σε προπτυχιακό επίπεδο σπουδών.

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
Τμήμα Διαχείρισης Λιμένων και Ναυτιλίας	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Διοίκησης Γεωργικών Επιχειρήσεων και Συστημάτων Εφοδιασμού	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Διοίκησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος
Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών	Πανεπιστήμιο Πειραιώς
Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών	Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Πίνακας 4: Συναφή Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (αλφαβητικά)

2.1.1 Τμήμα Διαχείρισης Λιμένων και Ναυτιλίας (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών
Τμήμα	Διαχείρισης Λιμένων και Ναυτιλίας
Ιστοσελίδα Τμήματος	https://www.pms.uoa.gr/
Πόλη	Ψαχνά Ευβοίας
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	162
Βάση εισαγωγής (2024-2025)	10925
Τρόπος παρακολούθησης	Διά ζώσης
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνικά
Διάρκεια σπουδών	4 Έτη
Απαιτούμενες διδακτικές μονάδες (ECTS)	240

για τη λήψη πτυχίου	
Κατευθύνσεις	Όχι
Δομή μαθημάτων	<p>Α' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 5</p> <p>Β' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 5</p> <p>Γ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 5</p> <p>Δ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 5</p> <p>Ε' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 4 Υποχρεωτικά επιλογής: 1</p> <p>ΣΤ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 2 Υποχρεωτικά επιλογής: 3</p> <p>Ζ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 2 Υποχρεωτικά επιλογής: 3</p> <p>Η' Εξάμηνο (Και στις δύο κατευθύνσεις) Υποχρεωτικά Μαθήματα: 0 Υποχρεωτικά επιλογής: 5</p> <p>Σύνολο μαθημάτων: 28 Υποχρεωτικά, 12 Επιλογής</p>
Ιστοσελίδα προγράμματος σπουδών	https://www.pms.uoa.gr/programma-spoudon/
Συναφή μαθήματα	<ul style="list-style-type: none"> ● Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας ● Ναυτιλιακή Οικονομική ● Οικονομική των Μεταφορών ● Οργάνωση και Διοίκηση Λιμένων ● Συνδυασμένες Μεταφορές ● Διοίκηση Λειτουργιών Ναυτιλίας και Τερματικών Σταθμών ● Πολιτική Θαλάσσιων Μεταφορών της ΕΕ ● Οικονομική των Λιμένων ● Ανάλυση Ναυτιλιακών Αγορών ● Λιμενικός Σχεδιασμός και Πολιτική ● Διαχείριση Υποστήριξης Λιμένων και Ναυτιλίας ● Καινοτομίες σε Ναυτιλία και Λιμένες ● Βασικές Αρχές Ναυτιλίας και Λιμένων ● Οργάνωση και Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων
Πτυχιακή εργασία	Ναι (Προαιρετική)

Πρακτική άσκηση	Ναι (Προαιρετική)
<p>Εκπαιδευτικοί στόχοι</p>	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προπτυχιακού κύκλου σπουδών τους, οι πτυχιούχοι του Τμήματος θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Αναλύουν τα βασικά θέματα οργάνωσης του ναυτιλιακού και του λιμενικού κλάδου. ● Κατανοούν τις βασικές λειτουργίες των ναυτιλιακών επιχειρήσεων και των λιμενικών Οργανισμών. ● Διακρίνουν τις κύριες ναυτιλιακές και λιμενικές αγορές και τα χαρακτηριστικά τους. ● Κατανοούν τα κύρια χαρακτηριστικά της ελληνικής ναυτιλίας και τις ιδιαιτερότητες που την διακρίνουν. ● Διαθέτουν αναλυτική και συνθετική ικανότητα που τους επιτρέπει να διερευνούν πολύπλοκα προβλήματα και να καλλιεργούν τη διεπιστημονική προσέγγιση και ανάλυση θεμάτων στο σύνθετο χώρο της διοίκησης ναυτιλιακών επιχειρήσεων, διαχείρισης λιμένων, συνδυασμένων μεταφορών και γαλάζιας οικονομίας. ● Αναγνωρίζουν, κατανοούν, αναλύουν και επεξεργάζονται λύσεις σε σύνθετα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δραστηριοποιούμενες στον χώρο επιχειρήσεις, οργανισμοί και φορείς και λαμβάνουν κατάλληλες πρωτοβουλίες στην επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων. ● Είναι εξοικειωμένοι με τον μελλοντικό επαγγελματικό τους χώρο μέσω της Πρακτικής Άσκησης που έχουν πραγματοποιήσει και να κατέχουν, προσαρμόζουν και αξιοποιούν σύγχρονα εργαλεία και μεθόδους ανάλυσης σε ένα εθνικό και διεθνές ανταγωνιστικό και ταχέως μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον. ● Αναπτύσσουν ευρύτερες γνώσεις και σύνθετες δεξιότητες σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο και να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά κατάλληλα βασικά και προηγμένα

	<p>εργαλεία και εφαρμογές σύγχρονων τεχνολογιών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνεχίζουν τις σπουδές τους, καθώς το πτυχίο του Τμήματος δίνει στις/στους απόφοιτες/ους τη δυνατότητα συνέχισης και εξειδίκευσης των σπουδών τους σε Μεταπτυχιακά ή/και Διδακτορικά Προγράμματα Σπουδών σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.
Επαγγελματικές Προοπτικές / Σταδιοδρομία	<ul style="list-style-type: none"> • Αποκτούν ευρεία θεωρητική υποδομή, εφαρμοσμένες γνώσεις και πρακτικές δεξιότητες σε ένα πολυεπίπεδο πλαίσιο σπουδών. • Η κατάκτηση ισχυρών συγκριτικών επιστημονικών πλεονεκτημάτων παρέχει στις/στους αποφοίτους ευρείες δυνατότητες αναζήτησης επαγγελματικών ευκαιριών στην εγχώρια και διεθνή αγορά, ως σύγχρονα καταρτισμένα στελέχη ναυτιλιακών επιχειρήσεων, οργανισμών διαχείρισης και διοίκησης λιμένων, επιχειρήσεων και φορέων στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, της εφοδιαστικής αλυσίδας αλλά και, ευρύτερα, των οικονομικών, της χρηματοοικονομικής διοίκησης και των επιχειρήσεων.

Το Τμήμα Διαχείρισης Λιμένων και Ναυτιλίας (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών) διαθέτει τα παρακάτω 14 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος
2.1.1.1 Ανάλυση Ναυτιλιακών Αγορών	 Ανάλυση Ναυτιλιακών Αγορών...
2.1.1.2 Βασικές Αρχές Ναυτιλίας και Λιμένων	 Βασικές Αρχές Ναυτιλίας...
2.1.1.3 Διαχείριση Υποστήριξης Λιμένων και Ναυτιλίας	 Διαχείριση Υποστήριξης ...
2.1.1.4 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διοίκηση Εφοδιαστικής ...
2.1.1.5 Διοίκηση Λειτουργιών Ναυτιλίας και Τερματικών Σταθμών	 Διοίκηση Λειτουργιών N...
2.1.1.6 Καινοτομίες σε Ναυτιλία και Λιμένες	 Καινοτομίες σε Ναυτιλία ...
2.1.1.7 Λιμενικός Σχεδιασμός και Πολιτική	 Λιμενικός Σχεδιασμός και...

2.1.1.8 Ναυτιλιακή Οικονομική	☰ Ναυτιλιακή Οικονομική
2.1.1.9 Οικονομική των Λιμένων	☰ Οικονομική των Λιμένων
2.1.1.10 Οικονομική των Μεταφορών	☰ Οικονομική των Μεταφο...
2.1.1.11 Οργάνωση και Διοίκηση Λιμένων	☰ Οργάνωση και Διοίκηση ...
2.1.1.12 Οργάνωση και Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων	☰ Οργάνωση και Διοίκηση ...
2.1.1.13 Πολιτική Θαλάσσιων Μεταφορών της ΕΕ	☰ Πολιτική Θαλάσσιων Με...
2.1.1.14 Συνδυασμένες Μεταφορές	☰ Συνδυασμένες Μεταφορές

2.1.2 Τμήμα Διοίκησης Γεωργικών Επιχειρήσεων και Συστημάτων Εφοδιασμού (Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Εφαρμοσμένων Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα	Διοίκησης Γεωργικών Επιχειρήσεων και Συστημάτων Εφοδιασμού
Ιστοσελίδα Τμήματος	https://agribusiness.aua.gr/
Πόλη	Θήβα
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	121
Βάση εισαγωγής (2024-2025)	8600
Τρόπος παρακολούθησης	Διά ζώσης
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνικά
Διάρκεια σπουδών	5 Έτη
Απαιτούμενες διδακτικές μονάδες (ECTS) για τη λήψη πτυχίου	300
Κατευθύνσεις	<ol style="list-style-type: none"> 1. Διοίκηση Γεωργικών Επιχειρήσεων 2. Διοίκηση Συστημάτων Εφοδιασμού
Δομή μαθημάτων	<p>Α' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 7</p> <p>Β' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 7</p> <p>Γ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 7</p>

	<p style="text-align: center;">Δ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 7</p> <p style="text-align: center;">Ε' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 6 Υποχρεωτικά επιλογής: 1</p> <p style="text-align: center;">ΣΤ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 5 Υποχρεωτικά επιλογής: 1 Πρακτική άσκηση</p> <p style="text-align: center;">Ζ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 4 Υποχρεωτικά επιλογής: 2</p> <p style="text-align: center;">Η' Εξάμηνο (Και στις δύο κατευθύνσεις) Υποχρεωτικά Μαθήματα: 4 Υποχρεωτικά επιλογής: 2</p> <p style="text-align: center;">Θ' Εξάμηνο (Και στις δύο κατευθύνσεις) Υποχρεωτικά Μαθήματα: 4 Υποχρεωτικά επιλογής: 2</p> <p style="text-align: center;">Ι' Εξάμηνο Πτυχιακή Εργασία</p> <p>Σύνολο Μαθημάτων: 51 Υποχρεωτικά, 8 Επιλογής</p>
Ιστοσελίδα προγράμματος σπουδών	<p>https://w1.aua.gr/agribusiness/wp-content/uploads/sites/6/2024/09/%CE%A0%CE%A3-%CE%94%CE%99%CE%93%CE%95%CE%A3%CE%95-2024-25.pdf</p>
Συναφή μαθήματα	<ul style="list-style-type: none"> ● Αγροδιατροφική Εφοδιαστική Αλυσίδα ● Αειφόρος Εφοδιαστική Αλυσίδα ● Αντίστροφη Εφοδιαστική Αλυσίδα και Κυκλική Οικονομία ● Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Υπηρεσιών ● Διαχείριση Προμηθειών ● Διεθνής Εφοδιαστική Αλυσίδα ● Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας ● Διοίκηση Παραγωγής ● Διοίκηση Αποθηκών και Διαχείριση Αποθεμάτων ● Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία στην Εφοδιαστική Αλυσίδα ● Ναυτιλία και Logistics ● Οικονομικά των Μεταφορών ● Πληροφοριακά Συστήματα στην Εφοδιαστική Αλυσίδα ● Συστήματα Μεταφορών και Διανομής

Πτυχιακή εργασία	Ναι
Πρακτική άσκηση	Ναι
Εκπαιδευτικοί στόχοι	Αποστολή του Τμήματος είναι η κατάρτιση επιστημόνων ικανών να ασχολούνται με την οργάνωση και διοίκηση γεωργικών επιχειρήσεων που προμηθεύονται, παράγουν, μεταποιούν, αποθηκεύουν και διακινούν εφόδια και προϊόντα, αξιοποιώντας σύγχρονες μεθόδους και τεχνικές σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα.
Επαγγελματικές Προοπτικές / Σταδιοδρομία	<ul style="list-style-type: none"> • Οι πτυχιούχοι του τ.ΔΙΓΕΣΕ μπορούν να απασχοληθούν τόσο ως σύμβουλοι/εξειδικευμένα στελέχη διοίκησης γεωργικών επιχειρήσεων ή συστημάτων εφοδιασμού (ανάλογα με την κατεύθυνση που θα επιλέξουν), όσο και ευρύτερα ως σύμβουλοι/στελέχη διοίκησης επιχειρήσεων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. • Οι προοπτικές απασχόλησης αφορούν σε όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Το Τμήμα Διοίκησης Γεωργικών Επιχειρήσεων και Συστημάτων Εφοδιασμού (Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών) διαθέτει τα παρακάτω 14 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περίγραμμα μαθήματος
2.1.2.1 Αγροδιατροφική Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Αγροδιατροφική Εφο...
2.1.2.2 Αειφόρος Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Αειφόρος Εφοδιαστικ...
2.1.2.3 Αντίστροφη Εφοδιαστική Αλυσίδα και Κυκλική Οικονομία	 Αντίστροφη Εφοδιασ...
2.1.2.4 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Υπηρεσιών	 Διαχείριση Εφοδιαστι...
2.1.2.5 Διαχείριση Προμηθειών	 Διαχείριση Προμηθειών
2.1.2.6 Διεθνής Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Διεθνής Εφοδιαστική...
2.1.2.7 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διοίκηση Εφοδιαστικ...
2.1.2.8 Διοίκηση Παραγωγής	 Διοίκηση Παραγωγής
2.1.2.9 Διοίκηση Αποθηκών και Διαχείριση Αποθεμάτων	 Διοίκηση Αποθηκών ...

2.1.2.10 Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Επιχειρηματικότητα ...
2.1.2.11 Ναυτιλία και Logistics	 Ναυτιλία και Logistics
2.1.2.12 Οικονομικά των Μεταφορών	 Οικονομικά των Μετ...
2.1.2.13 Πληροφοριακά Συστήματα στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Πληροφοριακά Συστ...
2.1.2.14 Συστήματα Μεταφορών και Διανομής	 Συστήματα Μεταφορ...

2.1.3 Τμήμα Διοίκησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας
Σχολή	Οικονομίας και Διοίκησης
Τμήμα	Διοίκησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας
Ιστοσελίδα Τμήματος	https://logistics.ihu.gr/
Πόλη	Κατερίνη
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	182
Βάση εισαγωγής (2024-2025)	9520
Τρόπος παρακολούθησης	Δια ζώσης
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνικά
Διάρκεια σπουδών	4 Έτη
Απαιτούμενες διδακτικές μονάδες (ECTS) για τη λήψη πτυχίου	240
Κατευθύνσεις	Όχι
Δομή μαθημάτων	<p>A' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 7</p> <p>B' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 7</p> <p>Γ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 7</p> <p>Δ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 6</p> <p>E' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 6</p> <p>ΣΤ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 6</p> <p>Z' Εξάμηνο</p>

	<p>Υποχρεωτικά Μαθήματα: 2 Υποχρεωτικά επιλογής: 4 ή 2 και Πρακτική Άσκηση Η' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 1 Υποχρεωτικά επιλογής: 5 ή 3 και Πτυχιακή Εργασία</p> <p>Σύνολο Μαθημάτων: 39 Υποχρεωτικά, 9 Μαθήματα Επιλογής χωρίς Πτυχιακή Εργασία και Πρακτική ή 5 Μαθήματα Επιλογής με Πτυχιακή Εργασία και Πρακτική</p>
Ιστοσελίδα προγράμματος σπουδών	https://www.ihu.gr/wp-content/uploads/2019/07/programa_spoudon_dioikisis-efodiastikis-alsid_as.v02.pdf
Συναφή μαθήματα	<ul style="list-style-type: none"> ● Ανάλυση και Σχεδιασμός Δικτύων Διανομής ● Ανθρωπιστική Εφοδιαστική Αλυσίδα ● Βιώσιμη Ανάπτυξη και Κυκλική Οικονομία ● Διαχείριση Αποθεμάτων ● Διαχείριση Ποιότητας στην Εφοδιαστική ● Διοίκηση Μεταφορών I ● Διοίκηση Μεταφορών II ● Διοίκηση Παραγωγής ● Διοίκηση Προμηθειών ● Εισαγωγή στην Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας ● Ευφυή Συστήματα Εφοδιαστικής Αλυσίδας ● Ηλεκτρονική Εφοδιαστική Αλυσίδα ● Ναυτιλιακά Logistics ● Οργάνωση και Διαχείριση Αποθηκών I ● Οργάνωση και Διαχείριση Αποθηκών II ● Πληροφορική στην Εφοδιαστική ● Πράσινες Εφοδιαστικές Αλυσίδες ● Προσομοίωση Λειτουργιών και Δικτύων Εφοδιασμού ● Σήμανση και Ιχνηλασιμότητα στην Εφοδιαστική Αλυσίδα ● Τεχνολογία και Διαχείριση Υλικών ● Τεχνολογίες Παραγωγής
Πτυχιακή εργασία	Ναι (Προαιρετική)
Πρακτική άσκηση	Ναι (Προαιρετική)

Εκπαιδευτικοί στόχοι	Στόχος της δομής του προγράμματος και του περιεχομένου των μαθημάτων είναι να παρέχει στους φοιτητές επαρκή θεωρητική και εργαστηριακή κατάρτιση σε όλα τα αντικείμενα που άπτονται της διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας και των συστημάτων Εφοδιαστικής που μπορεί να εφαρμοστούν σε αυτήν.
Επαγγελματικές Προοπτικές /Σταδιοδρομία	<ul style="list-style-type: none"> ● Οργάνωση και Διαχείριση Αποθηκών ● Διαχείριση Αποθεμάτων ● Σχεδιασμός Δικτύων Διανομής ● Προγραμματισμός Προμηθειών ● Διαχείριση Παραγγελιών ● Υποστήριξη Παραγωγής ● Υποστήριξη λειτουργιών Εμπορίας. ● Μεταφορές (αεροπορικές, θαλάσσιες, οδικές, σιδηροδρομικές) ● Τυποποίηση Προϊόντων ● Διασφάλιση Ποιότητας Επαγγελματικά

Το Τμήμα Διοίκησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος) διαθέτει τα παρακάτω 21 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περίγραμμα μαθήματος
2.1.3.1 Ανάλυση και Σχεδιασμός Δικτύων Διανομής	☰ Ανάλυση και Σχεδιασ...
2.1.3.2 Ανθρωπιστική Εφοδιαστική Αλυσίδα	☰ Ανθρωπιστική Εφοδι...
2.1.3.3 Βιώσιμη Ανάπτυξη και Κυκλική Οικονομία	☰ Βιώσιμη Ανάπτυξη κ...
2.1.3.4 Διαχείριση Αποθεμάτων	☰ Διαχείριση Αποθεμάτων
2.1.3.5 Διαχείριση Ποιότητας στην Εφοδιαστική	☰ Διαχείριση Ποιότητα...
2.1.3.6 Διοίκηση Μεταφορών I	☰ Διοίκηση Μεταφορών I
2.1.3.7 Διοίκηση Μεταφορών II	☰ Διοίκηση Μεταφορώ...
2.1.3.8 Διοίκηση Παραγωγής	☰ Διοίκηση Παραγωγής
2.1.3.9 Διοίκηση Προμηθειών	☰ Διοίκηση Προμηθειών
2.1.3.10 Εισαγωγή στη Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	☰ Εισαγωγή στη Διοίκη...
2.1.3.11 Ευφυή Συστήματα Εφοδιαστικής Αλυσίδας	☰ Ευφυή Συστήματα Ε...
2.1.3.12 Ηλεκτρονική Εφοδιαστική Αλυσίδα	☰ Ηλεκτρονική Εφοδια...

2.1.3.13 Ναυτιλιακά Logistics	 Ναυτιλιακά Logistics
2.1.3.14 Οργάνωση και Διαχείριση Αποθηκών Ι	 Οργάνωση και Διαχει...
2.1.3.15 Οργάνωση και Διαχείριση Αποθηκών ΙΙ	 Οργάνωση και Διαχει...
2.1.3.16 Πληροφορική στην Εφοδιαστική	 Πληροφορική στην Ε...
2.1.3.17 Πράσινες Εφοδιαστικές Αλυσίδες	 Πράσινες Εφοδιαστικ...
2.1.3.18 Προσομοίωση Λειτουργιών και Δικτύων Εφοδιασμού	 Προσομοίωση Λειτου...
2.1.3.19 Σήμανση και Ιχνηλασιμότητα στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Σήμανση και Ιχνηλασ...
2.1.3.20 Τεχνολογία και Διαχείριση Υλικών	 Τεχνολογία και Διαχε...
2.1.3.21 Τεχνολογίες Παραγωγής	 Τεχνολογίες Παραγω...

2.1.4 Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών (Πανεπιστήμιο Πειραιώς)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Πανεπιστήμιο Πειραιώς
Σχολή	Ναυτιλίας και Βιομηχανίας
Τμήμα	Ναυτιλιακών Σπουδών
Ιστοσελίδα Τμήματος	https://maritime-unipi.gr/
Πόλη	Πειραιάς
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	244
Βάση εισαγωγής (2024-2025)	18320
Τρόπος παρακολούθησης	Δια ζώσης
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνικά
Διάρκεια σπουδών	4 Έτη
Απαιτούμενες διδακτικές μονάδες (ECTS) για τη λήψη πτυχίου	240
Κατευθύνσεις	Όχι
Δομή μαθημάτων	A' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 6 B' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 6 Γ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 4

	<p>Υποχρεωτικά επιλογής: 1 Δ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 4 Υποχρεωτικά επιλογής: 1 Ε' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 4 Υποχρεωτικά επιλογής: 1 ΣΤ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 4 Υποχρεωτικά επιλογής: 1 Ζ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 3 Υποχρεωτικά επιλογής: 2 Η' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 3 Υποχρεωτικά επιλογής: 2 ή 1 και Πρακτική Άσκηση</p> <p>Σύνολο μαθημάτων: 32 Υποχρεωτικά, 8 Επιλογής ή 7 με πρακτική άσκηση.</p>
Ιστοσελίδα προγράμματος σπουδών	https://maritime-unipi.gr/spoudes/proptychiakes-spoudes/programma-spoudon/
Συναφή μαθήματα	<ul style="list-style-type: none"> • Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας • Διαχείριση Λειτουργιών Λιμενικών και Τερματικών Εγκαταστάσεων • Διαχείριση Συστημάτων Μεταφορών • Εισαγωγή στη Ναυτιλία • Ευρωπαϊκές Πολιτικές για Μεταφορές και Λιμάνια • Λιμάνια και Συνδυασμένες Μεταφορές • Λιμάνια και Χωροταξικός Σχεδιασμός • Λιμενικός Σχεδιασμός και Οργάνωση • Ναυτιλιακές Αγορές και Λιμενική Βιομηχανία • Ναυτιλιακή Οικονομική και Πολιτική • Οικονομική των Λιμένων • Οικονομική των Μεταφορών • Συστήματα Μεταφορών
Πτυχιακή εργασία	Όχι
Πρακτική άσκηση	Ναι (Προαιρετική)
Εκπαιδευτικοί στόχοι	<p>Συνολικά, με την επιτυχή ολοκλήρωση του ΠΠΣ και την υλοποίηση των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του κάθε μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατέχουν αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση των θεμάτων που

	<p>σχετίζονται με τα αντίστοιχα γνωστικά πεδία των επιμέρους μαθημάτων του ΠΠΣ, τα οποία σε γενικότερο πλαίσιο περιλαμβάνουν τόσο επιμέρους θέματα οικονομικής της ναυτιλίας, των λιμένων και των μεταφορών, διοίκησης ναυτιλιακών επιχειρήσεων και οργανισμών, διοίκησης και διαχείρισης λιμένων και μεταφορικών συστημάτων, όσο και θέματα ναυτιλιακής λογιστικής και χρηματοδότησης, καθώς και θαλάσσιου περιβάλλοντος.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Κατανοούν ζητήματα που προκύπτουν από σύγχρονες εξελίξεις στην αιχμή του γνωστικού τους πεδίου, δηλαδή εξελίξεις στον τομέα της ναυτιλίας, των λιμένων και των μεταφορών. ● Χρησιμοποιούν τη θεωρητική γνώση και τα επιστημονικά εργαλεία των τομέων οικονομικών και διοίκησης για την επίλυση προβλημάτων των σύγχρονων ναυτιλιακών οργανισμών και τη δημιουργία επιχειρημάτων για τη λήψη αποφάσεων στο πλαίσιο της ναυτιλίας. ● Συγκεντρώνουν και να ερμηνεύουν ναυτιλιακά δεδομένα και στοιχεία με στόχο να διαμορφώνουν προβληματισμό και κρίσεις σχετικά με οικονομικά, διοικητικά, στρατηγικά, χρηματοδοτικά και περιβαλλοντικά θέματα που σχετίζονται με τον κλάδο της ναυτιλίας. ● Επικοινωνούν πληροφορίες, προβλήματα και λύσεις που σχετίζονται με οικονομικά, διοικητικά, χρηματοδοτικά και περιβαλλοντικά θέματα της ναυτιλίας τόσο σε ειδικευμένο όσο και σε μη-εξειδικευμένο κοινό. ● Συνεχίσουν σε περαιτέρω (μεταπτυχιακές ή/ και διδακτορικές) σπουδές στα αντικείμενα των ναυτιλιακών οικονομικών και διοίκησης, των οικονομικών και διοίκησης λιμένων, των μεταφορών, της εφοδιαστικής αλυσίδας και της ναυτιλιακής λογιστικής με μεγάλο βαθμό αυτονομίας.
--	--

	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του ΠΠΣ, οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Διαθέτουν προχωρημένες και ευρείες γνώσεις στα θέματα της ναυτιλίας και συγκεκριμένα στα θέματα οικονομικής της ναυτιλίας και των μεταφορών, διοίκησης ναυτιλιακών επιχειρήσεων και λιμένων, θαλάσσιου περιβάλλοντος, ναυτιλιακής λογιστικής και χρηματοδότησης. Οι γνώσεις αυτές συμβάλλουν στην κριτική κατανόηση θεωριών και αρχών που άπτονται των παραπάνω θεμάτων. ● Αποκτούν δεξιότητες και ικανότητες εφαρμογής των παραπάνω γνώσεων για την επίλυση σύνθετων προβλημάτων που σχετίζονται με τον κλάδο της ναυτιλίας. Οι δεξιότητες αυτές περιλαμβάνουν τόσο τη χρήση της λογικής και της δημιουργικής σκέψης, όσο και την εφαρμογή των εργαλείων και τεχνικών των οικονομικών και της διοίκησης στον κλάδο της ναυτιλίας. ● Αναπτύσσουν τις ικανότητες διαχείρισης θεωρητικών οικονομικών και διοικητικών εργαλείων και μεθοδολογιών για τη λήψη αποφάσεων σε ναυτιλιακά περιβάλλοντα εργασίας.
<p>Επαγγελματικές Προοπτικές / Σταδιοδρομία</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ναυτιλιακές εταιρείες διαχείρισης πλοίων ● Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ● Πετρέλευση ● Προμήθειες ● Νομικές υπηρεσίες ● Offshore ● Εφοδιαστική αλυσίδα ● Συνδυασμένες μεταφορές / Logistics ● 3PL ● Δημόσιοι οργανισμοί ● Κυβερνητικοί οργανισμοί ● Συμβουλευτικές υπηρεσίες ● Περιβαλλοντικές υπηρεσίες ● Λιμάνια και λιμενικές επιχειρήσεις ● Ναυπηγοεπισκευαστικές επιχειρήσεις ● Νηογνώμονες και άλλοι φορείς ρυθμιστικού χαρακτήρα ● Εκπαιδευτικές μονάδες προς την Θαλάσσια Οικονομία

Το Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών (Πανεπιστήμιο Πειραιώς) διαθέτει τα παρακάτω 13 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος
2.1.4.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	☰ Διαχείριση Εφοδιαστ...
2.1.4.2 Διαχείριση Λειτουργιών Λιμενικών και Τερματικών Εγκαταστάσεων	☰ Διαχείριση Λειτουργ...
2.1.4.3 Διαχείριση Συστημάτων Μεταφορών	☰ Διαχείριση Συστημάτ...
2.1.4.4 Εισαγωγή στη Ναυτιλία	☰ Εισαγωγή στη Ναυτι...
2.1.4.5 Ευρωπαϊκές Πολιτικές για Μεταφορές και Λιμάνια	☰ Ευρωπαϊκές Πολιτικ...
2.1.4.6 Λιμάνια και Συνδυασμένες Μεταφορές	☰ Λιμάνια και Συνδυασ...
2.1.4.7 Λιμάνια και Χωροταξικός Σχεδιασμός	☰ Λιμάνια και Χωροτα...
2.1.4.8 Λιμενικός Σχεδιασμός και Οργάνωση	☰ Λιμενικός Σχεδιασμό...
2.1.4.9 Ναυτιλιακές Αγορές και Λιμενική Βιομηχανία	☰ Ναυτιλιακές Αγορές ...
2.1.4.10 Ναυτιλιακή Οικονομική και Πολιτική	☰ Ναυτιλιακή Οικονομ...
2.1.4.11 Οικονομική των Λιμένων	☰ Οικονομική των Λιμ...
2.1.4.12 Οικονομική των Μεταφορών	☰ Οικονομική των Μετ...
2.1.4.13 Συστήματα Μεταφορών	☰ Συστήματα Μεταφορ...

2.1.5 Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών (Πανεπιστήμιο Αιγαίου)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή	Επιστημών της Διοίκησης
Τμήμα	Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών
Ιστοσελίδα Τμήματος	https://www.stt.aegean.gr/
Πόλη	Χίος
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	234
Βάση εισαγωγής (2024-2025)	9850
Τρόπος παρακολούθησης	Δια ζώσης

Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνικά
Διάρκεια σπουδών	4 Έτη
Απαιτούμενες διδακτικές μονάδες (ECTS) για τη λήψη πτυχίου	240
Κατευθύνσεις	Όχι
Δομή μαθημάτων	<p>Α' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 6</p> <p>Β' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 6 Θερινή Πρακτική Άσκηση Ι</p> <p>Γ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 6</p> <p>Δ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 6 Θερινή Πρακτική Άσκηση ΙΙ</p> <p>Ε' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 5 Υποχρεωτικά επιλογής: 1</p> <p>ΣΤ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 4 Υποχρεωτικά επιλογής: 2</p> <p>Ζ' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 3 Υποχρεωτικά επιλογής: 3</p> <p>Η' Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα: 2 και Πτυχιακή Εργασία Υποχρεωτικά επιλογής: 3</p> <p>Σύνολο μαθημάτων: 40 Υποχρεωτικά, 9 Επιλογής και Πτυχιακή Εργασία.</p>
Ιστοσελίδα προγράμματος σπουδών	https://www.stt.aegean.gr/genikes-plirofories/mathimata/
Συναφή μαθήματα	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση Μεταφορικών & Συγκοινωνιακών Συστημάτων • Γεωπολιτική και Θαλάσσιες Μεταφορές • Διεθνής Ναυτιλιακή Πολιτική • Διοίκηση Επιβατηγού Ναυτιλίας • Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων • Διοίκηση - Οργάνωση Παραγωγής • Ειδικά Θέματα Μεταφορών • Εισαγωγή στις Ναυτιλιακές Σπουδές • Λειτουργική Διαχείριση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων Ι • Λειτουργική Διαχείριση Ναυτιλιακών

	<p>Επιχειρήσεων II</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Λήψη Αποφάσεων στις Μεταφορές ● Ναυτιλιακή Οικονομική ● Ναυτιλιακή Τεχνολογία ● Οικονομική των Μεταφορών ● Οικονομική Διοίκηση Λιμένων και Τερματικών Εγκαταστάσεων ● Οργάνωση Διακίνησης - Διανομής ● Περιβάλλον και Μεταφορές I ● Περιβάλλον και Μεταφορές II ● Πολιτική και Ανάπτυξη Λιμένων ● Ποσοτικές Μέθοδοι για Μεταφορές - Εμπόριο ● Συνδυασμένες Μεταφορές ● Τηλεματική για Ναυτιλία & Μεταφορές
Πτυχιακή εργασία	Ναι
Πρακτική άσκηση	Ναι (Προαιρετική)
Εκπαιδευτικοί στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> ● Σκοπός του Τμήματος Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών είναι η εκπαίδευση και η έρευνα για τη βαθιά κατανόηση της λειτουργίας των οργανισμών που δραστηριοποιούνται στο σύνθετο περιβάλλον των Μεταφορών και του Εμπορίου, και ειδικότερα της Ναυτιλίας. ● Οι διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες στοχεύουν στην απόκτηση γνώσεων και την ανάπτυξη ικανοτήτων των αποφοίτων για την αναζήτηση, επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων και αποτελεσματικών θεωρητικών προσεγγίσεων, μεθοδολογιών, τεχνολογιών, και λύσεων στη διοίκηση ενός μεγάλου εύρους σύγχρονων οργανισμών και επιχειρήσεων.
Επαγγελματικές Προοπτικές / Σταδιοδρομία	<ul style="list-style-type: none"> ● Θέσεις διοικητικών στελεχών σε επιχειρήσεις, οργανισμούς και γενικότερα οικονομικές μονάδες που δραστηριοποιούνται στο χώρο της Ναυτιλίας (π.χ. σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις, γραφεία ναυλώσεων, ναυπηγεία, ναυτιλιακά πρακτορεία, οργανισμούς λιμένων). ● Στον ευρύτερο τομέα των Μεταφορών (π.χ. αεροπορικές, σιδηροδρομικές και

	<p>υπεραστικές μεταφορές, διαμεταφορές, τερματικές εγκαταστάσεις).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στον τομέα του Διεθνούς Εμπορίου και σε μεγάλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τράπεζες.
--	--

Το Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών (Πανεπιστήμιο Αιγαίου) διαθέτει τα παρακάτω 22 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περίγραμμα μαθήματος
2.1.5.1 Ανάλυση Μεταφορικών και Συγκοινωνιακών Συστημάτων	Ανάλυση Μεταφορικ...
2.1.5.2 Γεωπολιτική και Θαλάσσιες Μεταφορές	Γεωπολιτική και Θα...
2.1.5.3 Διεθνής Ναυτιλιακή Πολιτική	Διεθνής Ναυτιλιακή ...
2.1.5.4 Διοίκηση Επιβατηγού Ναυτιλίας	Διοίκηση Επιβατηγο...
2.1.5.5 Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων	Διοίκηση Ναυτιλιακ...
2.1.5.6 Διοίκηση - Οργάνωση Παραγωγής	Διοίκηση - Οργάνωσ...
2.1.5.7 Ειδικά Θέματα Μεταφορών	Ειδικά Θέματα Μετα...
2.1.5.8 Εισαγωγή στις Ναυτιλιακές Σπουδές	Εισαγωγή στις Ναυτι...
2.1.5.9 Λειτουργική Διαχείριση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων I	Λειτουργική Διαχείρ...
2.1.5.10 Λειτουργική Διαχείριση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων II	Λειτουργική Διαχείρ...
2.1.5.11 Λήψη Αποφάσεων στις Μεταφορές	Λήψη Αποφάσεων σ...
2.1.5.12 Ναυτιλιακή Οικονομική	Ναυτιλιακή Οικονομ...
2.1.5.13 Ναυτιλιακή Τεχνολογία	Ναυτιλιακή Τεχνολογία
2.1.5.14 Οικονομική των Μεταφορών	Οικονομική των Μετ...
2.1.5.15 Οικονομική Διοίκηση Λιμένων και Τερματικών Εγκαταστάσεων	Οικονομική Διοίκησ...
2.1.5.16 Οργάνωση Διακίνησης - Διανομής	Οργάνωση Διακίνησ...
2.1.5.17 Περιβάλλον και Μεταφορές I	Περιβάλλον και Μετ...
2.1.5.18 Περιβάλλον και Μεταφορές II	Περιβάλλον και Μετ...
2.1.5.19 Πολιτική και Ανάπτυξη Λιμένων	Πολιτική και Ανάπτυ...

2.1.5.20 Ποσοτικές Μέθοδοι για Μεταφορές - Εμπόριο	 Ποσοτικές Μέθοδοι ...
2.1.5.21 Συνδυασμένες Μεταφορές	 Συνδυασμένες Μετα...
2.1.5.22 Τηλεματική για Ναυτιλία & Μεταφορές	 Τηλεματική για Ναυ...

2.2 Συναφή μαθήματα σε μη συναφή προπτυχιακά προγράμματα/τμήματα

Στη συγκεκριμένη ενότητα παρουσιάζονται προπτυχιακά μαθήματα (και τα αντίστοιχα περιγράμματά τους σε Παράρτημα με τη μορφή υπερσυνδέσμων) που θεραπεύουν γνωστικά αντικείμενα συναφή με τον ευρύτερο κλάδο των logistics και της εφοδιαστικής αλυσίδας, τα οποία ωστόσο προσφέρονται από μη συναφή προπτυχιακά τμήματα/προγράμματα σπουδών. Με βάση την έρευνά μας, σε προπτυχιακό επίπεδο εντοπίστηκαν και καταλογοποιήθηκαν 155 συναφή προπτυχιακά μαθήματα, τα οποία προσφέρονται από 76 μη συναφή Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) σε 21 διαφορετικά ΑΕΙ της ημεδαπής.

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Τμήμα	Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	2.2.1 Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών	2.2.1.1 Οικονομική των Μεταφορών	Οικονομική των ...
		2.2.1.2 Συγκοινωνιακή Τεχνική	Συγκοινωνιακή Τ...
		2.2.1.3 Σχεδιασμός Μεταφορών	Σχεδιασμός Μετα...
	2.2.2 Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης	2.2.2.1 Πολιτική και Οικονομική των Μεταφορών	Πολιτική και Οικ...
		2.2.2.2 Σχεδιασμός Δικτύων και Συστημάτων Μεταφορών	Σχεδιασμός Δικτύ...
	2.2.3 Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	2.2.3.1 Διαχείριση Αποθεμάτων	Διαχείριση Αποθ...
		2.2.3.2 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Διαχείριση Εφοδι...
		2.2.3.3 Προγραμματισμός και Έλεγχος Παραγωγής	Προγραμματισμό...
	2.2.4 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	2.2.4.1 Διοίκηση Επιχειρησιακών Λειτουργιών	Διοίκηση Επιχειρ...
		2.2.4.2 Διοίκηση Λιανικού Εμπορίου και Δικτύου Διανομής	Διοίκηση Λιανικ...

		2.2.4.3 Εισαγωγή στην Εφοδιαστική και τη Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Εισαγωγή στην Ε...
		2.2.4.4 Υποδείγματα Αποθεμάτων και Προβλέψεων	Υποδείγματα Απ...
	2.2.5 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	2.2.5.1 Οικονομική των Μεταφορών	Οικονομική των ...
		2.2.5.2 Συστήματα Μεταφορών	Συστήματα Μετα...
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	2.2.6 Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	2.2.6.1 Διαχείριση Λειτουργιών	Διαχείριση Λειτο...
		2.2.6.2 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Διοίκηση Εφοδια...
	2.2.7 Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης	2.2.7.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Διαχείριση Εφοδι...
	2.2.8 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	2.2.8.1 Οικονομική και Management των Μεταφορών και Υποδομών	Οικονομική και ...
	2.2.9 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	2.2.9.1 Οικονομία Μεταφορών	Οικονομία Μετα...
		2.2.9.2 Σιδηροδρομική	Σιδηροδρομική
2.2.9.3 Σχεδιασμός Αεροδρομίων		Σχεδιασμός Αερο...	
Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος	2.2.10 Τμήμα Δημιουργικού Σχεδιασμού και Ένδυσης	2.2.10.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας στην Ένδυση	Διαχείριση Εφοδι...
	2.2.11 Τμήμα Διοίκησης Οργανισμών, Μάρκετινγκ & Τουρισμού	2.2.11.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Διοίκηση Εφοδια...
		2.2.11.2 Διοίκηση και Οργάνωση Αερομεταφορών και Εμπορευμάτων	Διοίκηση και Ορ...

	2.2.12 Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων	2.2.12.1 Διαχείριση Εφοδιαστικών Αλυσίδων	 Διαχείριση Εφοδι...
	2.2.13 Τμήμα Λογιστικής και Πληροφοριακών Συστημάτων	2.2.13.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας με ERP	 Διαχείριση Εφοδι...
		2.2.13.2 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διοίκηση Εφοδια...
	2.2.14 Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης	2.2.14.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διαχείριση Εφοδι...
		2.2.14.2 Logistics και Μεταφορές	 Logistics και Μετ...
	2.2.15 Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	2.2.15.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διαχείριση Εφοδι...
		2.2.15.2 Διαχείριση Αποθεμάτων	 Διαχείριση Αποθ...
		2.2.15.3 Διοίκηση Συστημάτων Παραγωγής	 Διοίκηση Συστημ...
		2.2.15.4 Προγραμματισμός και Έλεγχος Παραγωγής	 Προγραμματισμό...
		2.2.15.5 Τεχνικές Οργάνωσης Παραγωγής	 Τεχνικές Οργάνω...
	2.2.16 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	2.2.16.1 Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Εφοδιαστική Αλυ...
	2.2.17 Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων	2.2.17.1 Διοίκηση Δικτύου Διανομών (Logistics)	 Διοίκηση Δικτύο...
		2.2.17.2 Διοίκηση Παραγωγής και Λειτουργιών	 Διοίκηση Παραγ...
		2.2.17.3 Διοίκηση Προμηθειών	 Διοίκηση Προμη...
		2.2.17.4 Σχεδιασμός και Βελτιστοποίηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Σχεδιασμός και Β...

	2.2.18 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	2.2.18.1 Οικονομία Μεταφορών	 Οικονομία Μετα...
		2.2.18.2 Πολιτική Μεταφορών	 Πολιτική Μεταφ...
		2.2.18.3 Σχεδιασμός Λειτουργία Θαλάσσιων Συστημάτων	 Σχεδιασμός Λειτ...
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	2.2.19 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών	2.2.19.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διοίκηση Εφοδια...
		2.2.19.2 Διοίκηση Λειτουργιών και Οργάνωση Παραγωγής	 Διοίκηση Λειτου...
	2.2.20 Τμήμα Τεχνολογιών Ψηφιακής Βιομηχανίας	2.2.20.1 Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Εφοδιαστική Αλυ...
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	2.2.21 Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών	2.2.21.1 Διοίκηση Παραγωγής και Συστημάτων Υπηρεσιών	 Διοίκηση Παραγ...
	2.2.22 Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	2.2.22.1 Αντίστροφη Εφοδιαστική και Κυκλική Οικονομία	 Αντίστροφη Εφο...
		2.2.22.2 Εφοδιαστική (Μεταφορές - Διανομή)	 Εφοδιαστική (Με...
		2.2.22.3 Οργάνωση Παραγωγής & Διοίκηση Επιχειρήσεων I	 Οργάνωση Παρα...
		2.2.22.4 Οργάνωση Παραγωγής & Διοίκηση Επιχειρήσεων II	 Οργάνωση Παρα...
		2.2.22.5 Προγραμματισμός και Έλεγχος Παραγωγής	 Προγραμματισμό...
		2.2.22.6 Συστήματα Παραγωγής και Διακίνηση Υλικών	 Συστήματα Παρα...

	2.2.23 Τμήμα Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών	2.2.23.1 Ελληνική και Διεθνής Εμπορική Ναυτιλία	Ελληνική και Διε...
		2.2.23.2 Εφοδιαστική (Logistics) στις Θαλάσσιες Μεταφορές	Εφοδιαστική (Lo...
		2.2.23.3 Λιμένες και Συνδυασμένες Μεταφορές	Λιμένες και Συνδ...
		2.2.23.4 Οικονομική Θαλάσσιων Μεταφορών I	Οικονομική Θαλ...
		2.2.23.5 Οικονομική Θαλάσσιων Μεταφορών II	Οικονομική Θαλ...
		2.2.23.6 Οργάνωση Παραγωγής & Διοίκηση Επιχειρήσεων I	Οργάνωση Παρα...
		2.2.23.7 Προγραμματισμός και Έλεγχος Παραγωγής I	Προγραμματισμό...
		2.2.23.8 Προγραμματισμός και Έλεγχος Παραγωγής II	Προγραμματισμό...
	2.2.24 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	2.2.24.1 Ποσοτικές Μέθοδοι στις Μεταφορές	Ποσοτικές Μέθο...
		2.2.24.2 Συνδυασμένες Μεταφορές - Ειδικά Συστήματα	Συνδυασμένες M...
		2.2.24.3 Σχεδιασμός και Διαχείριση Αεροδρομίων	Σχεδιασμός και Δ...
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	2.2.25 Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού	2.2.25.1 Μεταφορές στον Τουρισμό	Μεταφορές στον ...
Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο	2.2.26 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού	2.2.26.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Διαχείριση Εφοδ...
		2.2.26.2 Μεταφορές και Τουρισμός	Μεταφορές και Τ...
		2.2.26.3 Οικονομική των Μεταφορών	Οικονομική των ...

	2.2.27 Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	2.2.27.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	☰ Διοίκηση Εφοδια...
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	2.2.28 Τμήμα Περιφερειακής Ανάπτυξης - Διοίκησης Επιχειρήσεων	2.2.28.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Logistics Management)	☰ Διαχείριση Εφοδι...
	2.2.29 Τμήμα Πληροφορικής	2.2.29.1 Πληροφοριακά Συστήματα και Εφοδιαστική Αλυσίδα	☰ Πληροφοριακά Σ...
	2.2.30 Τμήμα Τουρισμού	2.2.30.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics	☰ Διαχείριση Εφοδι...
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	2.2.31 Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	2.2.31.1 Ανάλυση και Σχεδιασμός Συστημάτων Διανομής και Μεταφοράς	☰ Ανάλυση και Σχε...
		2.2.31.2 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	☰ Διοίκηση Εφοδια...
		2.2.31.3 Διοίκηση Παραγωγής και Υπηρεσιών	☰ Διοίκηση Παραγ...
	2.2.32 Τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας	2.2.32.1 Δίκτυα Διανομής και Logistics	☰ Δίκτυα Διανομής ...
		2.2.32.2 Διοίκηση Παραγωγής και Υπηρεσιών	☰ Διοίκηση Παραγ...
	2.2.33 Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων	2.2.33.1 Δίκτυα Διανομής και Logistics	☰ Δίκτυα Διανομής ...
		2.2.33.2 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Logistics)	☰ Διοίκηση Εφοδια...
		2.2.33.3 Διοίκηση Παραγωγής και Υπηρεσιών	☰ Διοίκηση Παραγ...
	2.2.34 Τμήμα Πληροφορικής	2.2.34.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Logistics)	☰ Διοίκηση Εφοδια...
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	2.2.35 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων	2.2.35.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	☰ Διοίκηση Εφοδια...

		2.2.35.2 Οικονομική των Μεταφορών	 Οικονομική των ...
	2.2.36 Τμήμα Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης	2.2.36.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας I	 Διαχείριση Εφοδι...
		2.2.36.2 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας II	 Διαχείριση Εφοδι...
		2.2.36.3 Διοίκηση Λειτουργιών	 Διοίκηση Λειτου...
		2.2.36.4 Συστήματα Παραγωγής	 Συστήματα Παρα...
	2.2.37 Τμήμα Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού	2.2.37.1 Διοίκηση Επιχειρησιακών Λειτουργιών	 Διοίκηση Επιχειρ...
		2.2.37.2 Μεταφορές και Τουρισμός	 Μεταφορές και Τ...
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής	2.2.38 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων	2.2.38.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Αποθεμάτων	 Διαχείριση Εφοδι...
	2.2.39 Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού	2.2.39.1 Διοίκηση Αποθεμάτων Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων	 Διοίκηση Αποθεμ...
		2.2.39.2 Μεταφορές και Τουρισμός	 Μεταφορές και Τ...
	2.2.40 Τμήμα Μηχανικών Βιομηχανικής Σχεδίασης και Παραγωγής	2.2.40.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Logistics)	 Διαχείριση Εφοδι...
	2.2.41 Τμήμα Μηχανικών Τοπογραφίας και Γεωπληροφορικής	2.2.41.1 Ανάλυση και Σχεδιασμός Μεταφορών	 Ανάλυση και Σχε...
	2.2.42 Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	2.2.42.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διοίκηση Εφοδια...
	2.2.43 Τμήμα Ναυπηγών Μηχανικών	2.2.43.1 Διοίκηση και Λειτουργία Λιμένων	 Διοίκηση και Λει...

		2.2.43.2 Εφοδιαστική Αλυσίδα στις Θαλάσσιες Μεταφορές	 Εφοδιαστική Αλυ...
		2.2.43.3 Οικονομική Θαλάσσιων Μεταφορών	 Οικονομική Θαλ...
	2.2.44 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	2.2.44.1 Σχεδιασμός Αεροδρομίων	 Σχεδιασμός Αερο...
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	2.2.45 Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	2.2.45.1 Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Εφοδιαστική Αλυ...
	2.2.46 Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής	2.2.46.1 Εισαγωγή στην Εφοδιαστική και τη Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Εισαγωγή στην Ε...
	2.2.47 Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων	2.2.47.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διαχείριση Εφοδι...
		2.2.47.2 Σχεδιασμός Μεταφορών	 Σχεδιασμός Μετα...
	2.2.48 Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	2.2.48.1 Διαχείριση Αποθεμάτων	 Διαχείριση Αποθ...
		2.2.48.2 Διαχείριση Εφοδιαστικών Αλυσίδων	 Διαχείριση Εφοδι...
	2.2.49 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	2.2.49.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας - Logistics	 Διαχείριση Εφοδι...
	2.2.50 Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων	2.2.50.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διαχείριση Εφοδι...
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	2.2.51 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων	2.2.51.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διοίκηση Εφοδια...
	2.2.52 Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής	2.2.52.1 Οργάνωση και Διοίκηση Αγροδιατροφικής Αλυσίδας	 Οργάνωση και Δι...

	2.2.53 Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	2.2.53.1 Η Επιστήμη των Δεδομένων στην Διοίκηση της Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Η Επιστήμη των ...
		2.2.53.2 Συντονισμός Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Συντονισμός Εφο...
	2.2.54 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	2.2.54.1 Εφοδιαστική (Logistics)	 Εφοδιαστική (Lo...
		2.2.54.2 Οικονομική των Μεταφορών	 Οικονομική των ...
	2.2.55 Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων	2.2.55.2 Αρχές Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Αρχές Εφοδιαστι...
	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	2.2.56 Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής	2.2.56.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας
2.2.57 Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής			2.2.57.1 Μεθοδολογίες και Τεχνολογίες Διοίκησης Παραγωγής
	Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	2.2.57 Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής	2.2.57.2 Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής Αλυσίδας
2.2.58 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών			2.2.58.1 Εφοδιαστική Αλυσίδα - Logistics
		2.2.58.2 Οικονομικά της Ναυτιλίας	 Οικονομικά της ...
		2.2.58.3 Οικονομικά των Μεταφορών	 Οικονομικά των ...
		2.2.58.4 Πληροφοριακά Συστήματα Logistics	 Πληροφοριακά Σ...
2.2.59 Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων		2.2.59.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διοίκηση Εφοδια...
		2.2.59.2 Εισαγωγή στη Διοίκηση Λειτουργιών	 Εισαγωγή στη Δι...
		2.2.59.3 Σύγχρονες Προσεγγίσεις στη Διοίκηση Λειτουργιών	 Σύγχρονες Προσε...

Πανεπιστήμιο Πατρών	2.2.60 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων	2.2.60.1 Διοίκηση Παραγωγής και Εφοδιαστικής (Logistics)	Διοίκηση Παραγ...
	2.2.61 Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού	2.2.61.1 Διοίκηση Αερολιμένων και Λιμένων	Διοίκηση Αερολι...
		2.2.61.2 Διοίκηση Αερομεταφορών	Διοίκηση Αερομε...
	2.2.62 Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών	2.2.62.1 Στρατηγική Διοίκηση της Παραγωγής	Στρατηγική Διοίκ...
		2.2.62.2 Συστήματα Παραγωγής I και Εργαστήριο	Συστήματα Παρα...
		2.2.62.3 Συστήματα Παραγωγής II και Εργαστήριο	Συστήματα Παρα...
	2.2.63 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	2.2.63.1 Ανάλυση και Σχεδιασμός Μεταφορών I	Ανάλυση και Σχε...
		2.2.63.2 Ανάλυση και Σχεδιασμός Μεταφορών II	Ανάλυση και Σχε...
		2.2.63.3 Ευφυή Συστήματα Μεταφορών	Ευφυή Συστήματ...
	Πανεπιστήμιο Πειραιώς	2.2.64 Τμήμα Βιομηχανικής Διοίκησης και Τεχνολογίας	2.2.64.1 Διοίκηση Αλυσίδας Εφοδιασμού
2.2.64.2 Διοίκηση Προμηθειών και Εφοδιασμού			Διοίκηση Προμη...
2.2.64.3 Ειδικά Θέματα Διοίκησης Εφοδιασμού			Ειδικά Θέματα Δι...
2.2.65 Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης		2.2.65.1 Μεταφορές και Εφοδιαστική Αλυσίδα	Μεταφορές και Ε...
		2.2.65.2 Οικονομική των Επιχειρήσεων και των Αποθεμάτων	Οικονομική των ...
		2.2.65.3 Οικονομική των Μεταφορών και της Ναυτιλίας	Οικονομική των ...

	2.2.66 Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων	2.2.66.1 Διοίκηση Μεταφορικών Επιχειρήσεων	Διοίκηση Μεταφ...
		2.2.66.2 Διοίκηση Παραγωγής	Διοίκηση Παραγ...
		2.2.66.3 Διοικητική της Διανομής	Διοικητική της Δι...
		2.2.66.4 Οργάνωση και Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων	Οργάνωση και Δι...
		2.2.66.5 Συστήματα Εφοδιαστικής και Φυσικής Διανομής (Logistics)	Συστήματα Εφοδι...
	2.2.67 Τμήμα Πληροφορικής	2.2.67.1 Πληροφοριακά Συστήματα στην Ναυτιλία	Πληροφοριακά Σ...
	2.2.68 Τμήμα Τουριστικών Σπουδών	2.2.68.1 Διαχείριση Προμηθειών στην Τουριστική Βιομηχανία	Διαχείριση Προμ...
2.2.68.2 Τουρισμός και Μεταφορές		Τουρισμός και Μ...	
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	2.2.69 Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών	2.2.69.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Διαχείριση Εφοδι...
	2.2.70 Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	2.2.70.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Διοίκηση Εφοδια...
	2.2.71 Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	2.2.71.1 Οικονομική των Μεταφορών	Οικονομική των ...
	2.2.72 Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	2.2.72.1 Ευφυή Συστήματα Μεταφορών	Ευφυή Συστήματ...
Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών	2.2.73 Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης	2.2.73.1 Οικονομική Ανάλυση και Πολιτική Μεταφορών	Οικονομική Ανάλ...

Πολυτεχνείο Κρήτης	2.2.74 Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης	2.2.74.1 Σχεδιασμός και Βελτιστοποίηση της Εφοδιαστικής Αλυσίδας	☰ Σχεδιασμός και Β...
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	2.2.75 Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης	2.2.75.1 Διοίκηση Ολικής Ποιότητας και Ειδικά Θέματα Εφοδιαστικής	☰ Διοίκηση Ολικής ...
		2.2.75.2 Εφοδιαστική και Εξυπηρέτηση Πελατών στο Νέο Οικονομικό Περιβάλλον	☰ Εφοδιαστική και ...
	2.2.76 Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεματικής	2.2.76.1 Διαχείριση Επιχειρηματικών Διαδικασιών στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	☰ Διαχείριση Επιχει...

3. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

3.1 Συναφή μεταπτυχιακά προγράμματα/τμήματα και μαθήματα

Στη συγκεκριμένη ενότητα παρουσιάζονται τα συναφή μεταπτυχιακά προγράμματα/τμήματα και τα αντίστοιχα συναφή μεταπτυχιακά μαθήματα, καθώς και τα περιγράμματά τους (σε Παράρτημα με τη μορφή υπερσυνδέσμων). Με βάση την έρευνά μας, σε μεταπτυχιακό επίπεδο εντοπίστηκαν και καταλογοποιήθηκαν 12 συναφή Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ), προσφερόμενα από 9 διαφορετικά ΑΕΙ της ημεδαπής ([Πίνακας 5](#)). Συνολικά, προσφέρονται 86 συναφή μαθήματα σε μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΠΜΣ - Ανθρωπιστικά Logistics και Διαχείριση Κρίσεων	Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος
ΠΜΣ - Βιομηχανική Διοίκηση και Τεχνολογία	Πανεπιστήμιο Πειραιώς
ΠΜΣ - Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος
ΠΜΣ - Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
ΠΜΣ - Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics (ΔΕΑΛ)	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
ΠΜΣ - Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μεταφορές: Οικονομική και Πολιτική	Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
ΠΜΣ - Ναυτιλία, Μεταφορές, Διεθνές Εμπόριο (N.A.M.E.)	Πανεπιστήμιο Αιγαίου
ΠΜΣ - Νέες Τεχνολογίες στη Ναυτιλία και τις Μεταφορές	(Πανεπιστήμιο Αιγαίου / Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής)
ΠΜΣ - Οργάνωση, Λειτουργία, Ανάπτυξη και Διοίκηση Λιμένων	Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
ΠΜΣ - Logistics & Supply Chain Management	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
ΠΜΣ - Master of Business Administration (MBA) in Shipping	Πανεπιστήμιο Αιγαίου
ΠΜΣ - Supply Chain Management	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Πίνακας 5: Συναφή Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (αλφαβητικά)

3.1.1 ΠΜΣ - Ανθρωπιστικά Logistics και Διαχείριση Κρίσεων (Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Διεθνές πανεπιστήμιο Ελλάδος
Σχολή	Επιστήμης και Τεχνολογίας

Τμήμα	Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών και Περιφερειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και το Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας της Σχολής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών	Ανθρωπιστικά Logistics και Διαχείριση Κρίσεων
Ιστοσελίδα προγράμματος	https://www.ihu.gr/ucips/postgraduate-programmes/hlcm
Πόλη	Θεσσαλονίκη
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	40
Δίδακτρα (2024-2025)	3.200 ευρώ
Υποψήφιοι	Στο ΔΠΜΣ γίνονται δεκτοί, μετά από επιλογή, πτυχιούχοι Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και πτυχιούχοι τμημάτων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων συναφούς γνωστικού αντικειμένου
Τρόπος παρακολούθησης	Δια ζώσης
Γλώσσα διδασκαλίας	Αγγλικά
Διάρκεια σπουδών	3 Ακαδημαϊκά Εξάμηνα
Διδακτικές μονάδες (ECTS)	90
Κατευθύνσεις	Οχι
Δομή μαθημάτων	10 Μαθήματα: 6 Υποχρεωτικά Μαθήματα 4 Μαθήματα Επιλογής
Συναφή μαθήματα	Α Εξάμηνο Ανθρωπιστικά Logistics Β Εξάμηνο Εργαλεία και Τεχνολογίες στα Ανθρωπιστικά Logistics και στην Διαχείριση Κρίσεων
Διπλωματική εργασία	Υποχρεωτική
Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου	Για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών και η επιτυχής

	εκπόνηση και κρίση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.
Επαγγελματικές προοπτικές/σταδιοδρομία	Οι απόφοιτοι μπορούν να ακολουθήσουν μια επιτυχημένη σταδιοδρομία σε κυβερνητικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής προστασίας, σε εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς, στο στρατό, στην αστυνομία, στην ακτοφυλακή, στην πυροσβεστική, σε ΜΚΟ, σε διπλωματικές υπηρεσίες, σε τοπικές αρχές, σε εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, καθώς και στον ακαδημαϊκό χώρο.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ανθρωπιστικά Logistics και Διαχείριση Κρίσεων (Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος) διαθέτει τα παρακάτω 2 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος
3.1.1.1 Ανθρωπιστικά Logistics	 Ανθρωπιστικά Logistics
3.1.1.2 Εργαλεία και Τεχνολογίες στα Ανθρωπιστικά Logistics και στη Διαχείριση Κρίσεων	 Εργαλεία και Τεχνολογ...

3.1.2 ΠΜΣ - Βιομηχανική Διοίκηση και Τεχνολογία (Πανεπιστήμιο Πειραιώς)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Πανεπιστήμιο Πειραιώς
Σχολή	Ναυτιλίας και Βιομηχανίας
Τμήμα	Βιομηχανικής Διοίκησης και Τεχνολογίας
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών	Βιομηχανική Διοίκηση και Τεχνολογία
Ιστοσελίδα προγράμματος	https://www.tex.unipi.gr/texmaster/
Πόλη	Πειραιάς
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	Μη Διαθέσιμη Πληροφορία
Δίδακτρα (2024-2025)	5.800 ευρώ
Υποψήφιοι	Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Βιομηχανική Διοίκηση & Τεχνολογία" γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων θετικής, τεχνολογικής και οικονομικής κατεύθυνσης Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ομοταγών Τμημάτων της αλλοδαπής καθώς και πτυχιούχοι αντίστοιχων

	Τμημάτων των ΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικειμένου.
Τρόπος παρακολούθησης	Διά ζώσης / Εξ αποστάσεως
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά
Διάρκεια σπουδών	3 Ακαδημαϊκά Εξάμηνα
Διδακτικές μονάδες (ECTS)	90
Κατευθύνσεις	Ναι (η επιλογή γίνεται στο 1ο εξάμηνο) Κατεύθυνση Α': “ Διοίκηση Logistics (Logistics Management)” Κατεύθυνση Β': “Διαχείριση Ενέργειας και Περιβάλλοντος (Energy and Environmental Management)” Κατεύθυνση Γ': “ Διοίκηση Έργων και Ανάπτυξη Προϊόντων (Project Management & Product Development)”
Δομή μαθημάτων	<p>Κατεύθυνση Α' Α' και Β' εξάμηνο σπουδών: 3 Υποχρεωτικά και 2 Μαθήματα Επιλογής Γ' εξάμηνο: 3 Μαθήματα Επιλογής</p> <p>Κατεύθυνση Β' Α' και Β' εξάμηνο σπουδών: 3 Υποχρεωτικά και 2 Μαθήματα Επιλογής Γ' εξάμηνο: 1 Υποχρεωτικό και 2 Μαθήματα Επιλογής</p> <p>Κατεύθυνση Γ' Α' και Β' εξάμηνο σπουδών: 4 Υποχρεωτικά Μαθήματα και 1 Μάθημα Επιλογής Γ' εξάμηνο: 2 Υποχρεωτικά και 2 Επιλογής</p>
Συναφή μαθήματα	<p>Κατεύθυνση Α' : Διοίκηση Logistics Α' Εξάμηνο Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Υ) Πληροφοριακά Συστήματα Logistics (Υ) Διαχείριση Αποθεμάτων (Ε) Συστήματα ERP στην Εφοδιαστική Αλυσίδα (Ε)</p> <p>Β' Εξάμηνο Προμήθειες και Εφοδιασμός (Υ) Διοίκηση Αποθήκευσης και Διακίνησης Προϊόντων (Υ) Μεταφορές & Συστήματα Διανομής (Υ)</p> <p>Γ' Εξάμηνο Ανθρωπιστική Εφοδιαστική Αλυσίδα (Ε)</p>

	Αστικά (Urban-City-Last Mile) Logistics (E) Βιώσιμες & Παγκοσμιοποιημένες Εφοδιαστικές Αλυσίδες (E)
Διπλωματική εργασία	Υποχρεωτική
Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου	Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του ΠΜΣ και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες.
Επαγγελματικές προοπτικές/σταδιοδρομία	Μη Διαθέσιμη Πληροφορία

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Βιομηχανική Διοίκηση και Τεχνολογία (Πανεπιστήμιο Πειραιώς) διαθέτει τα παρακάτω 11 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος
3.1.2.1 Ανθρωπιστική Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Ανθρωπιστική Εφοδι...
3.1.2.2 Αστικά (Urban/City Last Mile) Logistics	 Αστικά (Urban/City ...
3.1.2.3 Βιώσιμες & Παγκοσμιοποιημένες Εφοδιαστικές Αλυσίδες	 Βιώσιμες & Παγκοσμ...
3.1.2.4 Διαχείριση Αποθεμάτων	 Διαχείριση Αποθεμάτων
3.1.2.5 Διοίκηση Αποθήκευσης και Διακίνησης Προϊόντων	 Διοίκηση Αποθήκευσ...
3.1.2.6 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διοίκηση Εφοδιαστικ...
3.1.2.7 Μεταφορές & Συστήματα Διανομής	 Μεταφορές & Συστή...
3.1.2.8 Πληροφοριακά Συστήματα Logistics	 Πληροφοριακά Συστ...
3.1.2.9 Προμήθειες και Εφοδιασμός	 Προμήθειες και Εφοδ...
3.1.2.10 Συστήματα ERP στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Συστήματα ERP στην...
3.1.2.11 Συστήματα ERP στην Διοίκηση Έργων - Εφαρμογές με το SAP	 Συστήματα ERP στην...

3.1.3 ΠΜΣ - Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος
Σχολή	Οικονομίας και Διοίκησης
Τμήμα	Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (ΔΕΑ)
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών	Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας
Ιστοσελίδα προγράμματος	https://msclogistics.ihu.gr/
Πόλη	Κατερίνη
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	35
Δίδακτρα (2024-2025)	2.850 ευρώ
Υποψήφιοι	<p>Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Οικονομικών, Διοικητικών, Πολυτεχνικών και Θετικών Επιστημών ΑΕΙ (Πανεπιστημίων και ΤΕΙ), καθώς και</p> <p>Ανωτάτων Στρατιωτικών Σχολών της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Όλοι οι υποψήφιοι θα πρέπει να γνωρίζουν καλά την αγγλική γλώσσα.</p> <p>Υποψηφιότητα μπορούν να θέσουν και τελειόφοιτοι φοιτητές, με την προϋπόθεση ότι θα έχουν πάρει το πτυχίο τους ή θα έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους πριν από την έναρξη των μαθημάτων, έστω και αν τους απομένει η ορκωμοσία</p>
Τρόπος παρακολούθησης	Δια ζώσης / Εξ Αποστάσεως
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά
Διάρκεια σπουδών	3 Ακαδημαϊκά Εξάμηνα
Διδακτικές μονάδες (ECTS)	90
Κατευθύνσεις	Όχι
Δομή μαθημάτων	12 Υποχρεωτικά Μαθήματα και Διπλωματική Εργασία
Συναφή μαθήματα	<p>Α' Εξάμηνο</p> <p>Διοίκηση Λειτουργιών Εφοδιαστικής Οργάνωση και Διοίκηση Προμηθειών Οργάνωση και Διοίκηση Μεταφορών Πληροφοριακά Συστήματα και Τεχνολογίες Εφοδιαστικής Αλυσίδας</p>

	<p>Συστήματα Ποιότητας στην Εφοδιαστική Αλυσίδα</p> <p>Β' Εξάμηνο</p> <p>Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Διαχείριση Αποθεμάτων και Συστήματα Αποθήκευσης Ειδικά Θέματα Εφοδιαστικής και Σύγχρονες Εξελίξεις στην Εφοδιαστική Πράσινη Εφοδιαστική Αλυσίδα Εφαρμογές Επιχειρησιακής Έρευνας στην Εφοδιαστική Αλυσίδα</p>
Διπλωματική εργασία	Υποχρεωτική
Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου	Για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. απαιτείται η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση στα δώδεκα (12) συνολικά μαθήματα του πρώτου και του δεύτερου εξαμήνου, καθώς και η εκπόνηση πρωτότυπης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας υπό την επίβλεψη ενός τουλάχιστον διδάσκοντα.
Επαγγελματικές προοπτικές/σταδιοδρομία	Οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. αναμένεται να απασχοληθούν σε διοικητικές θέσεις του συστήματος Logistics και Εφοδιαστικής Αλυσίδας σε όλα τα επίπεδα μιας επιχείρησης και οργανισμού, σε επιχειρηματικές οντότητες του ιδιωτικού ή του δημοσίου τομέα, τόσο στην περιοχή των κατασκευών και της μεταποίησης, όσο και στην παροχή υπηρεσιών.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Διεθνής Πανεπιστήμιο της Ελλάδος) διαθέτει τα παρακάτω 10 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος
3.1.3.1 Διαχείριση Αποθεμάτων και Συστήματα Αποθήκευσης	 Διαχείριση Αποθεμάτ...
3.1.3.2 Διοίκηση Λειτουργιών Εφοδιαστικής	 Διοίκηση Λειτουργιώ...
3.1.3.3 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διοίκηση Εφοδιαστικ...
3.1.3.4 Ειδικά Θέματα Εφοδιαστικής και Σύγχρονες Εξελίξεις στην Εφοδιαστική	 Ειδικά Θέματα Εφοδι...
3.1.3.5 Εφαρμογές Επιχειρησιακής Έρευνας στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Εφαρμογές Επιχειρησ...
3.1.3.6 Οργάνωση και Διοίκηση Μεταφορών	 Οργάνωση και Διοίκη...

3.1.3.7 Οργάνωση και Διοίκηση Προμηθειών	 Οργάνωση και Διοίκη...
3.1.3.8 Πληροφοριακά Συστήματα και Τεχνολογίες Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Πληροφοριακά Συστ...
3.1.3.9 Πράσινη Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Πράσινη Εφοδιαστικ...
3.1.3.10 Συστήματα Ποιότητας στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	 Συστήματα Ποιότητα...

3.1.4 ΠΜΣ - Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics (Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Σχολή	Κοινωνικών, Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών
Τμήμα	Οικονομικών Επιστημών
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών	Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics
Ιστοσελίδα προγράμματος	https://scm.econ.duth.gr/
Πόλη	Κομοτηνή
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	10-60
Δίδακτρα (2024-2025)	Μη Διαθέσιμη Πληροφορία
Υποψήφιοι	Στο ΠΜΣ ΔΕΑΛ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Σχολών και Τμημάτων ΑΕΙ ή Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου. Επίσης, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Στρατιωτικών Σχολών, Αστυνομικών Σχολών, Πυροσβεστικής Ακαδημίας, Λιμενικού Σώματος, Σχολών Δημόσιας Διοίκησης κ.ά. (εκτός από τις σχολές υπαξιωματικών) Ανώτατης Εκπαίδευσης, με ποικίλο γνωστικό αντικείμενο οι οποίοι έχουν ειδικό ενδιαφέρον ή προϋπηρεσία ή εμπειρία σε τομείς σχετικούς με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.
Τρόπος παρακολούθησης	Εξ Αποστάσεως
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά
Διάρκεια σπουδών	2 Ακαδημαϊκά Εξάμηνα

Διδακτικές μονάδες (ECTS)	75
Κατευθύνσεις	Μη Διαθέσιμη Πληροφορία
Δομή μαθημάτων	8 Μαθήματα και Υποχρεωτική Διπλωματική Εργασία
Συναφή μαθήματα	<p>Α' Εξάμηνο Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας: Αρχές και πλαίσιο Διοίκηση έργων, υποδομών και δικτύων διανομής Αειφορία-κυκλική οικονομία σε δίκτυα και υποδομές συστημάτων διανομής</p> <p>Β' Εξάμηνο Αναλυτικές Μέθοδοι και Εφαρμογές στη Διοίκηση σε Συστήματα Logistics Οικονομικά των μεταφορών και logistics Διοίκηση Λειτουργιών και κοστολόγηση υπηρεσιών</p>
Διπλωματική εργασία	Υποχρεωτική
Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου	Για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος η/ο φοιτήτρια/τής πρέπει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε οκτώ (8) μαθήματα, όπως επίσης και να ολοκληρώσει τη Μεταπτυχιακή Εργασία.
Επαγγελματικές προοπτικές/σταδιοδρομία	<p>Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΚΑΙ LOGISTICS» είναι η παροχή εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων στον τομέα της διοίκησης και αποδοτικής διαχείρισης στελεχών, επιχειρήσεων, δημόσιων φορέων και ειδικών επαγγελματικών ομάδων όπως είναι ο τομέας της Εθνικής Άμυνας και των Σωμάτων Ασφαλείας.</p> <p>Επιπλέον, το μεταπτυχιακό πρόγραμμα μπορεί να προσφέρει ευκαιρίες δικτύωσης με επαγγελματίες και εμπειρογνώμονες του χώρου, καθώς και πρακτικές εμπειρίες μέσω πρακτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων ή ερευνητικών έργων.</p>

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics (Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης) διαθέτει τα παρακάτω 6 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος
3.1.4.1 Αειφορία-Κυκλική Οικονομία σε Δίκτυα και Υποδομές Συστημάτων Διανομής	Αειφορία-κυκλική οικ...
3.1.4.2 Αναλυτικές Μέθοδοι και Εφαρμογές στη Διοίκηση σε Συστήματα Logistics	Αναλυτικές Μέθοδοι κ...
3.1.4.3 Διοίκηση Έργων, Υποδομών και Δικτύων Διανομής	Διοίκηση Έργων, Υπο...
3.1.4.4 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας: Αρχές και Πλαίσιο	Διοίκηση Εφοδιαστική...
3.1.4.5 Διοίκηση Λειτουργιών και Κοστολόγηση Υπηρεσιών	Διοίκηση Λειτουργιών...
3.1.4.6 Οικονομικά των Μεταφορών και Logistics	Οικονομικά των Μετα...

3.1.5 ΠΜΣ - Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics (ΔΕΑΛ) (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Σχολή	Πολυτεχνική Σχολή
Τμήμα	Μηχανολόγων Μηχανικών
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών	Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics
Ιστοσελίδα προγράμματος	http://www.mie.uth.gr/n_page.asp?ID=57
Πόλη	Βόλος
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	30
Δίδακτρα (2024-2025)	3.600 ευρώ
Υποψήφιοι	Στο ΠΜΣ ΔΕΑΛ γίνονται δεκτοί απόφοιτοι Τμημάτων Πολυτεχνικών Σχολών, Σχολών Θετικών Επιστημών, Σχολών Διοίκησης Επιχειρήσεων και Σχολών Οικονομικών Επιστημών Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και απόφοιτοι Τμημάτων ΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικείμενου. Υποψήφιοι που δεν είναι απόφοιτοι Τμημάτων Πολυτεχνικών Σχολών γίνονται δεκτοί εφόσον εξεταστούν επιτυχώς σε έναν αριθμό προπτυχιακών μαθημάτων που ορίζονται κατά περίπτωση με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Τρόπος παρακολούθησης	Δια ζώσης / Εξ αποστάσεως
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά / Αγγλικά
Διάρκεια σπουδών	3 Ακαδημαϊκά Εξάμηνα
Διδακτικές μονάδες (ECTS)	90
Κατευθύνσεις	Όχι
Δομή μαθημάτων	8 Μαθήματα και Υποχρεωτική Διπλωματική Εργασία
Συναφή μαθήματα	<p>Α' Εξάμηνο Ανάλυση Συστημάτων Παραγωγής - Αποθεμάτων Στρατηγική Διοίκηση Μεταφορών - Logistics Σχεδιασμός και Λειτουργία Εγκαταστάσεων Logistics</p> <p>Β' Εξάμηνο Προσομοίωση Εφοδιαστικών Αλυσίδων Αλγόριθμοι Δικτύων Μεταφορών - Logistics Εφαρμογές Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics</p>
Διπλωματική εργασία	Υποχρεωτική
Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου	Για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος η/ο φοιτήτρια/τής πρέπει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε οκτώ (8) μαθήματα, όπως επίσης και να ολοκληρώσει τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.
Επαγγελματικές προοπτικές/σταδιοδρομία	Το ΠΜΣ ΔΕΑΛ δίνει έμφαση σε προηγμένες μεθόδους ποσοτικής ανάλυσης και ιδιαίτερα σε μεθόδους επιχειρησιακής έρευνας, διοίκησης λειτουργιών και ανάλυσης δεδομένων σε συνδυασμό με τη χρήση σύγχρονων εργαλείων πληροφορικής, για να προετοιμάσει επιστημονικά καταρτισμένα στελέχη που θα είναι ικανά να αντιμετωπίσουν τις απαιτήσεις και τις προκλήσεις του αύριο.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας) διαθέτει τα παρακάτω 6 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος
3.1.5.1 Αλγόριθμοι Δικτύων Μεταφορών - Logistics	 Αλγόριθμοι Δικτύων Με...

3.1.5.2 Ανάλυση Συστημάτων Παραγωγής - Αποθεμάτων	☰ Ανάλυση Συστημάτων Π...
3.1.5.3 Εφαρμογές Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Logistics	☰ Εφαρμογές Εφοδιαστική...
3.1.5.4 Προσομοίωση Εφοδιαστικών Αλυσίδων	☰ Προσομοίωση Εφοδιαστ...
3.1.5.5 Στρατηγική Διοίκηση Μεταφορών - Logistics	☰ Στρατηγική Διοίκηση Μ...
3.1.5.6 Σχεδιασμός και Λειτουργία Εγκαταστάσεων Logistics	☰ Σχεδιασμός και Λειτουργ...

3.1.6 ΠΜΣ - Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μεταφορές: Οικονομική και Πολιτική (Πανεπιστήμιο Μακεδονίας)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Σχολή	Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών Οικονομικών και Περιφερειακών Σπουδών
Τμήμα	Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Οικονομικών Επιστημών
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών	Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μεταφορές: Οικονομική και Πολιτική
Ιστοσελίδα προγράμματος	https://www.uom.gr/ssit
Πόλη	Θεσσαλονίκη
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	40
Δίδακτρα (2024-2025)	5.500 ευρώ
Υποψήφιοι	Στο ΔΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής και ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, πτυχιούχοι Τμημάτων Α.Σ.Ε.Ι., καθώς και Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου. Υποψηφιότητα μπορούν να θέσουν και τελειόφοιτοι φοιτητές, οι οποίοι θα έχουν περατώσει επιτυχώς τις προπτυχιακές τους σπουδές πριν από την έναρξη της δεύτερης φάσης αξιολόγησης των υποψηφίων, και θα πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εισαγωγής στο ΔΠΜΣ.
Τρόπος παρακολούθησης	Δια ζώσης / Εξ αποστάσεως
Γλώσσα διδασκαλίας	Αγγλικά
Διάρκεια σπουδών	3 Ακαδημαϊκά Εξάμηνα

Διδακτικές μονάδες (ECTS)	90
Κατευθύνσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Οικονομική Ναυτιλίας και Θαλάσσιων Μεταφορών • Διεθνής Πολιτική Ναυτιλίας και Θαλάσσιων Μεταφορών
Δομή μαθημάτων	8 Μαθήματα, Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση και Υποχρεωτική Διπλωματική Εργασία
Συναφή μαθήματα	<p>Α' Εξάμηνο Διοίκηση Θαλάσσιων Μεταφορών & Ναυτιλιακών Υπηρεσιών Οικονομική Ναυτιλίας και Θαλάσσιων Μεταφορών Θαλάσσια Πολιτική, Διακυβέρνηση και Ρύθμιση Διεθνής Σχέσεις και Πολιτικές στη Ναυτιλία και τις Θαλάσσιες Μεταφορές</p> <p>Β' Εξάμηνο - Οικονομική Ναυτιλίας και Θαλάσσιων Μεταφορών Ποσοτικές Μέθοδοι στη Ναυτιλία και την Οικονομική των Θαλάσσιων Μεταφορών</p> <p>Β' Εξάμηνο - Μαθήματα Επιλογής Παγκόσμια Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Οικονομική και Πολιτική Λιμένων</p>
Διπλωματική εργασία	Υποχρεωτική
Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου	Για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος η/ο φοιτήτρια/τής πρέπει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε οκτώ (8) μαθήματα, όπως επίσης και να ολοκληρώσει την Πρακτική Άσκηση και τη Μεταπτυχιακή Εργασία.
Επαγγελματικές προοπτικές/σταδιοδρομία	Κεντρικός σκοπός του Προγράμματος είναι η, μέσω της παροχής γνώσεων σε βάθος σε συνδυασμό με την αντίστοιχη πρακτική εμπειρία, δημιουργία στελεχών που, κατόπιν μιας πλήρους προετοιμασίας για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία, θα είναι εφοδιασμένα με εξειδικευμένες γνώσεις, και θα μπορούν να απασχοληθούν σε Επιχειρήσεις και Οργανισμούς, οι οποίοι είτε υφίστανται σήμερα είτε εκτιμάται πως θα δημιουργηθούν στο άμεσο μέλλον σε οικονομικές δραστηριότητες σχετιζόμενες με τις προοπτικές ανάπτυξης της πόλης και της

	ευρύτερης περιοχής, στους κλάδους των θαλασσιών μεταφορών και της διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας. κα
--	---

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μεταφορές: Οικονομική και Πολιτική (Πανεπιστήμιο Μακεδονίας) διαθέτει τα παρακάτω 7 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος
3.1.6.1 Διεθνής Σχέσεις και Πολιτικές στη Ναυτιλία και τις Θαλάσσιες Μεταφορές	☰ Διεθνής Σχέσεις και Π...
3.1.6.2 Διοίκηση Θαλάσσιων Μεταφορών & Ναυτιλιακών Υπηρεσιών	☰ Διοίκηση Θαλάσσιων ...
3.1.6.3 Θαλάσσια Πολιτική, Διακυβέρνηση και Ρύθμιση	☰ Θαλάσσια Πολιτική, Δ...
3.1.6.4 Οικονομική και Πολιτική Λιμένων	☰ Οικονομική και Πολιτι...
3.1.6.5 Οικονομική Ναυτιλίας και Θαλάσσιων Μεταφορών	☰ Οικονομική Ναυτιλίας...
3.1.6.6 Παγκόσμια Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	☰ Παγκόσμια Διαχείριση...
3.1.6.7 Ποσοτικές Μέθοδοι στη Ναυτιλία και την Οικονομική των Θαλάσσιων Μεταφορών	☰ Ποσοτικές Μέθοδοι στ...

3.1.7 ΠΜΣ - Ναυτιλία, Μεταφορές, Διεθνές Εμπόριο (Ν.Α.Μ.Ε.) (Πανεπιστήμιο Αιγαίου)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή	Επιστημών της Διοίκησης
Τμήμα	Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών	Ναυτιλία, Μεταφορές, Διεθνές Εμπόριο - Ν.Α.Μ.Ε.
Ιστοσελίδα προγράμματος	https://www.stt.aegean.gr/msc_stt_name/domi-name/
Πόλη	Χίος
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	75
Δίδακτρα (2024-2025)	4.000 ευρώ
Υποψήφιοι	Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί/ές πτυχιούχοι Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής: Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οικονομικών

	<p>Σπουδών, Ναυτιλιακών Σπουδών, Πολυτεχνικών Σχολών, Θετικών Επιστημών, Επιστημών Πληροφορικής, Νομικής, Πολιτικών Επιστημών και ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου με τα παραπάνω Τμήματα.</p> <p>Επίσης, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι από τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.), τη Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας, τη Σχολή Ανθυποπυραγών της Πυροσβεστικής Ακαδημίας και τη Σχολή Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής (Σ.Δ.Σ.Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ.) και απόφοιτοι Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ) σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει η ισχύουσα νομοθεσία.</p> <p>Επίσης, γίνονται δεκτοί/ές επί πτυχίω φοιτητές και φοιτήτριες των ιδρυμάτων της ημεδαπής, κατά τα ανωτέρω οριζόμενα, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις τους και θα έχουν προσκομίσει σχετική βεβαίωση μέχρι την ημερομηνία εγγραφής τους στο Π.Μ.Σ.</p>
Τρόπος παρακολούθησης	Κυρίως Εξ αποστάσεως, αλλά και Δια ζώσης
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά
Διάρκεια σπουδών	1 έτος
Διδακτικές μονάδες (ECTS)	75
Κατευθύνσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Διοίκηση και Χρηματοοικονομική Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων • Μεταφορές, Εφοδιαστική Αλυσίδα και Τεχνολογίες • Ναυτιλιακό Δίκαιο και Ναυτιλιακή Χρηματοοικονομική
Δομή μαθημάτων	<p>Στο Α΄ εξάμηνο το πρόγραμμα περιλαμβάνει πέντε (5) Μαθήματα Υποχρεωτικά Κορμού, κοινά για τις δύο κατευθύνσεις.</p> <p>Η κατεύθυνση «Ναυτιλιακό Δίκαιο και Ναυτιλιακή Χρηματοοικονομική» περιλαμβάνει τέσσερα (4) Κοινά Υποχρεωτικά μαθήματα με τις υπόλοιπες κατευθύνσεις και ένα (1) Διαφορετικό Υποχρεωτικό Μάθημα.</p> <p>Στο Β΄ εξάμηνο διοργανώνονται δύο κύκλοι μαθημάτων (Β΄ και Γ΄) και οι φοιτητές πρέπει να διδαχθούν τέσσερα (4) Μαθήματα ανά κύκλο. Επίσης, στο Β΄ εξάμηνο παρέχεται και ένα Ειδικό</p>

	Σεμιναριακό Μάθημα. Στο Β' εξάμηνο πραγματοποιείται η έναρξη της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας η οποία ολοκληρώνεται κατά τη θερινή περίοδο.
Συναφή μαθήματα	<p>Α' κύκλος Σπουδών Ναυτιλιακή Οικονομική Εφοδιαστική αλυσίδα και Συνδυασμένες Μεταφορές</p> <p>Β' κύκλος Σπουδών Ναυτιλιακή τεχνολογία Σχεδιασμός και διαχείριση μεταφορικών συστημάτων Ενεργειακά Συστήματα στη Ναυτιλία και τις Μεταφορές – «Πράσινη ενέργεια» Οικονομική και Διοίκηση Λιμένων - Ευρωπαϊκή Λιμενική Πολιτική</p> <p>Γ' κύκλος Σπουδών Επιχειρησιακή λειτουργία Λιμένων και Τερματικών Σταθμών Προχωρημένη Ανάλυση Μεταφορικών Συστημάτων</p>
Διπλωματική εργασία	Υποχρεωτική
Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου	Για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος η/ο φοιτήτρια/τής πρέπει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε 14 μαθήματα, όπως επίσης και να ολοκληρώσει τη Μεταπτυχιακή Εργασία.
Επαγγελματικές προοπτικές/σταδιοδρομία	Οι Διπλωματούχοι του Π.Μ.Σ. “Ναυτιλία, Μεταφορές και Διεθνές Εμπόριο (ΝΑ.Μ.Ε.)” διαθέτουν στέρεο θεωρητικό υπόβαθρο, γνώση εφαρμοσμένων μεθόδων και ικανότητα καινοτόμων λύσεων στον ευρύτερο και σύνθετο χώρο της Ναυτιλίας, των Μεταφορών και του Διεθνούς Εμπορίου. Αποκτούν διεπιστημονική εκπαίδευση συνδυάζοντας γνώσεις οικονομίας και διοίκησης, εφοδιαστικής αλυσίδας, πληροφορικής και τεχνολογιών, χρηματοοικονομικής, δικαίου, επιστημών του μηχανικού, του περιβάλλοντος και της ενέργειας, στο πλαίσιο μιας συνολικής προσέγγισης αειφόρου ανάπτυξης. Διαθέτουν τα κατάλληλα εφόδια και ακολουθούν διακεκριμένη επαγγελματική σταδιοδρομία, είτε στον ιδιωτικό τομέα είτε σε δημόσιους φορείς και οργανισμούς, στην Ελλάδα και διεθνώς

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ναυτιλία, Μεταφορές, Διεθνές Εμπόριο (Πανεπιστήμιο Αιγαίου) διαθέτει τα παρακάτω 8 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περίγραμμα μαθήματος
3.1.7.1 Ενεργειακά Συστήματα στη Ναυτιλία και τις Μεταφορές - “Πράσινη Ενέργεια”	Ενεργειακά Συστήμα...
3.1.7.2 Επιχειρησιακή Λειτουργία Λιμένων και Τερματικών Σταθμών	Επιχειρησιακή Λειτο...
3.1.7.3 Εφοδιαστική Αλυσίδα και Συνδυασμένες Μεταφορές	Εφοδιαστική Αλυσίδ...
3.1.7.4 Ναυτιλιακή Οικονομική	Ναυτιλιακή Οικονομική
3.1.7.5 Ναυτιλιακή Τεχνολογία	Ναυτιλιακή Τεχνολογία
3.1.7.6 Οικονομική και Διοίκηση Λιμένων - Ευρωπαϊκή Λιμενική Πολιτική	Οικονομική και Διοίκ...
3.1.7.7 Προχωρημένη Ανάλυση Μεταφορικών Συστημάτων	Προχωρημένη Ανάλυ...
3.1.7.8 Σχεδιασμός και Διαχείριση Μεταφορικών Συστημάτων	Σχεδιασμός και Διαχε...

3.1.8 ΠΜΣ - Νέες Τεχνολογίες στη Ναυτιλία και τις Μεταφορές (Πανεπιστήμιο Αιγαίου / Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Πανεπιστήμιο Αιγαίου σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Σχολή	Επιστημών της Διοίκησης (Πανεπιστήμιο Αιγαίου) και Μηχανικών (Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής)
Τμήμα	Τμήμα Μηχανικών Βιομηχανικής Σχεδίασης και Παραγωγής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής σε συνεργασία με το Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών	Νέες Τεχνολογίες στη Ναυτιλία και τις Μεταφορές
Ιστοσελίδα προγράμματος	http://ntst-aegean.uniwa.gr/
Πόλη	Αιγάλεω
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	60
Δίδακτρα (2024-2025)	3.000 ευρώ
Υποψήφιοι	Στο Διδρυματικό Π.Μ.Σ., που οδηγεί στην απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών

	<p>Σπουδών, γίνονται δεκτοί, ανάλογα με την κατεύθυνση, υποψήφιοι/ες οι οποίοι/ες είναι Πτυχιούχοι Τμημάτων Μηχανικών, Επιστημών Διοίκησης και Οικονομίας, Πληροφορικής Α.Ε.Ι. (Πανεπιστήμια και ΤΕΙ) , ή αντίστοιχων με τα αναφερόμενα Τμήματα της ημεδαπής απόφοιτοι που απασχολούνται είτε επιθυμούν να απασχοληθούν στον τομέα της Ναυτιλίας και των Μεταφορών. Γίνονται επίσης δεκτοί Πτυχιούχοι αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς επίσης και πτυχιούχοι των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού Α.Ε.Ν. (Α Πλοίαρχοι και Α Μηχανικοί), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μετά από παρακολούθηση προπαρασκευαστικών εντατικών μαθημάτων (3 μαθήματα).</p>
Τρόπος παρακολούθησης	Δια ζώσης
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά (Ως γλώσσα διδασκαλίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί και η Αγγλική για μέρος μαθημάτων ή διαλέξεων και για τη διευκόλυνση προσκεκλημένων και επισκεπτών Επιστημόνων Ιδρυμάτων της ημεδαπής και αλλοδαπής)
Διάρκεια σπουδών	3 Ακαδημαϊκά Εξάμηνα
Διδακτικές μονάδες (ECTS)	90
Κατευθύνσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Επιχειρησιακή Διαχείριση στη Ναυτιλία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα- logistics • Τεχνολογία και Αυτοματισμοί στη Ναυτιλία και τις Μεταφορές
Δομή μαθημάτων	<p>Στο Α Εξάμηνο περιλαμβάνονται 4 Υποχρεωτικά Μαθήματα και 1 μάθημα κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό.</p> <p>Στο Β Εξάμηνο κάθε κατεύθυνση περιλαμβάνει 5 Υποχρεωτικά Μαθήματα.</p> <p>Στο Γ Εξάμηνο - Διπλωματική Εργασία και 2 Σεμιναριακά Μαθήματα</p>
Συναφή μαθήματα	<p>Β' Εξάμηνο Ναυτιλιακή Λειτουργική Διαχείριση Ποσοτική Ανάλυση Ναυτιλιακών Αγορών Συστήματα Μεταφορών και Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας</p>

	Γ' Εξάμηνο Ναυτικά Πληροφοριακά Συστήματα Συστήματα Λιμένων GIS στη Ναυτιλία και Μεταφορές
Διπλωματική εργασία	Ναι
Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου	Για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών και η επιτυχής εκπόνηση και κρίση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.
Επαγγελματικές προοπτικές/σταδιοδρομία	Οι απόφοιτοι έχουν τη δυνατότητα να αναζητήσουν επαγγελματική σταδιοδρομία σε επιχειρήσεις της Ναυτιλίας και των Μεταφορών ευρύτερα.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Νέες Τεχνολογίες στη Ναυτιλία και τις Μεταφορές (Πανεπιστήμιο Αιγαίου/ Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής) διαθέτει τα παρακάτω 6 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περίγραμμα μαθήματος
3.1.8.1 Ναυτιλιακή Λειτουργική Διοίκηση	 Ναυτιλιακή Λειτουργικ...
3.1.8.2 Ναυτικά Πληροφοριακά Συστήματα	 Ναυτικά Πληροφοριακά...
3.1.8.3 Ποσοτική Ανάλυση Ναυτιλιακών Αγορών	 Ποσοτική Ανάλυση Ναυ...
3.1.8.4 Συστήματα Λιμένων	 Συστήματα Λιμένων
3.1.8.5 Συστήματα Μεταφορών και Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Συστήματα Μεταφορών ...
3.1.8.6 GIS στη Ναυτιλία και Μεταφορές	 GIS στη Ναυτιλία και ...

3.1.9 ΠΜΣ - Οργάνωση, Λειτουργία, Ανάπτυξη και Διοίκηση Λιμένων (Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Σχολή	Διοικητικών, Οικονομικών & Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα	Διοίκησης Επιχειρήσεων

Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών	Οργάνωση, Λειτουργία, Ανάπτυξη και Διοίκηση Λιμένων
Ιστοσελίδα προγράμματος	http://www.portsmng.uniwa.gr/
Πόλη	Αθήνα
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	30
Δίδακτρα (2024-2025)	3.000 ευρώ
Υποψήφιοι	<p>Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί, μετά από επιλογή, απόφοιτοι όλων των τμημάτων των Ελληνικών ΑΕΙ και ΤΕΙ και των ομοταγών Ιδρυμάτων του εξωτερικού που απασχολούνται είτε επιθυμούν να απασχοληθούν τόσο στο πεδίο της Οργάνωσης, Λειτουργίας, Ανάπτυξης & Διοίκησης Λιμένων όσο και στο ευρύτερο πεδίο της παράκτιας οικονομίας. Γίνονται επίσης δεκτοί : Αξιωματικοί του Λιμενικού Σώματος εφόσον είναι απόφοιτοι Πανεπιστημίου ή ΤΕΙ, απόφοιτοι της Σχολής Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, απόφοιτοι των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΣΕΙ), καθώς και απόφοιτοι των αντίστοιχων και ισοδύναμων Στρατιωτικών Σχολών της αλλοδαπής. Δεκτοί γίνονται επίσης οι απόφοιτοι Ανωτάτων Σχολών Σωμάτων Ασφαλείας αλλά και απόφοιτοι Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Οι υποψήφιοι γίνονται δεκτοί μετά από συνέντευξη και συνεκτίμηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων με βάση συγκεκριμένα κριτήρια.</p>
Τρόπος παρακολούθησης	Δια ζώσης / Εξ αποστάσεως
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά / Αγγλικά
Διάρκεια σπουδών	3 Ακαδημαϊκά Εξάμηνα
Διδακτικές μονάδες (ECTS)	90
Κατευθύνσεις	Όχι
Δομή μαθημάτων	11 Υποχρεωτικά Μαθήματα και Υποχρεωτική Διπλωματική Εργασία
Συναφή μαθήματα	<p>Α' Εξάμηνο Σχεδιασμός Λιμένων Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μεταφορές Διοίκηση και Διαχείριση Λιμένων</p>

	<p>Διαχείριση Μαρίνων και Λιμένων Κρουαζιέρας</p> <p>Β' Εξάμηνο Ανάλυση Κινδύνου και Ασφάλεια Λιμένων Λιμενική Πολιτική και Στρατηγικές Ανάπτυξης Οικονομικά των Λιμένων</p> <p>Γ' Εξάμηνο Συμβάσεις Παραχώρησης Περιβαλλοντική Διαχείριση Λιμένων</p>
Διπλωματική εργασία	Ναι
Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου	Για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών και η επιτυχής εκπόνηση και κρίση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.
Επαγγελματικές προοπτικές/σταδιοδρομία	Μη Διαθέσιμη Πληροφορία

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Οργάνωση, Λειτουργία, Ανάπτυξη και Διοίκηση Λιμένων (Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής) διαθέτει τα παρακάτω 9 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος
3.1.9.1 Ανάλυση Κινδύνου και Ασφάλεια Λιμένων	 Ανάλυση Κινδύνου και Ασφάλ...
3.1.9.2 Διαχείριση Μαρίνων και Λιμένων Κρουαζιέρας	 Διαχείριση Μαρίνων και Λιμέν...
3.1.9.3 Διοίκηση και Διαχείριση Λιμένων	 Διοίκηση και Διαχείριση Λιμένων
3.1.9.4 Λιμενική Πολιτική και Στρατηγικές Ανάπτυξης	 Λιμενική Πολιτική και Στρατη...
3.1.9.5 Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μεταφορές	 Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μετα...
3.1.9.6 Οικονομικά των Λιμένων	 Οικονομικά των Λιμένων
3.1.9.7 Περιβαλλοντική Διαχείριση Λιμένων	 Περιβαλλοντική Διαχείριση Λι...
3.1.9.8 Συμβάσεις Παραχώρησης	 Συμβάσεις Παραχώρησης
3.1.9.9 Σχεδιασμός Λιμένων	 Σχεδιασμός Λιμένων

3.1.10 ΠΜΣ - Logistics & Supply Chain Management (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Σχολή	Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών
Τμήμα	Οικονομικών Επιστημών
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών	Logistics & Supply Chain Management
Ιστοσελίδα προγράμματος	https://www.logistics-auth.gr/
Πόλη	Θεσσαλονίκη
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	29
Δίδακτρα (2024-2025)	5.000 ευρώ
Υποψήφιοι	Πτυχιούχοι Τμημάτων Διοίκησης, Οικονομικών, Θετικών Επιστημών, Πληροφορικής, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Μηχανολόγων Μηχανικών, Μηχανικών Η/Υ, καθώς και άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής και ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής με συναφές γνωστικό αντικείμενο. Επίσης γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων ΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικειμένου. Υποψήφιοι μπορούν να είναι και τελειόφοιτοι φοιτητές, οι οποίοι θα έχουν περατώσει επιτυχώς τις προπτυχιακές τους σπουδές πριν από τη λήξη των εγγραφών και θα πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εισαγωγής στο ΠΜΣ.
Τρόπος παρακολούθησης	Δια ζώσης / Εξ αποστάσεως
Γλώσσα διδασκαλίας	Αγγλικά
Διάρκεια σπουδών	3 Ακαδημαϊκά Εξάμηνα
Διδακτικές μονάδες (ECTS)	90 (93 με Πρακτική Άσκηση)
Κατευθύνσεις	Όχι
Δομή μαθημάτων	11 Μαθήματα και Υποχρεωτική Διπλωματική Εργασία
Συναφή μαθήματα	Α' Εξάμηνο Αναλυτική Μεγάλων Δεδομένων και Προβλέψεις στην Εφοδιαστική & Διοίκησης Αλυσίδας Εφοδιασμού Εφοδιαστική και Διοίκηση Αλυσίδας

	<p>Εφοδιασμού Μέθοδοι Επιχειρησιακής Έρευνας στη Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας</p> <p>Β' Εξάμηνο Διαχείριση Αποθεμάτων Διοίκηση Συστημάτων Μεταφορών και Τερματικών Σταθμών Πληροφοριακά Συστήματα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων (ERP) & Διαχείρισης Αποθήκης (WMS) Ευφυής Εφοδιαστική - Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Μηχανική Μάθηση Διοίκηση και Λειτουργία Θαλάσσιων Μεταφορών Διαχείριση Προμηθειών και Κινδύνων Πράσινη Εφοδιαστική και Διοίκηση Βιώσιμης Εφοδιαστικής Αλυσίδας</p>
Διπλωματική εργασία	Υποχρεωτική
Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου	Για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε ένδεκα (11) εξαμηνιαία μαθήματα στα δύο πρώτα εξάμηνα, καθώς και να εκπονήσει στο τρίτο εξάμηνο τη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.
Επαγγελματικές προοπτικές/σταδιοδρομία	<ul style="list-style-type: none"> ● Διευθυντές Logistics ● Προγραμματιστές ● Υλικών/Διευθυντές Αποθεμάτων ● Διευθυντές Αγορών ● Διευθυντές Μεταφορών ● Διανομής, Διευθυντές ● Στελέχη Διαχείρισης Αποθηκών ● Διευθυντές Εφοδιαστικής Αλυσίδας

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Logistics & Supply Chain Management (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης) διαθέτει τα παρακάτω 10 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος
3.1.10.1 Αναλυτική Μεγάλων Δεδομένων και Προβλέψεις στην Εφοδιαστική & Διοίκηση Αλυσίδας Εφοδιασμού	 Αναλυτική Μεγάλων...
3.1.10.2 Διαχείριση Αποθεμάτων	 Διαχείριση Αποθεμά...
3.1.10.3 Διαχείριση Προμηθειών και Κινδύνων	 Διαχείριση Προμηθει...

3.1.10.4 Διοίκηση και Λειτουργία Θαλάσσιων Μεταφορών	 Διοίκηση και Λειτουργ...
3.1.10.5 Διοίκηση Συστημάτων Μεταφορών και Τερματικών Σταθμών	 Διοίκηση Συστημάτω...
3.1.10.6 Ευφυής Εφοδιαστική - Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Μηχανική Μάθηση	 Ευφυής Εφοδιαστική...
3.1.10.7 Εφοδιαστική και Διοίκηση Αλυσίδας Εφοδιασμού	 Εφοδιαστική και Διο...
3.1.10.8 Μέθοδοι Επιχειρησιακής Έρευνας στη Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Μέθοδοι Επιχειρησι...
3.1.10.9 Πληροφοριακά Συστήματα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων (ERP) & Διαχείρισης Αποθήκης (WMS)	 Πληροφοριακά Συστ...
3.1.10.10 Πράσινη Εφοδιαστική και Διοίκηση Βιώσιμης Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Πράσινη Εφοδιαστικ...

3.1.11 ΠΜΣ - Master of Business Administration (MBA) in Shipping (Πανεπιστήμιο Αιγαίου)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή	Επιστημών της Διοίκησης
Τμήμα	Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών	Master of Business Administration (MBA) in Shipping
Ιστοσελίδα προγράμματος	https://www.stt.aegean.gr/mba-in-shipping/
Πόλη	Χίος
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	50
Δίδακτρα (2024-2025)	5.000 ευρώ
Υποψήφιοι	Γίνονται δεκτοί απόφοιτοι από τα παρακάτω τμήματα: Οργάνωσης και Διοίκησης επιχειρήσεων, Οικονομικών Σπουδών, Ναυτιλιακών, Πολυτεχνείων, Θετικών επιστημών, σπουδών πληροφορικής, πολιτικών και κοινωνικών επιστημών Επίσης απόφοιτοι ανωτάτων στρατιωτικών και αμυντικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, σχολών ελληνικής ακτοφυλακής και ανώτερων σχολών εμπορικής ναυτιλίας
Τρόπος παρακολούθησης	Εξ αποστάσεως

Γλώσσα διδασκαλίας	Αγγλικά
Διάρκεια σπουδών	2 Ακαδημαϊκά Εξάμηνα
Διδακτικές μονάδες (ECTS)	60
Κατευθύνσεις	Όχι
Δομή μαθημάτων	7 Υποχρεωτικά Μαθήματα 3 Σεμινάρια (2 Επιλογής, 1 Υποχρεωτικό) 4 Μαθήματα Επιλογής
Συναφή μαθήματα	A' Εξάμηνο Shipping Finance and Risk Management B' Εξάμηνο Digitalization, Automation and Block Chain in Shipping and Supply Chains Maritime Logistics and Intermodality
Διπλωματική εργασία	Όχι
Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου	Για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος η/ο φοιτήτρια/τής πρέπει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε 11 μαθήματα και να παρακολουθήσουν 3 σεμινάρια.
Επαγγελματικές προοπτικές/σταδιοδρομία	Το πρόγραμμα φιλοδοξεί να συμβάλει στην ανάδειξη εξειδικευμένων στελεχών για διακεκριμένη σταδιοδρομία υψηλής στάθμης στις ναυτιλιακές επιχειρήσεις, οργανισμούς και φορείς της ναυτιλίας, στην Ελλάδα και διεθνώς. Είναι ιδιαίτερα στρατηγικής σημασίας για την Ελλάδα, καθώς η ναυτιλία αποτελεί έναν από τους πλέον διεθνοποιημένους κλάδους και κύριο πυλώνα της ελληνικής οικονομίας.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Master of Business Administration (MBA) in Shipping (Πανεπιστήμιο Αιγαίου) διαθέτει τα παρακάτω 3 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος
3.1.11.1 Digitalization, Automation and Blockchain in Shipping and Supply Chains	 Digitalization, Autom...
3.1.11.2 Maritime Logistics and Intermodality	 Maritime Logistics an...
3.1.11.3 Shipping Finance and Risk Management	 Shipping Finance and...

3.1.12 ΠΜΣ - Supply Chain Management (Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο)

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.)
Σχολή	Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα	-
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών	Supply Chain Management (SCM) - Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (ΔΕΑ)
Ιστοσελίδα προγράμματος	https://www.eap.gr/education/postgraduate/biannual/supply-chain-management/?_gl=1*_n1tg79*_ga*MTAyNjkwNjk1LjE2NzI5ODg5MjE.*_up*_MQ
Πόλη	Θεσσαλονίκη
Αριθμός εισακτέων (2024-2025)	125
Δίδακτρα (2024-2025)	4.000 ευρώ
Υποψήφιοι	Γίνονται δεκτοί/ές κάτοχοι πτυχίου ή διπλώματος ανώτατης εκπαίδευσης συγγενούς γνωστικού αντικειμένου με πιστοποιημένη επάρκεια της αγγλικής γλώσσας σε επίπεδο B2.
Τρόπος παρακολούθησης	Εξ αποστάσεως
Γλώσσα διδασκαλίας	Αγγλικά
Διάρκεια σπουδών	4 Ακαδημαϊκά Εξάμηνα
Διδακτικές μονάδες (ECTS)	120
Κατεύθυνσεις	Κατεύθυνση Α': “Μεταφορές και Συστήματα Διανομής” Κατεύθυνση Β': “Συστήματα ενέργειας” Κατεύθυνση Γ': “Συστήματα προμηθειών”
Δομή μαθημάτων	6 Κοινά Υποχρεωτικά Μαθήματα 5 Μαθήματα Επιλογής για την Α' και Β' κατεύθυνση και 4 Μαθήματα Επιλογής για την Γ' κατεύθυνση Υποχρεωτική Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία
Συναφή μαθήματα	Α' Εξάμηνο Ποσοτικές Μέθοδοι για Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Συστήματα Διανομής

	<p>Στρατηγικές Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Διαχείριση Κινδύνων</p> <p>Β' Εξάμηνο Μελέτες Περίπτωσης στη Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Χρηματοοικονομική και Λογιστική Εφοδιαστικής Αλυσίδας</p> <p>Γ' Εξάμηνο - Μεταφορές και Συστήματα Διανομής Θαλάσσια Εφοδιαστική και Μεταφορική Αλυσίδα Διοίκηση Μεταφορικών Συστημάτων</p> <p>Γ' Εξάμηνο - Συστήματα Προμηθειών Διαχείριση Προμηθειών</p>
Διπλωματική εργασία	Υποχρεωτική
Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου	Για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης η/ο φοιτήτρια/τής πρέπει να ολοκληρώσει επιτυχώς τις εννέα (9) Θεματικές Ενότητες του προγράμματος, όπως επίσης και τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Supply Chain Management - Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο) διαθέτει τα παρακάτω 8 συναφή μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος
3.1.12.1 Διαχείριση Προμηθειών	☰ Διαχείριση Προμηθειών
3.1.12.2 Διοίκηση Μεταφορικών Συστημάτων	☰ Διοίκηση Μεταφορικό...
3.1.12.3 Θαλάσσια Εφοδιαστική και Μεταφορική Αλυσίδα	☰ Θαλάσσια Εφοδιαστικ...
3.1.12.4 Μελέτες Περίπτωσης στη Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	☰ Μελέτες Περίπτωσης ...
3.1.12.5 Ποσοτικές Μέθοδοι για Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	☰ Ποσοτικές Μέθοδοι γι...
3.1.12.6 Στρατηγικές Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Διαχείριση Κινδύνου	☰ Στρατηγικές Εφοδιαστι...
3.1.12.7 Συστήματα Διανομής	☰ Συστήματα Διανομής

3.1.12.8 Χρηματοοικονομική και Λογιστική για Εφοδιαστική Αλυσίδα

☰ Χρηματοοικονομική κ...

3.2 Συναφή μαθήματα σε μη συναφή μεταπτυχιακά προγράμματα/τμήματα

Στη συγκεκριμένη ενότητα παρουσιάζονται μεταπτυχιακά μαθήματα (και τα αντίστοιχα περιγράμματά τους σε Παράρτημα με τη μορφή υπερσυνδέσμων) που θεραπεύουν γνωστικά αντικείμενα συναφή με τον ευρύτερο κλάδο των logistics και της εφοδιαστικής αλυσίδας, τα οποία ωστόσο προσφέρονται από μη συναφή μεταπτυχιακά τμήματα/προγράμματα σπουδών. Με βάση την έρευνά μας, σε μεταπτυχιακό επίπεδο εντοπίστηκαν και καταλογοποιήθηκαν 26 συναφή μεταπτυχιακά μαθήματα, τα οποία προσφέρονται από 15 μη συναφή Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) σε 10 διαφορετικά ΑΕΙ της ημεδαπής.

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα	Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	3.2.1 Χωρικός Σχεδιασμός για Βιώσιμη και Ανθεκτική Ανάπτυξη	3.2.1.1 Σχεδιασμός Ευφών και Ανθεκτικών Συστημάτων Μεταφορών	Σχεδιασμός Ευ...
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	3.2.2 Οργάνωση και Διοίκηση Τροφίμων και Γεωργίας	3.2.2.1 Εφοδιαστική Αλυσίδα Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων	Εφοδιαστική Α...
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	3.2.3 Διοίκηση Καινοτομίας Τεχνολογίας και Επιχειρήσεων	3.2.3.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Διοίκηση Εφοδι...
		3.2.3.2 Έλεγχος Αποθεμάτων και Συστήματα Παραγωγή	Έλεγχος Αποθε...
	3.2.4 Διοίκηση Επιχειρήσεων	3.2.4.1 Management των Μεταφορών	Management τ...
Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος	3.2.5 Διοίκηση Επιχειρήσεων	3.2.5.1 Διεθνές Διεπιχειρησιακό Marketing και Διεθνής Εφοδιαστική Αλυσίδα	Διεθνές Διεπιχε...
Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	3.2.6 Τεχνο-Οικονομικά Συστήματα Διοίκησης	3.2.6.1 Διεθνή Δίκτυα Διανομής και Μεταφορών	Διεθνή Δίκτυα ...
		3.2.6.2 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας & Αλυσίδας Αξίας	Διοίκηση Εφοδι...
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	3.2.7 Συστήματα Αυτοματισμού	3.2.7.1 Συστήματα Μεταφορικών Μέσων	Συστήματα Με...
	3.2.8 Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων	3.2.8.1 Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μεταφορές	Ναυτιλία και Θ...

		3.2.8.2 Το Λιμενικό Σύστημα	☰ Το Λιμενικό Σύ...
		3.2.8.3 Τουριστικοί Λιμένες	☰ Τουριστικοί Λι...
	3.2.9 Επιστήμη και Τεχνολογία Υλικών	3.2.9.1 Οικονομική των Υλικών και Εφοδιαστική	☰ Οικονομική τω...
	3.2.10 Ναυτική και Θαλάσσια Τεχνολογία	3.2.10.1 Συστήματα Θαλάσσιων Μεταφορών	☰ Συστήματα Θα...
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	3.2.11 Διεθνής Ναυτιλία, Χρηματοοικονομική και Διοίκηση	3.2.11.1 Διεθνές Εμπόριο Θαλάσσιων Μεταφορών Εμπορευμάτων	☰ Διεθνές Εμπόρι...
		3.2.11.2 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Ναυτιλία Τακτικών Γραμμών	☰ Διοίκηση Εφοδι...
		3.2.11.3 Διοίκηση Λειτουργιών της Επιχείρησης	☰ Διοίκηση Λειτο...
		3.2.11.4 Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων	☰ Διοίκηση Ναυτι...
		3.2.11.5 Ναυλώσεις	☰ Ναυλώσεις
		3.2.11.6 Ναυτιλιακά Οικονομικά και Επιχειρήσεις	☰ Ναυτιλιακά Οι...
		3.2.11.7 Οικονομική των Λιμένων και Λιμενικές Πολιτικές	☰ Οικονομική τω...
		3.2.11.8 Ποσοτικές Μέθοδοι για Ναυτιλιακά Δεδομένα	☰ Ποσοτικές Μέθ...
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	3.2.12 Οικονομική & Διοίκηση για Μηχανικούς	3.2.12.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	☰ Διοίκηση Εφοδι...
Πολυτεχνείο Κρήτης	3.2.13 Διοίκηση Επιχειρήσεων	3.2.13.1 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	☰ Διοίκηση Εφοδι...
	3.2.14 Σχεδίαση και Παραγωγή Προϊόντων	3.2.14.1 Αποθέματα και Εφοδιαστικές Αλυσίδες	☰ Αποθέματα και ...

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	3.2.15 Πληροφορική και Τηλεματική	3.2.15.1 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	 Διαχείριση Εφο...
----------------------------	--------------------------------------	--	---

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Στη συγκεκριμένη ενότητα παρουσιάζονται εξειδικευμένα προγράμματα δια βίου μάθησης με αντικείμενο συναφές με την εφοδιαστική αλυσίδα και τα logistics, τα οποία προσφέρονται από τα Κέντρα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) των ΑΕΙ της χώρας. Με βάση την έρευνά μας, εντοπίστηκαν και καταλογοποιήθηκαν 14 συναφή προγράμματα δια βίου μάθησης, προσφερόμενα από τα ΚΕΔΙΒΙΜ των 6 οικείων ΑΕΙ.

Τίτλος Προγράμματος E-learning	Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Περιγραφή Προγράμματος
4.1 Refugee Logistics and Management	Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος	 Refugee Logistics an...
4.2 E-Commerce Logistics	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	 E-Commerce Logistics
4.3 Logistics και Διεθνείς Μεταφορές (Εκμάθηση του λογισμικού OrianERP Freight and logistics)	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	 Logistics και Διεθνείς...
4.4 Smart & Sustainable Freight Transport	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	 Smart & Sustainable ...
4.5 Supply Chain Manager - Managerial Level	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	 Supply Chain Manag...
4.6 Supply Chain Manager - Operational Level	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	 Supply Chain Manag...
4.7 Warehouse Management & Operations	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	 Warehouse Managem...
4.8 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	 Διοίκηση Εφοδιαστικ...
4.9 Κατάρτιση Εργαζομένων στον Κλάδο των Logistics	Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	 Κατάρτιση Εργαζομέ...
4.10 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Supply Chain Management)	Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	 Διαχείριση Εφοδιαστι...
4.11 Logistics & Διοίκηση Μεταφορών	Πανεπιστήμιο Πατρών	 Logistics & Διοίκηση...
4.12 Ναυτιλιακά Οικονομικά	Πανεπιστήμιο Πατρών	 Ναυτιλιακά Οικονομικά
4.13 Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Logistics Management	Πανεπιστήμιο Πειραιώς	 Διαχείριση Εφοδιαστι...

4.14 Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Οικονομία	Πανεπιστήμιο Πειραιώς	☰ Διοίκηση Εφοδιαστικ...
--	-----------------------	--------------------------

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η συγκεκριμένη Τεχνική Έκθεση, είχε ως στόχο να παρουσιάσει αναλυτικά τον Ακαδημαϊκό χάρτη του τομέα των Logistics και της Εφοδιαστικής Αλυσίδας στην Ελλάδα. Ενός τομέα που όπως διαφαίνεται και από τα πρόσφατα στοιχεία της 6ης Πανελλήνιας έρευνας της Ελληνικής Εταιρείας Logistics και του Πανεπιστημίου Αιγαίου, έχει σημαντικές ευκαιρίες αλλά και προκλήσεις να διαχειριστεί τα επόμενα έτη. Τα ευρήματα της συγκεκριμένης μελέτης φιλοδοξούν ταυτόχρονα να αποτελέσουν έναν μεσοπρόθεσμο οδηγό επικαιροποίησης των υφιστάμενων, συναφών εκπαιδευτικών προγραμμάτων με στόχο αφενός την προσαρμογή των συναφών μαθημάτων, αφετέρου την ανάπτυξη νέων, σύγχρονων μαθημάτων για την ανάπτυξη των εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εκπλήρωση του καθηκοντολογίου των επαγγελματιών του μέλλοντος στον κλάδο της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Αδιαμφισβήτητα, μια από τις προκλήσεις αποτελεί η εκπαίδευση νέων στελεχών και η επανεκπαίδευση (reskilling / upskilling) υφιστάμενων δεδομένης της έλλειψης που υπάρχει σε εργατικό και στελεχιακό προσωπικό αλλά και των νέων αναγκών που προκύπτουν κυρίως όσον αφορά στην υιοθέτηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού στις επιχειρήσεις. Σε ακαδημαϊκό επίπεδο, όπως συζητήθηκε και στα προηγούμενα κεφάλαια, έχουν αναπτυχθεί πλείαδα μαθημάτων σε όλα τα επίπεδα με στόχο να εκπαιδεύσουν και να προετοιμάσουν όσες και όσους επιθυμούν να απασχοληθούν στον εν λόγω τομέα ή/και να αποκτήσουν ειδικές γνώσεις. Επιπλέον, σχετικές γνώσεις και δεξιότητες μπορούν να αναπτυχθούν και από εκπαιδευτικά προγράμματα σε μη συναφές γνωστικό αντικείμενο, τα οποία ωστόσο περιλαμβάνουν συναφή μαθήματα που παρέχονται είτε μεμονωμένα ή ως ενότητες/σειρές ή ακόμα και κατευθύνσεις μαθημάτων στα Logistics και την εφοδιαστική αλυσίδα. Σε ορισμένες σπανιότερες περιπτώσεις, παρέχονται μαθήματα σε ευρύτερο θεματικό αντικείμενο, τα οποία παρουσιάζουν μεν θέματα εφοδιαστικής αλυσίδας, αλλά περισσότερο με ενημερωτικό χαρακτήρα παρά με προσανατολισμό ανάπτυξης δεξιοτήτων και επαγγελματικής κατάρτισης.

Στο πλαίσιο της κλαδικής μελέτης «Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Ανάπτυξης του Ανθρώπινου Δυναμικού και Καταπολέμησης της Ανεργίας στον Κλάδο της Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Logistics) και του Εξαγωγικού Εμπορίου» της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (Ε.Σ.Ε.Ε.) και της Ελληνικής Εταιρείας Logistics (Ε.Ε.Λ.) (EEL και ΕΣΕΕ, 2023) παρουσιάστηκε το “ιδανικό” χαρτοφυλάκιο εκπαιδευτικών προγραμμάτων/μαθημάτων μέσω των οποίων δύναται να αναπτυχθεί το κατάλληλο μίγμα απαιτούμενων εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων ανά επάγγελμα ([Πίνακας 6](#)). Το εν λόγω μίγμα εκπαιδευτικών προγραμμάτων/μαθημάτων καλύπτει εν δυνάμει το σύνολο των απαιτούμενων τεχνικών και ήπιων δεξιοτήτων των μελλοντικών επαγγελματιών υψηλής ζήτησης με βάση τη σχετική μελέτη (EEL και ΕΣΕΕ, 2023), ωστόσο δεν περιλαμβάνονται οι ανάγκες εκμάθησης ξένων γλωσσών. Ειδικότερα στον [Πίνακα 6](#) παρουσιάζονται τα προτεινόμενα μαθήματα που δύναται να παρακολουθήσει κάθε ενδιαφερόμενος ανά θέση εργασίας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, ενώ παράλληλα προτείνονται και μια

σειρά από επιπρόσθετα μαθήματα, τα οποία μπορούν να καλυφθούν από προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.

Σε κάθε περίπτωση είναι κρίσιμο να ειπωθεί πως για να μπορέσουν τα υφιστάμενα εκπαιδευτικά προγράμματα / μαθήματα να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της αγοράς θα πρέπει να εστιάσουν, πέραν από το θεωρητικό υπόβαθρο στην εκμάθηση πρακτικών εργαλείων, μεθόδων, τεχνικών και πληροφοριακών συστημάτων ώστε να προετοιμάσουν κατάλληλα τους εκπαιδευόμενους με στόχο να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της αγοράς των Logistics και της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Ανάπτυξη Απαιτούμενων Γνώσεων και Δεξιοτήτων ανά Επάγγελμα	Προπτυχιακό επίπεδο σπουδών	Μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών	Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης
Supply Chain Planning	<i>Επαγγέλματα που αφορούν κυρίως στον σχεδιασμό αλυσίδων εφοδιασμού</i>		
Supply Chain Manager	<p style="text-align: center;">Logistics</p> <p>Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Στρατηγική Διοίκηση Λήψη Αποφάσεων Μάρκετινγκ Λογιστική / Λογιστική Κόστους Διοίκηση Ποιότητας</p>	<p>Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Διαχείριση Πελατών & Προμηθευτών Διαχείριση Έργων Διαχείριση Κινδύνων Διαχείριση Αλλαγών Διοίκηση Καινοτομίας Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων Χρηματοοικονομική Διοίκηση Προσομοίωση Μοντέλων Επιχειρησιακών Διαδικασιών Ποσοτικές Μέθοδοι σε Αλυσίδες Εφοδιασμού</p>	<p>Επικοινωνία Διαπραγματεύσεις Διαχείριση Συγκρούσεων Συνεργατική Επίλυση Προβλημάτων Ανάπτυξη Επιχειρηματικού Σχεδίου Ηγεσία & Παρακίνηση Συστήματα CRM Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. FMS/TMS, WMS, ERP)</p>
Demand Planner	<p>Διαχείριση Αποθεμάτων Διοίκηση Προμηθειών Στατιστική Διεθνές Εμπόριο Πρόβλεψη Ζήτησης</p>	<p>Πρόβλεψη Ζήτησης Αναλυτική Δεδομένων / Επιχειρηματική Αναλυτική Διοίκηση Παραγωγής Εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης & Μηχανικής Μάθησης στην Πρόβλεψη Ζήτησης</p>	<p>Υπολογιστικά Φύλλα Στατιστική Ανάλυση (με τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού) Εργαλεία BI (π.χ. Qlik, Power BI)</p>
Purchasing / Procurement Manager	<p>Διοίκηση Ποιότητας Εξυπηρέτηση Πελατών Χρηματοοικονομική Διοίκηση Διοίκηση Παραγωγής Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Λήψη Αποφάσεων</p>	<p>Διοίκηση Αγορών / Προμηθειών Διαχείριση Αποθεμάτων Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων Διαχείριση Έργων Λήψη Αποφάσεων με Ποσοτικές Μεθόδους (π.χ. πολυκριτήρια ανάλυση)</p>	<p>Επικοινωνία Διαπραγματεύσεις Συνεργατικές Πρακτικές με Προμηθευτές (π.χ. CPFR, VMI/CMI) Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. ERP, BI)</p>

Supply Chain Execution	<i>Επαγγέλματα που αφορούν κυρίως στο εκτελεστικό σκέλος των αλυσίδων εφοδιασμού</i>		
Logistics Manager	Logistics Διαχείριση Πελατών & Προμηθευτών Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Λήψη Αποφάσεων Μάρκετινγκ Χρηματοοικονομική Διοίκηση Διοίκηση Ποιότητας	Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Διαχείριση Αποθηκών Διοίκηση Συστημάτων Μεταφορών Διαχείριση Έργων Διαχείριση Κινδύνων Διαχείριση Αλλαγών Διοίκηση Καινοτομίας Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων Κοστολόγηση Προσομοίωση Μοντέλων Επιχειρησιακών Διαδικασιών	Επικοινωνία Διαπραγματεύσεις Συνεργατική Επίλυση Προβλημάτων Υγιεινή & Ασφάλεια Ανάπτυξη Επιχειρηματικού Σχεδίου Ηγεσία & Παρακίνηση Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. FMS/TMS, WMS, ERP)
Warehouse Manager	Logistics Διοίκηση Ποιότητας Διαχείριση Πελατών & Προμηθευτών Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Χρηματοοικονομική Διοίκηση	Διαχείριση Αποθηκών Διαχείριση Αποθεμάτων Διαχείριση Έργων Διαχείριση Κινδύνων Διαχείριση Αλλαγών Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	Υγιεινή & Ασφάλεια Ηγεσία & Παρακίνηση Συστήματα WMS Τεχνολογίες & Συστήματα Αυτοματισμού Αποθηκών Η/Μ Εξοπλισμός Αποθηκών
Logistics Coordinator	Logistics Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Λήψη Αποφάσεων Χρηματοοικονομική Διοίκηση	Διοίκηση Συστημάτων Μεταφορών Διαχείριση Αποθηκών Διαχείριση Έργων Διοίκηση Καινοτομίας	Επικοινωνία Συνεργατική Επίλυση Προβλημάτων Υγιεινή & Ασφάλεια Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. FMS/TMS, WMS, ERP)
Warehouse Coordinator	Logistics Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Χρηματοοικονομική Διοίκηση	Διαχείριση Αποθηκών Διαχείριση Αποθεμάτων Διαχείριση Έργων Διαχείριση Αλλαγών	Επικοινωνία Συνεργατική Επίλυση Προβλημάτων Υγιεινή & Ασφάλεια Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. FMS/TMS, WMS, ERP)

Customer Service / Account Manager	Logistics Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Μάρκετινγκ Χρηματοοικονομική Διοίκηση Διαχείριση Έργων	Πωλήσεις Εξυπηρέτηση Πελατών Διαχείριση Πελατών Ανάπτυξη Προϊόντων & Υπηρεσιών	Επικοινωνία Διάγνωση Αναγκών Πελάτη Συνεργατική Επίλυση Προβλημάτων Διαπραγματεύσεις Διαχείριση Συγκρούσεων Ανάπτυξη Επιχειρηματικού Σχεδίου Συστήματα CRM Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. WMS, ERP)
IT-related	Επαγγέλματα που αφορούν κυρίως σε θέματα πληροφορικής και τεχνολογιών στην εφοδιαστική αλυσίδα		
Logistics IT Manager	Logistics Επιστήμη Υπολογιστών / Πληροφορική Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης Ανάλυση και Σχεδίαση Πληροφοριακών Συστημάτων Δίκαιο Πληροφορικής Διαχείριση Έργων & Κινδύνων Διαχείριση Αλλαγών Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Χρηματοοικονομική Διοίκηση	Αρχιτεκτονική Πληροφοριακών Συστημάτων Ολοκλήρωση Πληροφοριακών Συστημάτων Βάσεις Δεδομένων Υπολογιστική Νέφους Ασφάλεια Πληροφοριακών Συστημάτων Διοίκηση Καινοτομίας Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων Προσομοίωση Μοντέλων Επιχειρησιακών Διαδικασιών Εργαλεία & Τεχνολογίες Logistics 4.0 (Ψηφιακά δίδυμα, AI, Machine learning)	Επικοινωνία Συνεργατική Επίλυση Προβλημάτων Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. FMT/TMS, WMS, ERP) Τεχνολογίες & Συστήματα Αυτοματισμού Αποθηκών Ηγεσία & Παρακίνηση
Logistics Data Analyst	Logistics Επιστήμη Υπολογιστών / Πληροφορική Δίκαιο Πληροφορικής Στατιστική Βάσεις Δεδομένων Διαχείριση Έργων & Κινδύνων	Επιχειρησιακή Έρευνα / Ποσοτικές Μέθοδοι Αναλυτική Μεγάλων Δεδομένων / Επιχειρηματική Αναλυτική Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης Ολοκλήρωση Πληροφοριακών Συστημάτων	Υπολογιστικά Φύλλα Εργαλεία BI (π.χ. Qlik, Power BI) Στατιστική Ανάλυση (με τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού) Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. WMS, ERP) Προστασία Προσωπικών Δεδομένων
Solution Architect	Logistics Επιστήμη Υπολογιστών / Πληροφορική Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης Διαχείριση Έργων & Κινδύνων Χρηματοοικονομική Διοίκηση	Ανάλυση και Σχεδίαση Συστημάτων Αρχιτεκτονική Συστημάτων Ολοκλήρωση Συστημάτων Βάσεις Δεδομένων Υπολογιστική Νέφους Ασφάλεια Πληροφοριακών Συστημάτων	Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. FMT/TMS, WMS, ERP) Τεχνολογίες & Συστήματα Αυτοματισμού Αποθηκών

Transportation, Export and Forwarding	<i>Επαγγέλματα που αφορούν κυρίως στις μεταφορές, τις εξαγωγές και τη διαμεταφορά</i>		
Transportation Manager	<p style="text-align: center;">Logistics</p> <p>Εμπορικό Δίκαιο / Δίκαιο Μεταφορών Επιχειρησιακή Έρευνα / Ποσοτικές Μέθοδοι Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Χρηματοοικονομική Διοίκηση Διαχείριση Έργων & Κινδύνων Διοίκηση Ποιότητας</p>	<p>Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Διοίκηση Συστημάτων Μεταφορών Εμπορευματικές Μεταφορές Συνδυασμένες Μεταφορές Πράσινη Εφοδιαστική Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων</p>	<p>Επικοινωνία Διαπραγματεύσεις Υγιεινή & Ασφάλεια Διεθνές Εμπόριο Incoterms Freight Forwarding Διαχείριση Φορτίου Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. FMT/TMS, VRS, ERP) Τηλεματική Μεταφορών</p>
Export Manager	<p style="text-align: center;">Logistics</p> <p>Εμπορικό (Ναυτικό) Δίκαιο / Δίκαιο Μεταφορών / Δίκαιο Ε.Ε. Διαχείριση Πελατών Διαχείριση Έργων & Κινδύνων Χρηματοοικονομική Διοίκηση</p>	<p>Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Διοίκηση Συστημάτων Μεταφορών Εμπορευματικές Μεταφορές Συνδυασμένες Μεταφορές Πωλήσεις Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων</p>	<p>Επικοινωνία Διαπραγματεύσεις Διεθνές Εμπόριο Incoterms Freight Forwarding Εκτελωνισμός Διαχείριση Φορτίου</p>
Forwarding Manager	<p style="text-align: center;">Logistics</p> <p>Εμπορικό (Ναυτικό) Δίκαιο / Δίκαιο Μεταφορών / Δίκαιο Ε.Ε. Πωλήσεις Διαχείριση Πελατών Διαχείριση Έργων & Κινδύνων Χρηματοοικονομική Διοίκηση Ανάπτυξη Προϊόντων & Υπηρεσιών</p>	<p>Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Διοίκηση Συστημάτων Μεταφορών Εμπορευματικές Μεταφορές Συνδυασμένες Μεταφορές Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων</p>	<p>Διαπραγματεύσεις Διεθνές Εμπόριο Incoterms Freight Forwarding Εκτελωνισμός Διαχείριση Φορτίου</p>

Distribution Manager	Logistics Εμπορικό Δίκαιο / Δίκαιο Μεταφορών Επιχειρησιακή Έρευνα / Ποσοτικές Μέθοδοι Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Χρηματοοικονομική Διοίκηση Διαχείριση Έργων & Κινδύνων Διοίκηση Ποιότητας	Διοίκηση Συστημάτων Μεταφορών Συστήματα Πολυκαναλικής Διανομής Εμπορευματικές Μεταφορές Last Mile / e-Commerce Logistics Συνδυασμένες Μεταφορές Πράσινη Εφοδιαστική Διαχείριση / Εξυπηρέτηση Πελατών Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων Κοστολόγηση	Επικοινωνία Εργαλεία BI (π.χ. Qlik, Power BI) Διαπραγματεύσεις Υγιεινή & Ασφάλεια Διαχείριση Φορτίου Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. FMT, VRS, ERP) Τηλεματική Μεταφορών
Reverse Logistics Manager	Logistics Εμπορικό Δίκαιο / Δίκαιο Μεταφορών Επιχειρησιακή Έρευνα / Ποσοτικές Μέθοδοι Στατιστική Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Χρηματοοικονομική Διοίκηση Διαχείριση Έργων	Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Διοίκηση Συστημάτων Μεταφορών Εμπορευματικές Μεταφορές Αντίστροφη Εφοδιαστική Πράσινη Εφοδιαστική Εξυπηρέτηση Πελατών / After Sales Service Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	Υγιεινή & Ασφάλεια Διεθνές Εμπόριο Incoterms Freight Forwarding Διαχείριση Φορτίου Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. OMS, VRS, BI) Τηλεματική Μεταφορών Διαπραγματεύσεις
Innovation, Sustainability and Reengineering	<i>Επαγγέλματα που αφορούν κυρίως σε θέματα καινοτομίας, αιεφορίας και αναδιοργάνωσης επιχειρησιακών διαδικασιών στην εφοδιαστική</i>		
Logistics Innovation & Process Improvement Manager	Logistics Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Στρατηγική Διοίκηση Λήψη Αποφάσεων Πληροφορική Ανάλυση και Σχεδίαση Συστημάτων Διοίκηση Ποιότητας	Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Διοίκηση Καινοτομίας Διαχείριση Αλλαγών Ανάπτυξη Υπηρεσιών Ψηφιακός Μετασχηματισμός Αναδιοργάνωση Επιχειρησιακών Διαδικασιών Διαχείριση Έργων & Κινδύνων Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων Χρηματοοικονομική Διοίκηση	Επικοινωνία Συνεργατική Επίλυση Προβλημάτων Ανάπτυξη Επιχειρηματικού Σχεδίου Ηγεσία & Παρακίνηση Μέθοδοι & Εργαλεία Διαχείρισης Διαδικασιών Ανάλυση και Παρουσίαση Δεδομένων

Logistics Consultant	Logistics Χρηματοοικονομική Διοίκηση Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Λήψη Αποφάσεων Πωλήσεις	Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Διοίκηση Συστημάτων Μεταφορών Αναδιοργάνωση Επιχειρησιακών Διαδικασιών Προσομοίωση Μοντέλων Επιχειρησιακών Διαδικασιών Διαχείριση Έργων & Κινδύνων Διαχείριση Αλλαγών Ανάπτυξη Προϊόντων & Υπηρεσιών Κοστολόγηση	Επικοινωνία Συνεργατική Επίλυση Προβλημάτων Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. FMT/TMS, VRS, WMS, BI, ERP) Τηλεματική Εκπαίδευση Ενηλίκων Ανάλυση και Παρουσίαση Δεδομένων
Logistics Engineer	Logistics Στατιστική Πληροφορική / Πληροφοριακά Συστήματα Εμπορικό Δίκαιο / Δίκαιο Μεταφορών Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Λήψη Αποφάσεων Διαχείριση Έργων & Κινδύνων Διοίκηση Παραγωγής Διοίκηση Ποιότητας	Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας Διοίκηση Συστημάτων Μεταφορών Εμπορευματικές Μεταφορές Πράσινη Εφοδιαστική Επιχειρησιακή Έρευνα / Ποσοτικές Μέθοδοι Διοίκηση Καινοτομίας Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων Προσομοίωση Μοντέλων Επιχειρησιακών Διαδικασιών Εργαλεία & Τεχνολογίες Logistics 4.0 (Ψηφιακά δίδυμα, AI, Machine learning)	Πληροφοριακά Συστήματα Εφοδιαστικής (π.χ. FMT/TMS, VRS, WMS, BI, ERP) Τηλεματική
Sustainability, Health & Safety Manager	Logistics Εμπορικό Δίκαιο / Εργατικό Δίκαιο Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Χρηματοοικονομική Διοίκηση Διαχείριση Έργων	Υγιεινή & Ασφάλεια Διοίκηση Ποιότητας Πράσινη Εφοδιαστική Αντίστροφη Εφοδιαστική Διαχείριση Αποθηκών Διοίκηση Συστημάτων Μεταφορών Διαχείριση Κινδύνων Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	Επικοινωνία Αειφορία Πρότυπα Ποιότητας Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη Εργονομία Ανάπτυξη Επιχειρηματικού Σχεδίου Επικοινωνία Ηγεσία & Παρακίνηση

Πίνακας 6: Οδηγός Ανάπτυξης Απαιτούμενων Γνώσεων και Δεξιοτήτων ανά Επάγγελμα

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ballou R.H. (2004), “Business Logistics/Supply Chain Management”, 5th Edition, Prentice Hall.
2. CEDEFOP (2022), “Skills intelligence programme”, Available at: <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-intelligence> (Accessed: November 25, 2022).
3. CSCMP (2013), “Supply Chain Management Terms and Glossary”, Council of Supply Chain Management Professionals, Available online: <http://cscmp.org/>
4. ESCO (2022), “European Skills, Competences, Qualifications and Occupations”, European multilingual classification of Skills, Competences and Occupations, Available at: <https://esco.ec.europa.eu/en> (Accessed: November 19, 2022).
5. EUROSTAT (2013), “European System of Accounts (ESA 2010)”, Publications Office of the European Union, Luxembourg.
6. Ελληνική Εταιρεία Logistics (EEL) και Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ), “Καταγραφή δεξιοτήτων, γνώσεων και θέσεων εργασίας στους τομείς της Εφοδιαστικής Αλυσίδας και του Εξαγωγικού Εμπορίου για τις επιχειρήσεις – μέλη της EEL”, Παραδοτέο στο πλαίσιο της Πράξης «Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Ανάπτυξης του Ανθρώπινου Δυναμικού και Καταπολέμησης της Ανεργίας στον Κλάδο της Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Logistics) και του Εξαγωγικού Εμπορίου», ΕΣΠΑ 2014-2020, Ιούλιος 2023.
7. Ελληνική Εταιρεία Logistics (EEL) και Πανεπιστήμιο Αιγαίου (2024), “Ο Κλάδος Τομέας των Logistics στην Ελλάδα: Αποτύπωση της Υφιστάμενης Κατάστασης”, 6^η Πανελλήνια Έρευνα.
8. Νόμος 4302/2014, Τεύχος Α’ «Ρύθμιση θεμάτων Εφοδιαστικής και άλλες διατάξεις».
9. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) (2012), “Έκθεση για μεταβολές σε επαγγέλματα και ειδικότητες και σε δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της Διαχείρισης Εφοδιαστικής Αλυσίδας”, Οκτώβριος 2012.
10. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) (2013), “Ο Τομέας της Εφοδιαστικής Αλυσίδας - Μηχανισμός Διάγνωσης των Αναγκών των Επιχειρήσεων σε Επαγγέλματα και Δεξιότητες”, 2013.
11. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) (2018), “Επαγγέλματα και Δεξιότητες του Μέλλοντος στην Εφοδιαστική Αλυσίδα”, 2018.

12. Taylor Don G. (2008), "Logistics Engineering Handbook", CRC Press, Taylor & Francis Group.